

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอบางปะหัน
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารที่ได้รับรวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ สังคม และโครงสร้างพื้นฐาน ของอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เอกสารฉบับนี้ได้จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปของอำเภอ และศักยภาพที่เหมาะสมในการผลิตพืชอย่างถูกต้อง โดยใช้ข้อมูลทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการจัดเวทีประชาคมของชุมชนเพื่อให้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องของแต่ละพื้นที่ ทำให้สามารถวางแผนการพัฒนาด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความต้องการของเกษตรกร และสามารถใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ระดับตำบลของเขตอำเภอบางปะหันได้

การทำเอกสารฉบับนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน หมอдин ปศุสัตว์อาสา กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในพื้นที่ และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ในการให้ข้อมูลต่าง ๆ จนสามารถจัดทำเป็นรูปเล่มเสร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางเฉลิมศรี คลองสระบัว)

เกษตรอำเภอบางปะหัน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญรูป	
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑-๓๓
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๙-๑๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๙
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๙
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑๐-๑๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๑๒-๑๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๒
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๑๒
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๑๒-๑๔
๓ สภาพภูมิอากาศ	๑๔-๑๘
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๑๔
๓.๒ ฤดูกาล	๑๔
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๑๕-๑๖
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๗-๑๘
๔ เส้นทางคมนาคม	๑๘-๑๙
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๘
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๙
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๒๐
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๒๐
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๒๐
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๒๑-๒๖
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๑-๒๒
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๒๒
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๒๓
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๒๔-๒๕
๖.๕ การศึกษา	๒๕
๖.๖ สาธารณสุข	๒๖
๑.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๖
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๗-๓๐
๘ องค์/สถาบันต่างๆ	๓๐-๓๓

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอบางปะหัน	๓๔-๖๘
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๔
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๓๔-๖๖
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๗-๖๘
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๖๙-๗๑
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอบางปะหัน.	๗๒-๘๑
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๗๒
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๗๒
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๗๓-๗๔
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๗๕-๘๑
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครองอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๘
ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครองอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๙
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๑
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๑๔
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอบางปะหัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒	๑๖
ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอบางปะหัน. ปี ๒๕๖๔	๑๙
ตารางที่ ๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๒๑
ตารางที่ ๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอบางปะหัน	๒๒
ตารางที่ ๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๕
ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๗
ตารางที่ ๑๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๘
ตารางที่ ๑๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๙
ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอบางปะหัน	๒๙
ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๓๐
ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอบางปะหัน. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ตารางที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๒
ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๓
ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๕
ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๖
ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๗
ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๘
ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๙
ตารางที่ ๒๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๐
ตารางที่ ๒๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๒
ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๗
ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับขั้นความเหมาะสม อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๙
ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๐
ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปรัง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔/๖๕ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๒
ตารางที่ ๓๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๔

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลทางกลาง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๕
ตารางที่ ๓๒	แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๖
ตารางที่ ๓๓	แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ปี ๒๕๖๔ อำเภอบางปะหัน. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๘
ตารางที่ ๓๔	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผสมผสาน อำเภอบางปะหัน	๕๙
ตารางที่ ๓๕	พื้นที่ปลูกมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๙
ตารางที่ ๓๖	แสดงปริมาณการปลูกมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๑
ตารางที่ ๓๗	แสดงต้นทุนการผลิตมันเทศ ปี ๒๕๖๔ ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๓
ตารางที่ ๓๘	แสดง Smart Farmer ในด้านการเกษตรผสมผสาน อำเภอบางปะหัน	๖๔
ตารางที่ ๓๙	แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๕-๗๖

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑	แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอบางปะหัน	๗
ภาพที่ ๒	แสดง ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอบางปะหัน	๑๑
ภาพที่ ๓	แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๒
ภาพที่ ๔	แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย.๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๒. -๒๕๖๔	๑๓
ภาพที่ ๕	แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔	๑๗
ภาพที่ ๖	เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ	๑๖
ภาพที่ ๗	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๗
ภาพที่ ๘	แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอบางปะหัน	๑๘
ภาพที่ ๙	แสดงสินเชิงและภาวะหนี้ของเกษตรกรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๐
ภาพที่ ๑๐	แสดงจำนวนประชากร คราวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๓
ภาพที่ ๑๑	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๕
ภาพที่ ๑๒	กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๖
ภาพที่ ๒๓	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๘
ภาพที่ ๒๔	แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๒
ภาพที่ ๒๕	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๓
ภาพที่ ๒๖	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
ภาพที่ ๒๗	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๕
ภาพที่ ๒๘	แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๔๑
ภาพที่ ๒๙	แสดงชุดดิน ของอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๔
ภาพที่ ๓๐	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๕
ภาพที่ ๓๑	แสดงแหล่งน้ำในพื้นที่อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๖
ภาพที่ ๓๒	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน	๔๗
ภาพที่ ๓๓	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน	๔๗
ภาพที่ ๓๔	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบางปะหัน	๔๘
ภาพที่ ๓๕	แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสม ของอำเภอบางปะหัน	๔๘
ภาพที่ ๓๖	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอบางปะหัน	๔๙
ภาพที่ ๓๗	แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๑
ภาพที่ ๓๘	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๒
ภาพที่ ๓๙	แสดงวิธีการตลาดของ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๓
ภาพที่ ๔๐	แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบางปะหัน	๕๖
ภาพที่ ๔๑	แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๗
ภาพที่ ๔๒	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้าในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๘
ภาพที่ ๔๓	แสดงวิธีการตลาดการผลิตกล้วย อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๙
ภาพที่ ๔๔	แสดงพื้นที่ปลูกมันเทศ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบางปะหัน	๖๐

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๔๕ แสดงปริมาณการปลูกมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๒
ภาพที่ ๔๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๓
ภาพที่ ๔๗ แสดงวิธีการตลาดมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๔

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

บางปะหันเป็นอำเภอหนึ่งใน ๑๖ อำเภอของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่ทาง ทิศเหนือของ ๙ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา อยู่ห่างจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นระยะทางประมาณ ๑๓ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๑.๙ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๗๖,๑๖๕ ไร่

๑.๒. อาณาเขต

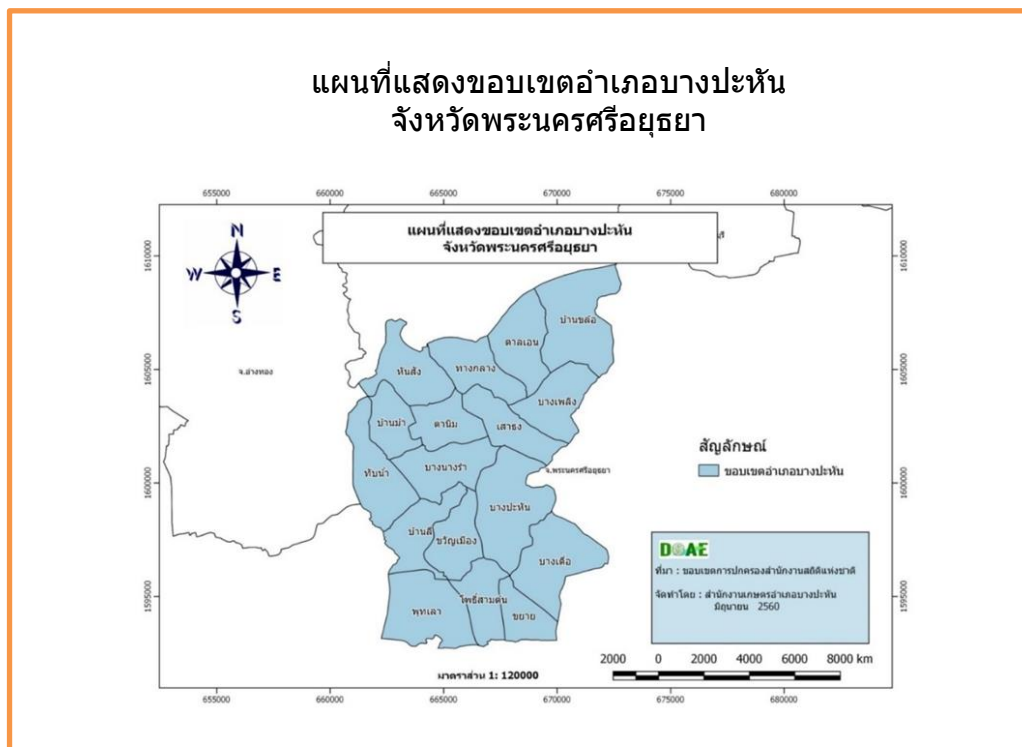
อำเภอบางปะหันมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอบางปะหัน
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ.๒๕๖๐)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็น ๑ เทศบาล ๑๐ อบต. ๑๗ ตำบล ๙๔ หมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำบลบ้านขล้อย ตำบลตาลเอน ตำบลบางเพลิง ตำบลทางกลาง ตำบลเสาชิง ตำบลตานิม ตำบลบางนางร้า ตำบลบ้านม้า ตำบลทับน้ำ ตำบลพุทเสา ตำบลโพธิ์สามต้น ตำบลขยาย ตำบลบางปะหัน ตำบลเตือ ตำบลหันสัง ตำบลบ้านลี และตำบลขวัญเมือง

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๐ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หมู่บ้าน (จำนวน)	เทศบาล(แห่ง)	อบต.(แห่ง)
๑. ตานิม	๔	-	๑
๒. บางนางร้า	๕	-	-
๓. ทับน้ำ	๕	-	๑
๔. บ้านม้า	๔	-	-
๕. หันสัง	๗	-	๑
๖. เสาชิง	๕	-	๑
๗. ทางกลาง	๔	-	-
๘. บางเพลิง	๓	-	-
๙. บ้านขล้อย	๕	-	๑
๑๐. ตาลเอน	๓	-	-
๑๑. บ้านลี	๕	-	๑
๑๒. บางปะหัน	๗	๑	๑
๑๓. ขวัญเมือง	๕	-	-
๑๔. บางเตือ	๖	-	๑
๑๕. พุทเสา	๑๒	-	๑
๑๖. ขยาย	๖	-	-
๑๗. โพธิ์สามต้น	๘	-	๑
รวม	๙๔	๑	๑๐

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
ตานิรม	๓,๔๔๒	๑	-	๔	๕๓๙
บางนางร้า	๔,๖๘๖	-	-	๕	๖๒๖
ทับน้ำ	๕,๐๑๑	๑	-	๕	๘๗๙
บ้านม้า	๑,๙๓๓	-	-	๔	๔๘๓
หันสัง	๔,๘๘๓	๑	-	๗	๙๗๖
เสาชิง	๓,๘๙๐	๑	-	๕	๖๒๔
ทางกลาง	๔,๒๖๐	-	-	๔	๕๓๑
บางเพลิง	๓,๖๘๗	-	-	๓	๓๙๓
บ้านขล้อย	๗,๖๘๔	๑	-	๕	๖๖๕
ตาลเอน	๔,๗๒๕	-	-	๓	๒๗๘
บ้านลี	๔,๐๙๖	๑	-	๕	๕๒๕
บางปะหัน	๘,๐๖๐	๑	๑	๗	๑,๔๙๒
ขวัญเมือง	๓,๗๑๓	-	-	๕	๑,๒๔๔
บางเคื่อ	๔,๕๖๙	๑	-	๖	๗๗๙
พุกเตา	๖,๕๕๖	๑	-	๑๒	๘๐๓
ขยาย	๒,๑๙๔	-	-	๖	๕๑๐
โพธิ์สามต้น	๒,๗๗๕	๑	-	๘	๙๕๓
รวม	๗๖,๑๖๖	๑๐	๑	๙๑	๑๒,๐๒๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ.๒๕๖๒)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๒.๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของอำเภอบางปะหัน เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่นา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

-ไม่มี

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอบางปะหัน มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๔ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑

ชุดดิน : อยุธยา

ลักษณะเด่น : ดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้ม

ปัญหา : เป็นดินกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : ต้องใช้ปูนมาร์ลช่วยในการเตรียมดินก่อนการเพาะปลูกพืช

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ชุดดิน : ราชบุรี

ลักษณะเด่น : ดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้งตลอด สีน้ำตาลปนเทาเข้ม

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย

แนวทางการจัดการ : ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มแร่ธาตุในดิน

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓

ชุดดิน : ท่าม่วง

ลักษณะเด่น : เป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ดินเหนียวปนทรายแป้ง

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย

แนวทางการจัดการ : ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มแร่ธาตุในดิน

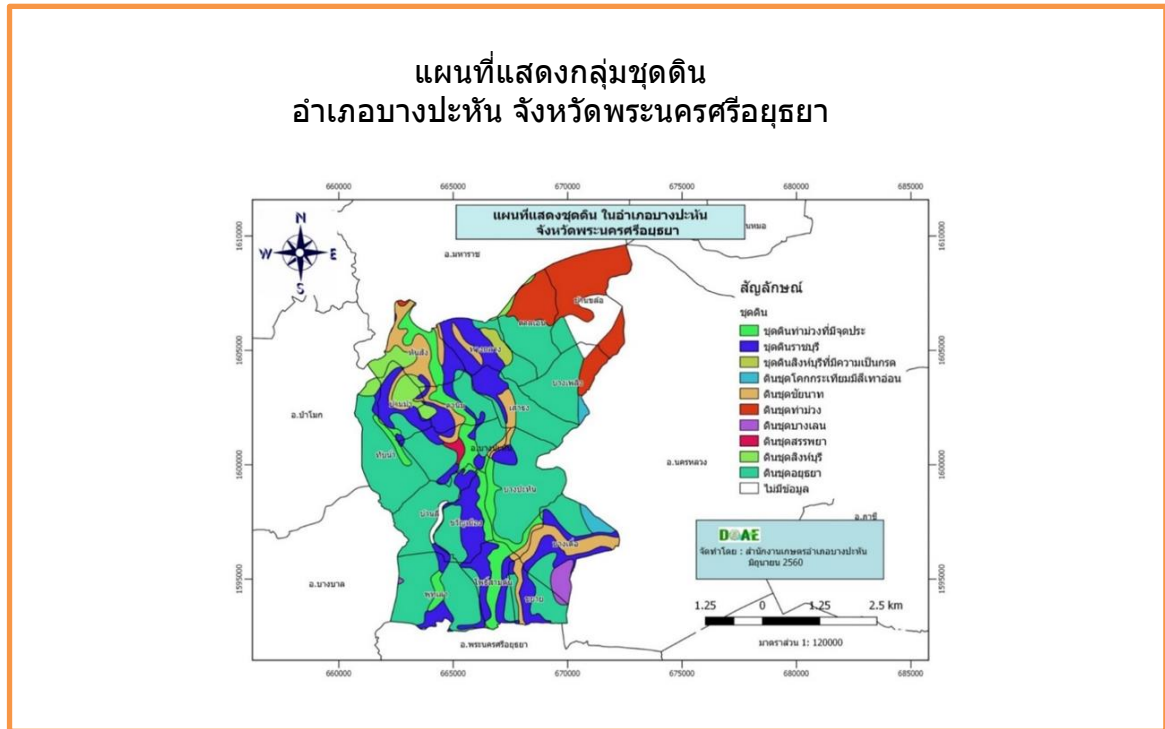
๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔

ชุดดิน : ชุดดินอื่นๆ สิงห์บุรี, บางเลน, สรรพยา, โคกกระเทียม

ลักษณะเด่น : ดินร่วนปนทราย

ปัญหา : ดินเป็นกรดเล็กน้อย

แนวทางการจัดการ : ปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มแร่ธาตุในดิน

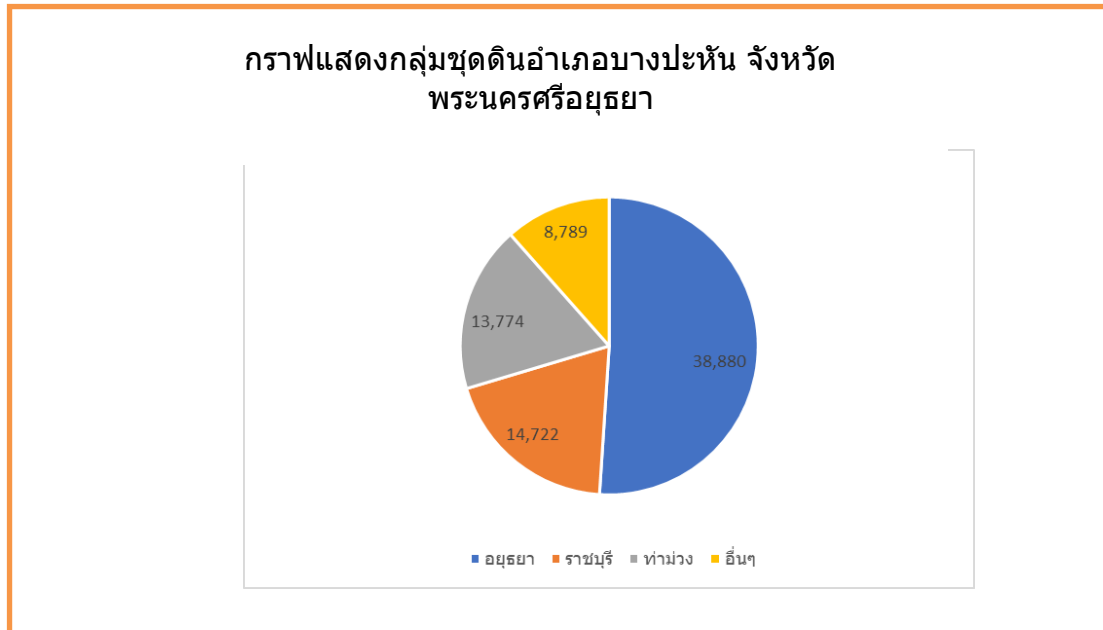

ภาพที่ ๒ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอบางปะหัน
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน ,พ.ศ.๒๕๖๐)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ (ไร่)
อยุธยา	๓๘,๘๘๐
ราชบุรี	๑๔,๗๒๒
ท่าม่วง	๑๓,๗๗๔
อื่นๆ	๘,๗๘๙
รวม	๗๖,๑๖๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๓ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอบางปะหัน จัดอยู่ในเขตเป็นแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน โดยได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศตามช่วงฤดู

๓.๒ ฤดูกาล

ในอำเภอบางปะหันเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศตามช่วงฤดู ดังนี้

๓.๒.๑ ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม หรือต้นเดือนมิถุนายนจนถึงเดือนตุลาคม ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมหรือต้นเดือนมิถุนายน ฝนเริ่มตกและจะตกถี่ขึ้นในเดือนสิงหาคม หรือเดือนกันยายน ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดของอำเภอบางปะหัน ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดฝนที่ตกในระยะนี้ได้รับ อิทธิพลมาจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นอิทธิพลของพายุดีเปรสชันจากทะเล จีนใต้ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมฝนจะเริ่ม นอยลง รวมระยะเวลาของฤดูฝนประมาณ ๕ เดือน

๓.๒.๒ ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนจนถึงเดือนมกราคม ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนจะเป็นระยะเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาวคือลมมรสุมเฉียงใต้เริ่มอ่อนลง ลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาแทนที่จึงนับว่าอากาศเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งอุณหภูมิจะไม่ลดต่ำมากนักเพราะ อำเภอบางปะหันอยู่ปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและอยู่ใกล้อ่าวไทยไอน้ำจากทะเลทำให้หนาว นอยลง รวมระยะเวลาของฤดูหนาวประมาณ ๓ เดือน

๓.๒.๓ ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนลง ทำให้อากาศเริ่มร้อนและจะร้อนอบอ้าวที่สุดในเดือน เมษายน สาเหตุเพราะการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์และการถูกปกคลุมด้วยความกดอากาศสูง จากทะเล จีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกซึ่งเป้นต้นกำเนิดของกระแสลมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดเข้าสู่ลาวไทยทำให้อากาศร้อนมากขึ้น แต่อำเภอบางปะหัน ยังไม่ร้อนมากที่สุด เพราะมีแม่น้ำลำคลองมากมายจึงช่วยคลาย ความร้อนลงได้บ้าง รวมระยะเวลาของฤดูร้อน ประมาณ ๔ เดือน

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอบางปะหัน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๔๐ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนกรกฎาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๑๙.๑ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน กันยายน โดยมีปริมาณ ๒๒๒.๓ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี 2562-2564

เดือน	๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒		
	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก	ปริมาณฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก	ปริมาณฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก	ปริมาณฝนสูงสุด (มิลลิเมตร)
ทั้งปี	๑๐๒๙.๑	๙๐	๘๐.๗	๑๓๖๙.๘	๑๑๗	๗๖.๕	๑๑๑๙.๖	๑๑๔	๖๐.๖
มกราคม	๙.๙	๒	๗.๕	๕.๓	๓	๓.๙	๒๓.๑	๒	๒๐.๓
กุมภาพันธ์	๐.๐	๐	-	๐.๔	๑	๐.๔	๑๙.๑	๓	๑๐.๖
มีนาคม	๐.๐	๐	-	๗๓.๖	๓	๕๗.๘	๓๓.๐	๕	๑๖.๒
เมษายน	๔๐.๑	๑	๔๐.๑	๒๑.๓	๓	๑๕.๔	๑๐๓.๖	๑๐	๓๖.๖
พฤษภาคม	๘๐.๙	๕	๕๒.๑	๑๘๑.๖	๒๐	๓๕.๘	๑๘๔.๙	๑๖	๕๔.๔
มิถุนายน	๑๔๙.๓	๑๔	๖๐.๓	๒๒๙.๙	๑๔	๕๘.๑	๑๐๗.๓	๑๒	๒๔.๖
กรกฎาคม	๒๘๖.๑	๑๙	๕๙.๖	๒๐๕.๐	๒๑	๕๓.๒	๗๕.๐	๑๑	๒๐.๐
สิงหาคม	๑๐๓.๙	๑๒	๓๙.๘	๒๓๐.๑	๑๗	๗๖.๕	๑๖๓.๔	๑๘	๓๑.๔
กันยายน	๑๔๑.๔	๒๐	๘๐.๗	๑๗๓.๑	๑๖	๒๒.๗	๒๒๒.๓	๑๓	๖๐.๖
ตุลาคม	๑๔๒.๔	๑๓	๓๗.๘	๑๕๘.๓	๑๒	๓๑.๖	๑๐๓.๒	๑๑	๒๕.๐
พฤศจิกายน	๗๕.๑	๔	๓๓.๗	๗๕.๖	๕	๔๐.๐	๔๔.๗	๗	๒๔.๔
ธันวาคม	๐.๐	๐	-	๑๕.๖	๒	๑๒.๗	๔๐.๐	๖	๑๘.๙

ภาพที่ ๔ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย.๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๒ -๒๕๖๔
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒.-๒๕๖๔

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๑๒.๗๘
๒	กุมภาพันธ์	๖.๕
๓	มีนาคม	๓๕.๕๓
๔	เมษายน	๕๕
๕	พฤษภาคม	๑๔๙.๑๓
๖	มิถุนายน	๑๑๒.๔
๗	กรกฎาคม	๑๘๘.๗
๘	สิงหาคม	๑๓๑.๑๗
๙	กันยายน	๑๗๘.๙๓
๑๐	ตุลาคม	๑๓๔.๖๓
๑๑	พฤศจิกายน	๖๕.๑๓
๑๒	ธันวาคม	๑๘.๕๓
	รวม	๑,๐๘๘.๔๓
	เฉลี่ย/ปี	๙๐.๗๐

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๕.

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอ.บางปะหัน มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๑.๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๒๔.๙ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๗)

กราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ย ปี พ.ศ. 2562-2564

เดือน	๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒		
	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด
ทั้งปี	๒๙.๑	๓๕.๒	๒๓.๓	๒๘.๘	๓๔.๒	๒๓.๓	๒๘.๓	๓๔.๑	๒๓.๓
มกราคม	๒๖.๓	๓๓.๓	๒๐๐.๗	๒๗.๙	๓๒.๙	๒๒.๘	๒๖.๘	๓๒.๘	๒๑.๒
กุมภาพันธ์	๒๗.๔	๓๔.๔	๒๑.๗	๒๘.๓	๓๔.๐	๒๑.๖	๒๗.๐	๓๓.๔	๒๑.๖
มีนาคม	๓๐.๓	๓๗.๗	๒๔.๘	๓๐.๔	๓๖.๔	๒๔.๒	๒๙.๑	๓๔.๒	๒๓.๙
เมษายน	๓๒.๔	๔๐.๐	๒๖.๓	๓๐.๙	๓๗.๐	๒๔.๘	๒๙.๐	๓๔.๘	๒๓.๘
พฤษภาคม	๓๒.๐	๓๙.๐	๒๕.๙	๒๙.๙	๓๔.๑	๒๔.๖	๒๙.๓	๓๔.๒	๒๔.๔
มิถุนายน	๓๐.๐	๓๖.๓	๒๔.๓	๒๘.๖	๓๔.๖	๒๒.๖	๒๙.๓	๓๔.๗	๒๔.๙
กรกฎาคม	๒๘.๘	๓๔.๐	๒๓.๔	๒๘.๒	๓๓.๓	๒๓.๐	๒๘.๘	๓๓.๔	๒๔.๖
สิงหาคม	๒๙.๔	๓๔.๓	๒๓.๙	๒๙.๐	๓๔.๑	๒๔.๐	๒๘.๓	๓๓.๓	๒๓.๗
กันยายน	๒๘.๖	๓๓.๓	๒๓.๑	๒๙.๔	๓๔.๐	๒๔.๘	๒๘.๖	๓๓.๙	๒๓.๙
ตุลาคม	๒๘.๔	๓๓.๖	๒๓.๐	๒๙.๐	๓๓.๗	๒๔.๓	๒๘.๖	๓๔.๒	๒๓.๔
พฤศจิกายน	๒๘.๒	๓๔.๐	๒๑.๖	๒๗.๗	๓๒.๖	๒๒.๙	๒๗.๗	๓๔.๐	๒๒.๒
ธันวาคม	๒๖.๘	๓๒.๖	๒๐.๖	๒๔.๘	๓๑.๐	๒๐.๔	๒๗.๔	๓๓.๗	๒๒.๐

ภาพที่ ๕ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๕.)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอบางปะหัน ปี พ.ศ. ๒๕๖๒.-๒๕๖๔

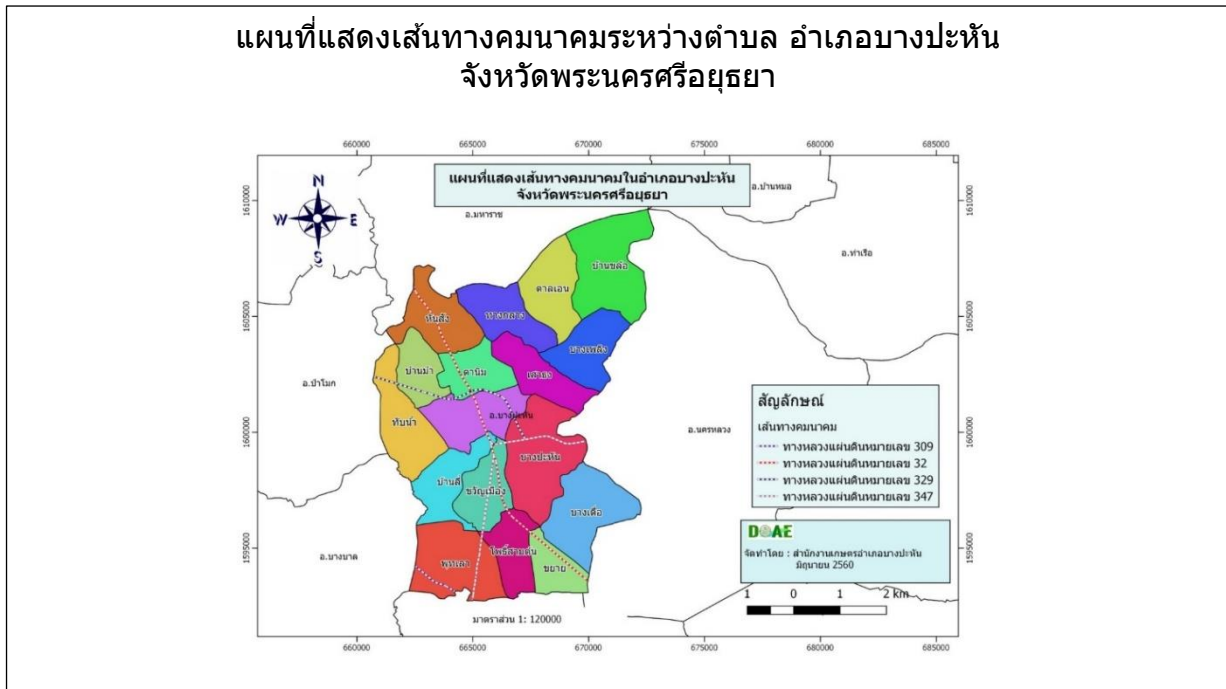
เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๑.๒	๓๒.๘	๒๖.๘
กุมภาพันธ์	๒๑.๖	๓๓.๔	๒๗.๐
มีนาคม	๒๓.๙	๓๔.๒	๒๙.๑
เมษายน	๒๓.๘	๓๔.๘	๒๙.๐
พฤษภาคม	๒๔.๔	๓๔.๒	๒๙.๓
มิถุนายน	๒๔.๙	๓๔.๗	๒๙.๓
กรกฎาคม	๒๔.๖	๓๓.๔	๒๘.๘
สิงหาคม	๒๓.๗	๓๓.๓	๒๘.๓
กันยายน	๒๓.๙	๓๓.๙	๒๘.๖
ตุลาคม	๒๓.๔	๓๔.๒	๒๘.๖
พฤศจิกายน	๒๒.๒	๓๔.๐	๒๗.๗
ธันวาคม	๒๒.๐	๓๓.๗	๒๗.๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ.๒๕๖๕

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอบางปะหัน มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้านโดยใช้เส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๒, ๓๐๙, ๓๔๗ , และ ๓ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน ,พ.ศ.๒๕๖๕.)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗)

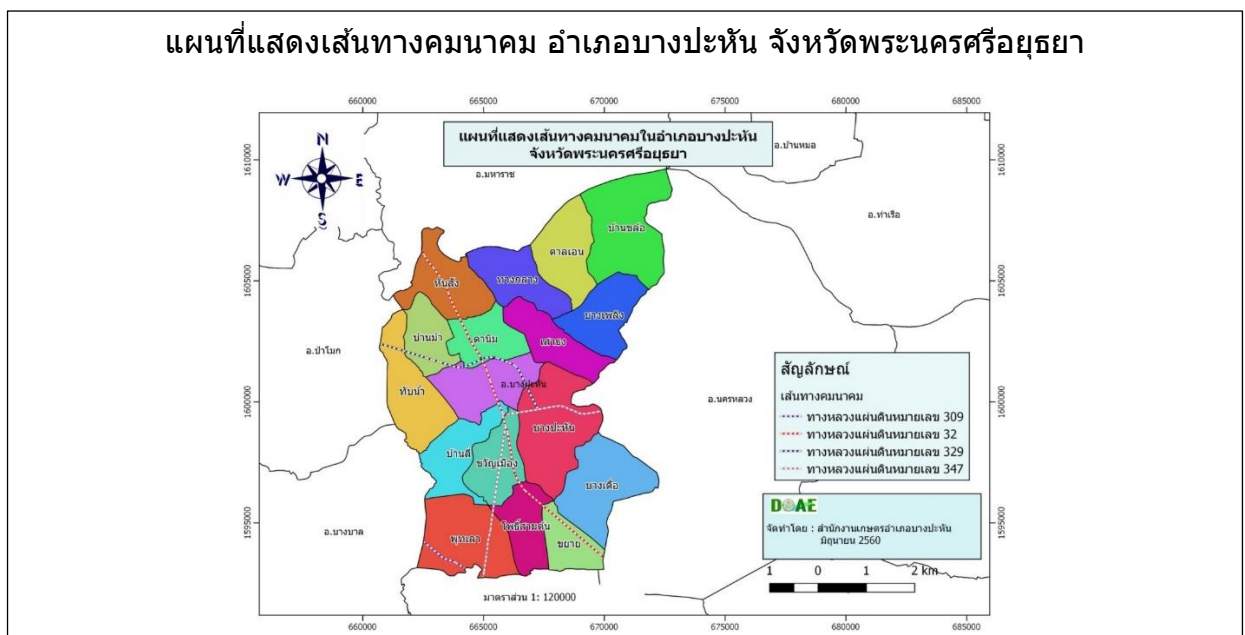
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี (ถ้ามี) มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ อำเภอบางปะหันไปอำเภอมหาราช และอำเภอบางปะหันไปอำเภอพระนครศรีอยุธยา

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

-ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ เส้นทางระหว่างอำเภอบางปะหันถึงอำเภอพระนครศรีอยุธยา ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร

-ทางหลวงหมายเลข ๓ เส้นทางระหว่างอำเภอบางปะหัน ถึงมหาราช ระยะทาง.๒๐. กิโลเมตร

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอบางปะหันจะมีแม่น้ำไหลผ่าน เพียง ๑ สาย ได้แก่ แม่น้ำลพบุรี เริ่มจากตำบลม่วงหมู อำเภอเมืองสิงห์บุรี ไหลผ่านอำเภอ บ้านแพรก อำเภอมหาราช และอำเภอบางปะหัน ไปบรรจบแม่น้ำป่าสัก ที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

มีแม่น้ำไหลผ่าน เพียง ๑ สาย ได้แก่ แม่น้ำลพบุรี เริ่มจากตำบลม่วงหมู อำเภอเมืองสิงห์บุรี ไหลผ่านอำเภอ บ้านแพรก อำเภอมหาราช และอำเภอบางปะหัน ไปบรรจบแม่น้ำป่าสัก ที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

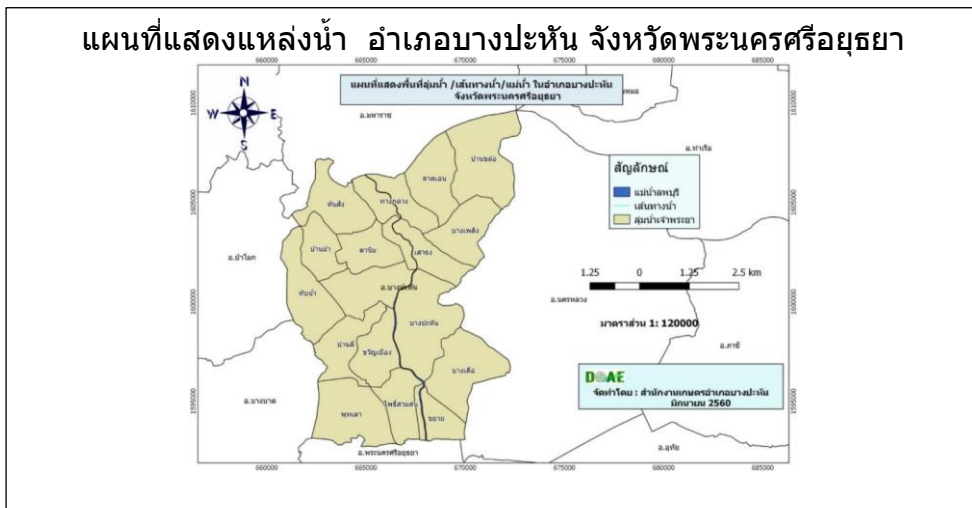
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

แหล่งน้ำชลประทาน มี ๓ โครงการ คือ

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช (คลองชัยนาท – อยุธยา) ซึ่งรับน้ำโดยตรงจากเขื่อนเจ้าพระยาฝั่งซ้าย (เหนือเขื่อน) ขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านจังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง สู่เขต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในพื้นที่อำเภอมหาราช ผ่านเข้าอำเภอบางปะหันที่ตำบลหันสัง ตำบลตานิมนต์ ตำบลนางรำ ตำบลบ้านลี่ และตำบลพุดเตา ตามลำดับ ก่อนลงแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตอำเภอบางบาล

๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง รับน้ำจากคลองชัยนาท-ป่าสัก ที่อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ผ่านตำบลบ้านร่อม (ท่าเรือ) ตำบลแม่ลา ตำบลบางพระครู ตำบลบางระกำ (อำเภอนครหลวง) สู่ตำบลบางเดื่อ ตำบลบางปะหัน ตำบลบางเพลิง ตำบลเสาชัง และตำบลทางกลาง ของอำเภอบางปะหัน

๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม รับน้ำผ่านอำเภอบ้านแพรก อำเภอดอนพุด อำเภอมหาราช สู่เขตอำเภอบางปะหันทางคลองแยกซอย ๓ ซ้าย-๒๑ ขวา สู่ตำบลบ้านขลิบ (หมู่ ๑ และ ๒) ผ่านประตูน้ำลงสู่คลองบางพระครู

ภาพที่ ๘ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอบางปะหัน (ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอบางปะหัน ประชากรมีอาชีพหลักคือ การทำเกษตรกรรม โดยมีพื้นที่เพาะปลูก
ประมาณ ๖๖,๙๓๓ ไร่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

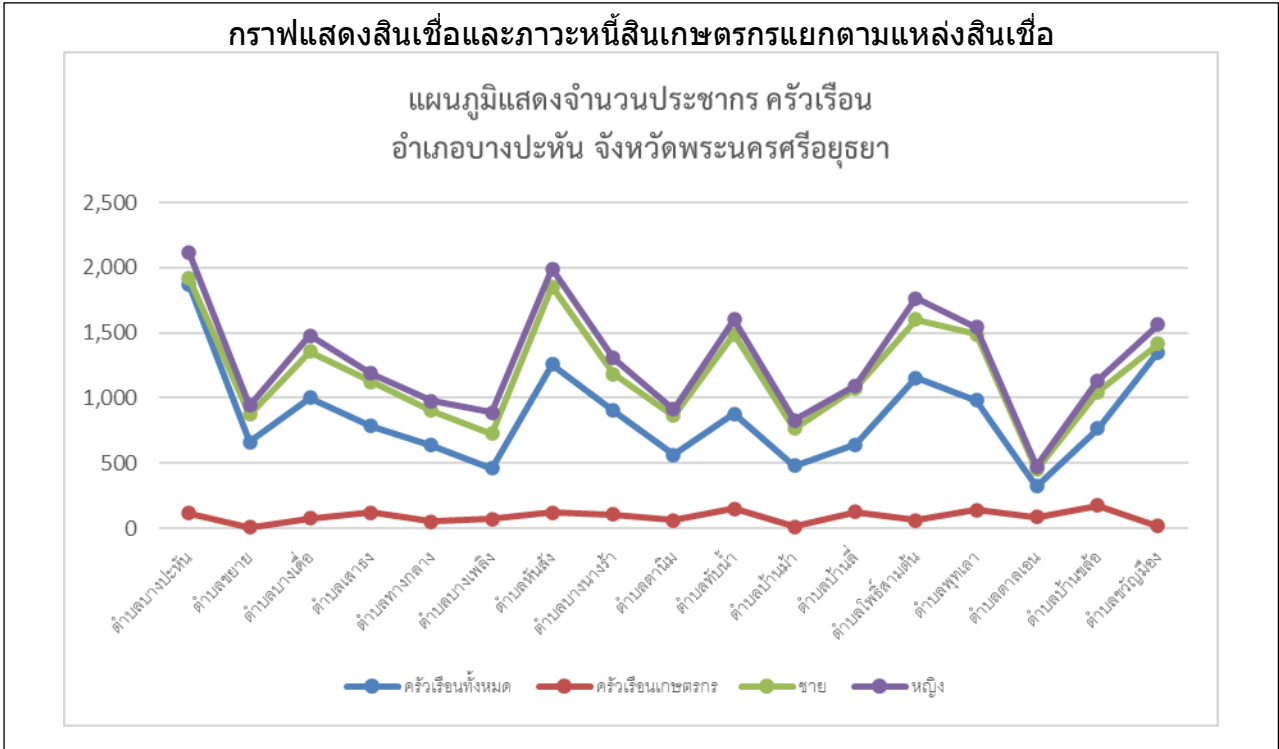
๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอบางปะหัน. ปี ๒๕๖๔

ตำบล	พื้นที่ ทั้งหมด พื้นที่ ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืช อื่นๆ	รวม
ตานิม	๓,๔๔๒	๙๙๑.๐๐	-	-	-	๖๘.๗๕	๑๗.๕๐	๒๑.๗๕	๑,๒๕๖.๕
บางนางร้า	๔,๖๘๖	๑,๖๐๗.๐๐	-	-	-	๓๘.๐๐	๓๖.๐๐	๑๓๐	๑,๘๘๑
ทับน้ำ	๕,๐๑๑	๓,๔๖๘.๕๐	-	๓๖๗.๐๐	-	๒๑.๗๕	-	๑๕.๗๕	๓,๘๗๓
บ้านม้า	๑,๙๓๓	๑๙๘.๐๐	-	๒๒.๐๐	-	๔๐.๕๐	๖.๖๓	๙.๕	๒๗๖.๖๓
หันสัง	๔,๘๘๓	๑,๘๖๙.๕๐	-	-	-	๑๓๓.๐๐	๓.๐๐	๑๑.๕๐	๒,๐๑๗
เสาชิง	๓,๘๙๐	๒,๒๘๑.๐๐	-	-	-	๘๖.๘๕	๖.๐๐	๔๐.๕	๒,๔๑๔.๓๕
ทางกลาง	๔,๒๖๒	๑,๔๑๕.๐๐	-	-	-	๖๗.๒๕	๑๓.๕๐	๔๑.๕	๑,๕๓๗.๒๕
บางเพลิง	๓,๖๘๗	๒,๑๖๔.๗๕	-	-	-	๓๙.๕๐	๐.๕๐	๕	๒,๒๐๙.๗๕
บ้านขลือ	๗,๖๘๔	๔,๑๔๓.๒๕	-	-	-	๒๑.๒๕	๔.๐๐	๑๓.๒๕	๔,๑๘๑.๗๕
ศาลเอน	๔,๗๒๕	๒,๒๖๑.๐๐	--	--	-	๙.๕๐	-	-	๒,๒๗๐.๕
บ้านลี	๔,๐๙๖	๒,๗๗๖.๕๐	-	--	-	๑๗.๐๐	๑๘.๒๕	๙.๒๕	๒,๘๑๑
บางปะหัน	๘,๐๖๐	๒,๒๖๘.๕๐	-	-	-	๒๙.๕๐	๔๘.๐๐	๔๓.๗๕	๒,๓๘๙.๗๕
ข้วยเมือง	๓,๗๑๓	๒๕๓.๐๐	-	-	-	๒๔.๒๕	๘.๕๐	๑๖	๒๘๗.๗๕
บางเดื่อ	๔,๕๖๙	๑,๔๕๕.๐๐	-	-	-	๒๗.๐๐	๕.๐๐	๓๕.๒๕	๑,๕๒๑.๒๕
พุดเตา	๖,๕๕๖	๓,๕๕๙.๐๐	-	-	-	๔๕.๗๕	๙.๐๐	๙	๓,๖๑๓.๗๕
ขยาย	๒,๑๙๔	๒๘๑.๒๕	-	-	-	๑๙.๗๕	๔.๐๐	๓.๗๕	๓๐๘.๗๕
โพธิ์สามต้น	๒,๗๗๕	๑,๒๙๕.๗๕	-	-	-	๓๗.๕๐	๒๒.๐๐	๓๗.๒๕	๑,๓๖๒.๕
พื้นที่รวม	๗๖,๑๖๖	๓๒,๒๗๗.๐๐	-	๓๘๙	-	๗๒๗.๑๐	๒๐๑.๘๘	๔๔๓	๓๔,๑๗๗.๔๓

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน,พ.ศ.๒๕๖๔

- ๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร
- รายได้เกษตรกรเฉลี่ยของอำเภอบางปะหันสูงกว่าของรายได้เฉลี่ยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร
- ภาวะหนี้สินเฉลี่ยของอำเภอบางปะหันสูงกว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๙ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน,พ.ศ.๒๕๖๓)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ เท่ากับ ๓๙๘,๑๖๑ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๒) มีมูลค่า เท่ากับ ๔๐๕,๔๖๔ ล้านบาท ลดลง ๗,๓๐๓ล้านบาท หดตัวร้อยละ๑.๖

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ มีรายได้ต่อคนต่อปี เท่ากับ ๔๓๖,๓๖๓ .บาท ลดลงจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๒) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๔๓๙,๑๕๙ บาท จำนวน.๔๔๕,๕๘๐ บาท คิดเป็นร้อยละ๑.๖

ตารางที่ ๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ภาคเกษตร	-	-	๑๑,๓๗๗	๑๑,๓๘๗	๑๐,๖๒๒
ภาคบริการ	-	-	๑๒๒,๒๖๔	๑๒๕,๔๑๕	๑๒๔,๖๒๗
ภาคอุตสาหกรรม	-	-	๒๗๙,๐๖๐	๒๖๒,๘๑๙	๓๘๗,๔๖๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๖๙๑,๖๔๑	๓๙๙,๑๗๖	๔๑๒,๗๐๑	๓๙๙,๖๒๑	๓๙๘,๑๖๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๙๗๙,๔๑๖	๔๖๐,๒๒๓	๕๔๕,๙๕๓	๔๓๙,๑๕๙	๔๓๖,๓๖๓
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)					

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา,พ.ศ.๒๕๖๔

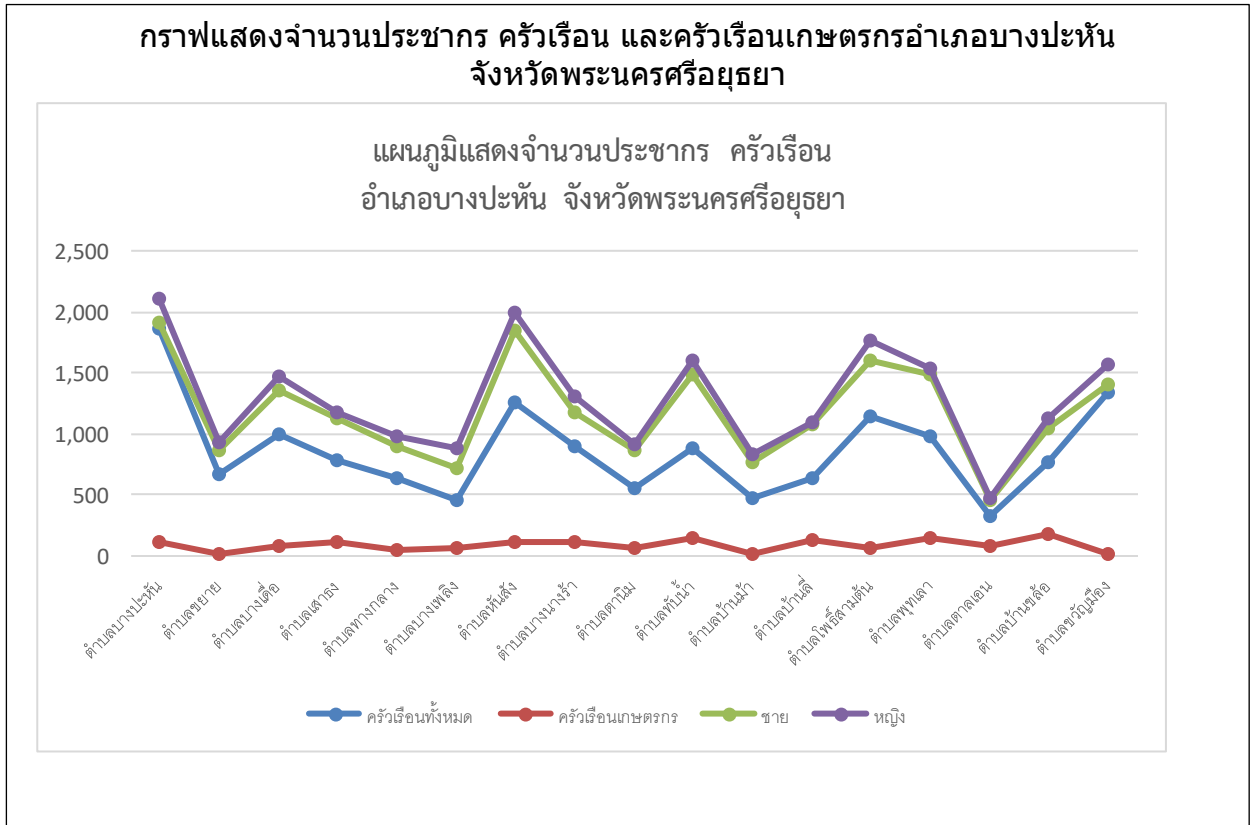
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอบางปะหัน มีประชากรทั้งสิ้น ๓๖,๕๑๘ คน จำนวนครัวเรือน ๑๒,๐๒๒ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๑๗,๖๒๑ คน หญิง ๑๘,๘๙๗ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอบางปะหัน

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ตานิม	๕๓๙	๗๓	๘๖๔	๙๑๕	๒,๓๙๑
๒	บางนางร้า	๖๒๖	๘๒	๘๗๘	๙๗๑	๒,๕๕๗
๓	ทับน้ำ	๘๗๙	๒๓๓	๑,๔๘๘	๑,๖๐๔	๔,๒๐๔
๔	บ้านม้า	๔๘๓	๗๘	๗๖๔	๘๓๒	๒,๑๕๗
๕	หันสัง	๙๗๖	๑๖๑	๑,๘๕๑	๑,๙๙๑	๔,๙๗๙
๖	เสาชง	๖๒๔	๑๗๓	๑,๑๒๗	๑,๑๘๗	๓,๑๑๑
๗	ทางกลาง	๕๓๑	๘๗	๙๐๔	๙๗๘	๒,๕๐๐
๘	บางเพลิง	๓๙๓	๑๑๐	๗๒๖	๗๘๘	๒,๐๑๗
๙	บ้านขล้อย	๖๖๕	๒๑๖	๑,๐๔๕	๑,๑๓๖	๓,๐๖๒
๑๐	ตาลเอน	๒๗๘	๙๒	๔๕๑	๔๗๓	๑,๒๙๔
๑๑	บ้านลี	๕๒๕	๑๑๗	๑,๐๗๘	๑,๐๙๖	๒,๘๑๖
๑๒	บางปะหัน	๑,๔๙๒	๑๐๙	๑,๑๒๒	๑,๑๙๙	๓,๙๒๒
๑๓	ชัยเมือง	๑,๒๔๔	๕๙	๑,๔๑๔	๑,๕๖๕	๔,๒๘๒
๑๔	บางเคื่อ	๗๗๙	๑๑๔	๑,๓๕๗	๑,๔๗๙	๓,๗๒๙
๑๕	พุทเลา	๘๐๓	๑๒๔	๑,๔๘๙	๑,๕๔๕	๒,๖๔๔
๑๖	ขยาย	๕๑๐	๒๗	๘๗๓	๙๔๑	๒,๓๕๑
๑๗	โพธิ์สามต้น	๙๕๓	๑๑๗	๑,๖๐๔	๑,๗๖๒	๔,๔๓๖
รวม		๑๒,๐๒๒	๑,๙๗๒	๑๗,๖๒๑	๑๘,๘๙๗	๕๒,๕๑๘

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอบางปะหัน,พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๐ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๕)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอบางปะหัน มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๖ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๖ แห่ง คือ
๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ๒๕ แห่ง คือ
๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - แห่ง คือ
๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานมัธยมศึกษา จำนวน ๖ แห่ง คือ

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐ เตียง ๑ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ .๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑๖ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๓ .แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.- แห่ง
- ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๔ แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ. - .แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๖ คน
- ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๒ คน
- ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๕ .คน
- ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๕๔ คน
- ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๕๓ คน
- ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) จำนวน ๖๗๕ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ และนับศาสนาอิสลาม

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

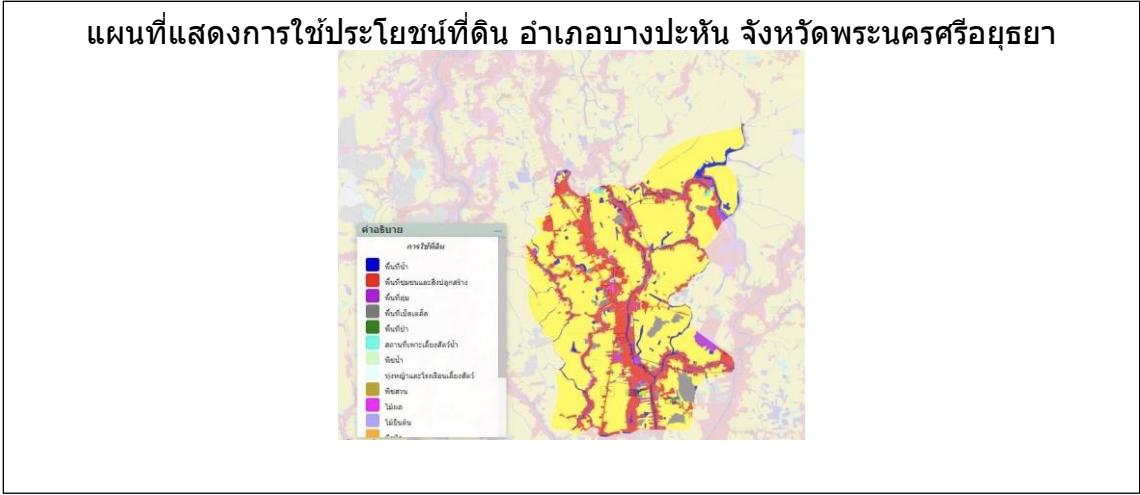
เข้าวัดทำบุญ

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

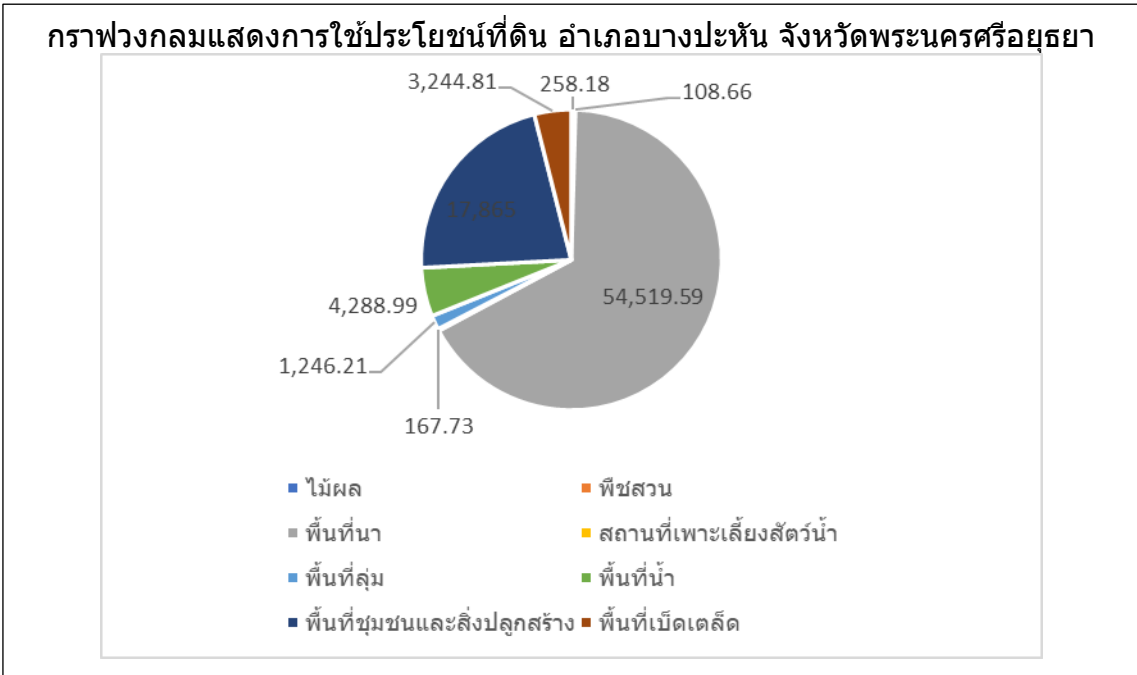
อำเภอบางปะหัน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๕๔,๕๑๙.๕๙ ไร่ ร้อยละ ๘๕.๒๔ รองลงมาคือ พื้นที่น้ำ จำนวน ๕,๒๘๘.๙๙ ไร่ ร้อยละ ๖.๗๑ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด จำนวน ๓,๒๔๔.๘๑ ไร่ ร้อยละ ๕.๐๗

ตารางที่ ๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	-	-
พืชไร่	๔๐.๐๗	๐.๐๖
ไม้ยืนต้น	๔๔.๗๕	๐.๐๗
ไม้ผล	๒๕๘.๑๘	๐.๔
พืชสวน	๑๐๘.๖๖	๐.๑๗
พื้นที่นา	๕๔,๕๑๙.๕๙	๘๕.๒๔
พื้นที่น้ำ	๕,๒๘๘.๙๙	๖.๗๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๖๗.๗๓	๐.๒๖
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	-	-
พื้นที่ลุ่ม	๑,๒๔๖.๒๑	๑.๙๕
พื้นที่น้ำ	๔,๒๘๘.๙๙	๖.๗๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๗,๘๖๕	๐.๐๓
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๓,๒๔๔.๘๑	๕.๐๗

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๔)

ภาพที่ ๑๒ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ((ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

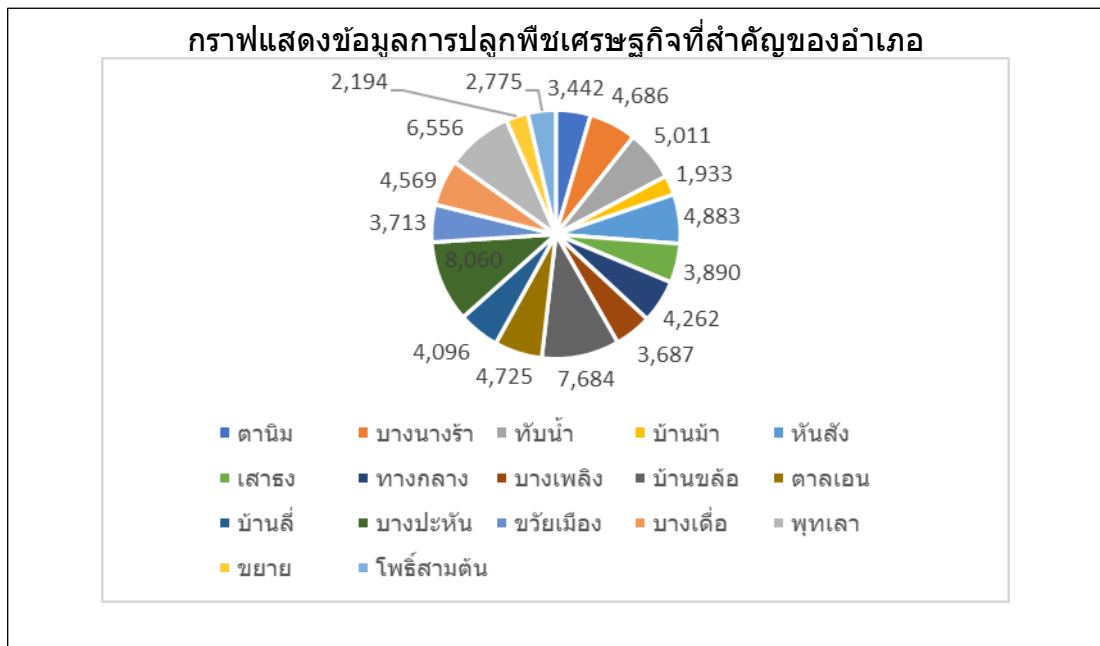
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอบางปะหัน พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๓๒,๓๗๗ ไร่ รองลงมา คือ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๗๒๗.๗ ไร่ และ.ผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๐๑.๘๘ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๕๓.๕ ไร่

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอบางปะหัน .จังหวัดพระนครศรีอยุธยา											
		ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอกไม้ประดับ	รวมทั้งหมด
ตานิมน	๓,๔๔๒	๙๙๑.๐๐	-	-	-	-	๑๗.๕๐	-	-		๖๘.๗๕	๔.๒๕	๑,๐๘๑.๕
บางนางร้า	๔,๖๘๖	๑,๖๐๗.๐๐	-	-	-	-	๓๖.๐๐	-	-		๓๘.๐๐	๑๕	๑,๖๙๖
ทับน้ำ	๕,๐๑๑	๓,๔๖๘.๕๐	-	-	-	-	-	-	-		๒๑.๗๕	๒	๓,๔๙๒.๒๕
บ้านม้า	๑,๘๓๓	๑๙๘.๐๐	-	-	-	-	๖.๖๓	-	-		๔๐.๕๐	๐.๗๕	๒๔๕.๘๘
หันสัง	๔,๘๘๓	๑,๘๖๙.๕๐	-	-	-	-	๓.๐๐	-	-		๑๓๓.๐๐	-	๒,๐๐๕.๕๐
เสาชิง	๓,๘๙๐	๒,๒๘๑.๐๐	-	-	-	-	๖.๐๐	-	-		๘๖.๘๕	๓.๒๕	๒,๓๗๗.๑๐
ทางกลาง	๔,๒๖๒	๑,๔๑๕.๐๐	-	-	-	-	๑๓.๕๐	-	-		๖๗.๒๕	๒	๑,๔๙๗.๗๕
บางเพ็ญ	๓,๖๘๗	๒,๑๖๔.๗๕	-	-	-	-	๐.๕๐	-	-		๓๙.๕๐	-	๒,๒๐๔.๗๕
บ้านขลือ	๗,๖๘๔	๔,๑๔๓.๒๕	-	-	-	-	๔.๐๐	-	-		๒๑.๒๕	๑	๔,๑๖๙.๕๐
ตาลเอน	๔,๗๒๕	๒,๒๖๑.๐๐	-	-	-	-	-	-	-		๙.๕๐	-	๒,๒๗๐.๕๐
บ้านสี่	๔,๐๙๖	๒,๗๗๖.๕๐	-	-	-	-	๑๘.๒๕	-	-		๑๗.๐๐	-	๒,๘๑๑.๗๕
บางปะหัน	๘,๐๖๐	๒,๒๖๘.๕๐	-	-	-	-	๔๘.๐๐	-	-		๒๙.๕๐	๒๕	๒,๓๗๑.๐๐
ขวัญเมือง	๓,๗๑๓	๒๕๓.๐๐	-	-	-	-	๘.๕๐	-	-		๒๔.๒๕	-	๒๘๕.๗๕
บางเดื่อ	๔,๕๖๙	๑,๔๕๔.๐๐	-	-	-	-	๕.๐๐	-	-		๒๗.๐๐	๐.๒๕	๑,๔๘๖.๒๕
พุดเตา	๖,๕๕๖	๓,๕๔๙.๐๐	-	-	-	-	๙.๐๐	-	-		๔๕.๗๕	-	๓,๖๐๓.๗๕
ขยาย	๒,๑๙๔	๒๘๑.๒๕	-	-	-	-	๔.๐๐	-	-		๑๙.๗๕	-	๓๐๕.๐๐
โพธิ์สามต้น	๒,๗๗๕	๑,๒๙๕.๗๕	-	-	-	-	๒๒.๐๐	-	-		๓๗.๕๐	-	๑,๓๕๕.๒๕
รวม	๗๖,๑๖๖	๓๒,๒๗๗.๐๐		๓๘๙			๒๐๑.๘๘				๗๒๗.๑๐	๕๓.๕	๓๓,๒๕๙.๘๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอบางปะหัน มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ ที่	ตำบล
๑.	งอบไทยโบราณ	นายธารวุฒิ จุลวงศ์	งอบ เครื่องจักร สาน	๕๗/๑	๕	บางนางร้า
๒.	จักรสานไทยโบราณ	นางพะยอม เปล่งรัศมี	กระดิ่ง ตะแกรง ฝาชี กระจาด	๓๗	๔	บ้านม้า
๓.	จักรสานงอบตำบลบาง เพลิง	กลุ่มจักสานงอบ	งอบ	-	๓	บางเพลิง
๔	กลุ่มสานผักตบชวา	กลุ่มสานผักตบชวา	กระเป่าผักตบชวา	-	๔	หันสัง
๕	กระจาดไม้ไผ่	นางสาวจิราพร เรือง วารี	กระจาดไม้ไผ่	-	๓	ทานิม
๖	กลุ่มหัตถกรรมผสานใจ ตำบลขยาย	ตะกร้าปอปาน,เส้น พลาสติก	กลุ่มหัตถกรรมผสาน ใจตำบลขยาย	-	๔	ขยาย
๗	กลุ่มแปรรูปอาหาร	ข้าวหลามมะพร้าวอ่อน	กลุ่มแปรรูปอาหาร	-	๔	บ้านม้า

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑
เครื่องดื่ม	๐
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๐
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๖
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๐
รวม	๗

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางปะหัน,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอบางปะหัน

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานไทยโบราณ	๓๗	๔	บ้านม้า	๙	นาง พยอม เปล่งรัมย์
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารตำบลบ้านม้า	๑/๑๑	๔	บ้านม้า	๗	นาง รุ่งนภา โกศลสิทธิ์
วิสาหกิจชุมชนศูนย์สาธิตเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยากบ้านทับน้ำ- บ้านม้า	๖๙/๒	๔	ทับน้ำ	๑๐	นาย โอภาส มุ่งแขกกลาง
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตร อำเภอบางปะหัน	๑๒๐/๑	๖	บางปะ หัน	๗	นาง สมนึก พาตี
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารตำบลบางนางร้า	๖๓/๖	๒	บางนาง ร้า	๘	นาย ธานินทร์ คุตชนม์
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ตำบลทับน้ำ-บ้านม้า	๓๒	๑	บ้านม้า	๒๐	นาย เภาวัลย์ มาศจรัส
วิสาหกิจชุมชนปลูกมันเทศทับน้ำ-บ้านม้า	๘๕/๔	๔	ทับน้ำ	๒๒	นาย สุรชัย ลำพิจิต
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์ไก่ พื้นเมืองสายพันธุ์ไก่ชน ตำบลทับน้ำ-บ้านม้า	๒๔/๑	๔	ทับน้ำ	๔๔	นาย อนุชา แก้วเฉลิมทอง
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ หมู่ ๕ ต.หันสัง	๔๓	๕	หันสัง	๑๕	นาง ดารารัตน์ นิลกรณ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรกรบ้านทับน้ำ	๑๐/๔	๑	บ้านม้า	๗	นาย วิภาค ข้าวหอมหาง
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไก่ชน บ้านคลองสาน	๘๔	๑	ทับน้ำ	๑๙	นาย อนุรักษ์ บุญปกครอง
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปบ้านขยาย	๕๓	๓	ขยาย	๗	นาง สุมล ช้างอ้า
วิสาหกิจชุมชนขยายพันธุ์และเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ บ้านทับน้ำ	๕๘/๑	๑	ทับน้ำ	๗	นาย อนุชา สุขโชติ
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก ปูนาอยุธยา	๔๐	๒	ทางกลาง	๘	นางสาว หนึ่งฤทัย คำผ่อง
วิสาหกิจชุมชนปศุสัตว์ตำบลทับน้ำ	๔๙	๔	ทับน้ำ	๑๓	นาย สำเร็จ แก้วเฉลิมทอง

วิสาหกิจชุมชนด้านปศุสัตว์ ตำบลทับน้ำ-บ้าน ม้า	๕๖/๑	๕	ทับน้ำ	๑๖	นาย กฤตภพ ฉื่อยฉ่ำ
วิสาหกิจชุมชนข้าวและมันเทศตำบลทับน้ำ- บ้านม้า	๒๒/๓	๒	บ้านม้า	๑๐	นาย วิรัตน์ พันทวี
วิสาหกิจชุมชนคนบางนางร้าคัดแยกขยะเพื่อ สิ่งแวดล้อม	๑๔	๕	บางนาง ร้า	๗	นาง จิราธร นครใน
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ บ้านขยาย	๗/๑	๓	ขยาย	๑๗	นาย กฤษณลักษณ์ บำรุง ญาติ
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มไส้เดือนน้องไนท์	๗๙/๕	๒	ตานิม	๙	นาย สมบูรณ์ อารมย์สว่าง

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดบางเตื่อ	-	๕	บางเตื่อ	๑๕	ด.ญ. สิริยากร คำ อรรถ
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดเสาชงเก่า	-	๒	เสาชง	๒๐	ด.ช. กิตติรัช บุญบุญกุล
กลุ่มยุวเกษตรกรวัดโชดเขมาราม	-	๒	บ้านขล้อย	๓๓	ด.ช. นพพล แสงนิล
กลุ่มยุวเกษตรกรทรัพย์ธารา โรงเรียนวัดผึ้ง แดด	-	๔	ทับน้ำ	๒๐	ด.ช. วัลลภ บัวงาม
กลุ่มเตาอบอาหารแปรรูปผลิตภัณฑ์ทาง การเกษตรบ้านเสาชงใหม่	๒๒/๑	๔	เสาชง	๑๕	นางสาวลัดดา ขวัญเมือง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการผลิตพืชผักปลอดภัย ตำบลบ้านม้า	๑	๒	บ้านม้า	๑๐	นาย โอภาส มุ่งแขกก กลาง
กลุ่มส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ตำบล บ้านขล้อย (ดอกไม้จันทร์)	-	๔	บ้านขล้อย	๑๐	นางสาวพัชรี พัฒนะ
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มโรงสีชุมชน เพื่อบริโภคและจำหน่ายตำบลบางปะหัน	๑๗	๔	บางปะ หัน	๒๔	นาย นรินทร์ พงศ์กวี ภาคย์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ชมหวานบ้านลี	๔๓	๓	บ้านลี	๑๐	นางณัฐนิชา ข้าวหอม หาง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปอาหารตำบล บางนางร้า	๖๓/๖	๓	บางนาง ร้า	๒๕	นายธานินทร์ คุตชนม์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรแปรร รูปผลผลิตการเกษตร อำเภอบางปะหัน	๑๒๐/๑	๖	บางปะ หัน	๑๖	นางสาวกำไร พึ่ง ตระกูล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไข่เค็มตาลเอน by ป้า แจ้ว	-	๓	ตาลเอน	๑๑	นางสาวประภัสสร อิน จันทร์

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอบางปะหัน. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มสหกรณ์เกษตรกรนาตำบลบางปะหัน	๑๒๐/๑	๖	บางปะหัน	๒๐	นายมานิชญ์ รักขธรรม

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,พ.ศ.๒๕๖๔

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอบางปะหัน

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

๑) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

(๑) ครุว์เรือนเกษตรกร

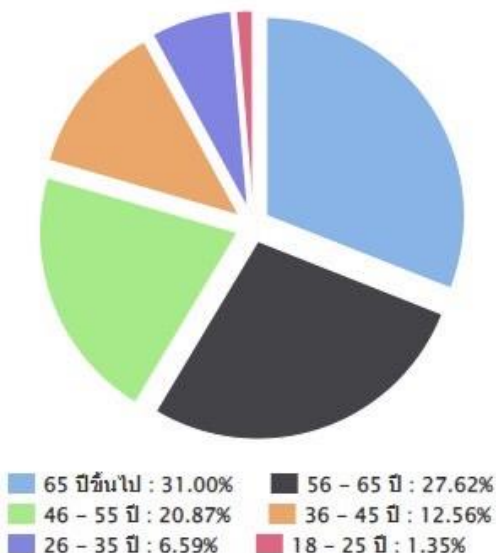
อำเภอบางปะหัน มีครุว์เรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๙๒๖ ครุว์เรือน ส่วนมากอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๙๗ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑ อายุ ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๕๓๒ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖๒ อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๔๐๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๗ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๒๔๒ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๖ อายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๑๒๗ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๙ อายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๒๖ ครุว์เรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๕

ตารางที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนจำแนกตามอายุ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครุว์เรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๙๗	๓๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๕๓๒	๒๗.๖๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๔๐๒	๒๐.๘๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๔๒	๑๒.๕๖
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๒๗	๖.๕๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๖	๑.๓๕
รวม	๑,๙๒๖	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔

หัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุว์เรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน)

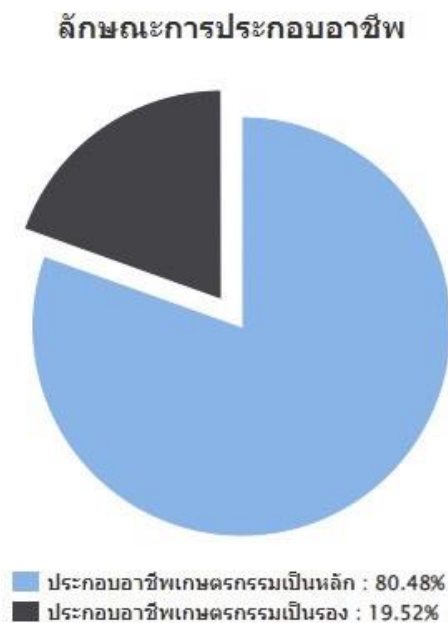
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอบางปะหัน มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑,๕๕๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๔๘ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๗๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๒

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๕๕๐	๘๐.๔๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๗๖	๑๙.๕๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน)

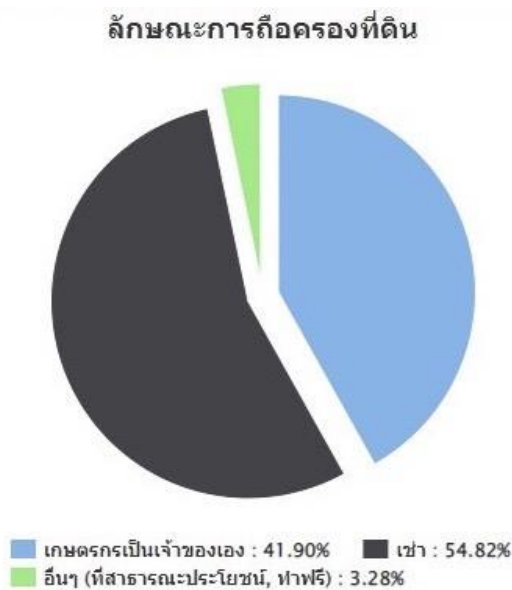
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอบางปะหัน ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่า จำนวน ๑,๑๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘๒ เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๘๕๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๐ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๖๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๘

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เช่า	๑,๑๒๐	๕๔.๘๒
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๘๕๖	๔๑.๙๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖๗	๓.๒๘
รวม	๑,๑๕๓	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน)

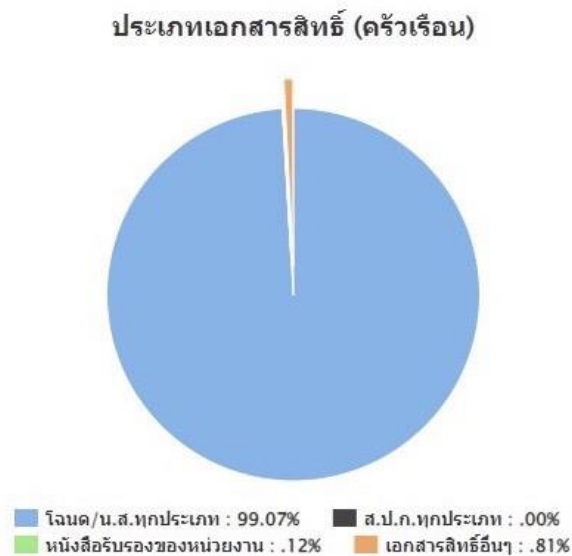
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอบางปะหัน มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๘๕๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๘๕๑	๐	๑	๗	๘๕๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอบางปะหัน มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๑ กลุ่ม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๖ กลุ่ม กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๕ กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน ๒๒ แห่ง

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)
๑. ตานิม								
๒. บางนางร้า			๑	๘			๒	๑๕
๓. ทับน้ำ					๑	๒๐	๗	๑๓๐
๔. บ้านม้า					๑	๒๐	๖	๖๐
๕. หันสัง	๑	๒๕			๑	๒๐	๑	๑๕
๖. เสาชิง	๓	๕๐			๑	๒๐		
๗. ทางกลาง							๑	๘
๘. บางเพลิง					๑	๑๗		
๙. บ้านขล้อย	๑	๓๐			๑	๓๕		
๑๐. ตาลเอน			๑	๑๐	๑	๒๐		
๑๑. บ้านลี			๑	๑๐	๑	๒๐		
๑๒. บางปะหัน	๑	๒๙	๑	๑๓	๒	๔๐	๑	๗
๑๓. ขวัญเมือง								
๑๔. บางเดื่อ					๑	๑๕		
๑๕. พุทเลา					๑	๑๕		
๑๖. ขยาย							๒	๑๗
๑๗. โพธิ์สามต้น					๑	๑๕		
รวม	๖	๑๓๔	๔	๔๑	๑๓	๒๕๗	๒๐	๒๕๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอบางปะหัน มีศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑๓ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๕ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๕ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๗ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๓ ศูนย์

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุ สัตว์	ปฏิรูป	
๑. ตานิม					๑	๑			
๒. บางนางร้า		๑			๑				
๓. ทัพน้ำ		๑	๑	๑	๑	๒			
๔. บ้านม้า		๑			๑				
๕. หันสัง	๑		๑	๑	๑				
๖. เสาชิง		๒	๑	๑	๑				
๗. ทางกลาง		๒	๑	๑	๑				
๘. บางเพลิง					๑				
๙. บ้านลือ		๑			๑				
๑๐. ตาลเอน					๑				
๑๑. บ้านลี					๑				
๑๒. บางปะหัน		๒			๑				
๑๓. ขวัญเมือง					๑				
๑๔. บางเตือ			๑	๑	๑				
๑๕. พุทเลา					๑				
๑๖. ขยาย					๑				
๑๗. โพธิ์สามต้น					๑				
รวม	๑	๑๐	๕	๕	๑๗	๓			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๓

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอบางปะหัน มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๙๔ คน ดังนี้

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร รณพลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑. ตานิม						๔			
๒. บางนางร้า						๕			
๓. ทัพน้ำ						๕			
๔. บ้านม้า						๔			
๕. หินสัง						๗			
๖. เสาชิง						๕			
๗. ทางกลาง						๔			
๘. บางเพลิง						๓			
๙. บ้านขล้อ						๕			
๑๐. ตานเอน						๓			
๑๑. บ้านลี						๕			
๑๒. บางปะหัน						๗			
๑๓. ขวัญเมือง						๕			
๑๔. บางเคื่อ						๖			
๑๕. พุทเลา						๑๒			
๑๖. ขยาย						๖			
๑๗. โพธิ์สามต้น						๘			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอบางปะหัน มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอบางปะหัน มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภออำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ทับน้ำ	๑	นายสำเริง แก้วเฉลิมทอง	๔๙ ม.๔ ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน
บ้านม้า	๒	นายสนธยา ตรีสุทธิผล นายวิภาค ชั่วหอมหาง	๕๙/๔ ม.๓ ตำบลบ้านม้า อำเภอบางปะหัน ๑๐/๔ ม.๑ ตำบลบ้านม้า อำเภอบางปะหัน
พุทเลา	๑	นายสมแทน กลั่นใสสุข	๒๓/๑ ม.๕ ตำบลพุทเลา อำเภอบางปะหัน
บางปะหัน	๑	นายปัญญา เจริญสุข	๑๗/๑ ม.๔ ตำบลบางปะหัน อำเภอบางปะหัน
หันสัง	๑	นายรชานนท์ นิลกรณ์	๒๗ ม.๕ ตำบลหันสัง อำเภอบางปะหัน
รวม	๖		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลหันสัง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายรชานนท์ นิลกรณ์ (๐๘๙-๖๑๕๒๗๗๙)

บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๕ ตำบลหันสัง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานการณ์ของพื้นที่ : : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลหันสัง ส่วนใหญ่ปลูกข้าวร้อยละ ๙๕ และพื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (S๑) ร้อยละ ๙๑ โดยเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตร ๑๐๐ %

แนวทางการพัฒนา : จัดทำแปลงเรียนรู้ ลดการเผาโดยรณรงค์ วิธีเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้อง เก็บตัวอย่างดิน

วิเคราะห์ ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใช้ปุ๋ยเคมี+ปุ๋ยอินทรีย์+ชีวภาพต้นทุนการผลิตลดลง

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การลดต้นทุนการทำนา

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. น้ำหมักชีวภาพ

หลักสูตรบังคับ

๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ / เศรษฐกิจพอเพียง

๒. วิชาการเลี้ยงไก่อารมณดี (ปศุสัตว์)

๓. การเลี้ยงปลาตก (ประมง)

หลักสูตรเสริม

๑. บัญชีต้นทุนอาชีพ องค์กรเกษตรกร

๒. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๓. การทำบัญชีครัวเรือน

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๒ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

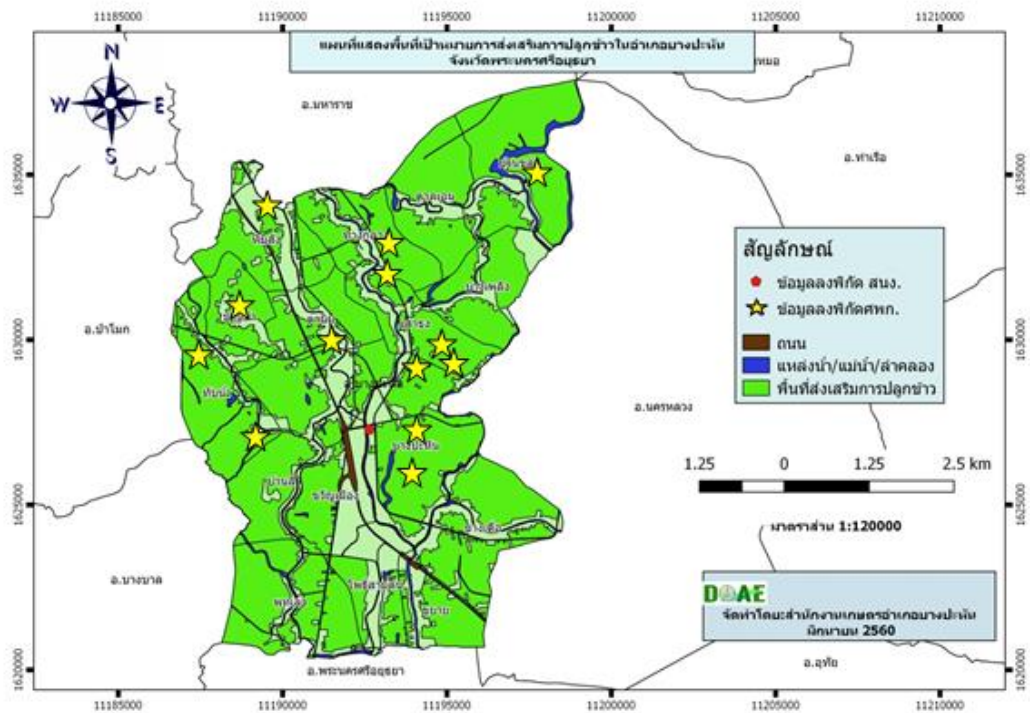
แบบสรุปข้อมูล

ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางปะหัน จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อศูนย์ เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์เรียนรู้การจัดการ ศัตรูพืชชุมชนตำบลหันสัง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๕	หันสัง	นายชานนท์ นิลกรณ์	๐๘๙-๖๑๕๒๗๗
๒	ศูนย์เรียนรู้การจัดการ ศัตรูพืชชุมชนตำบลเสาธง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๕	เสาธง	นายอุตร โฉมยา	๐๘๑-๕๘๖๓๔๓
๓	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูป ผลผลิตสินค้าเกษตรตำบล บางปะหัน	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูป ผลผลิตด้านเกษตร	๑๒๐/๑	บางปะหัน	นายมาโนชญ์ รักขธรรม	๐๘๑-๕๗๑๕๑๔
๔	ศูนย์เรียนรู้ตำบลบ้านม้า	ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่	๓	บ้านม้า	นายสนธนา ตริสุทธิผล	๐๒๓-๑๕๘๗๙๕
๕	ศูนย์เรียนรู้การสาธิต เศรษฐกิจพอเพียง	ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	๔	ทับน้ำ	นายบุญเชิด แจ่มใจ	๐๘๑-๐๘๕๒๑๑
๖	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูป อาหารตำบลบางน้ำ	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูป ผลผลิตด้านเกษตร	๒	บางน้ำ	นายธนาธิรต์ คุณชนม์	๐๘๑-๖๔๒๔๙๖
๗	ศูนย์เรียนรู้ตำบลบ้านขลือ	ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่	๓	บ้านขลือ	นายพงศ์พันธ์ ครอบศิริ	๐๘๓-๓๐๖๖๔๘
๘	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่	๓	ตานิม	นายพนัส คงสัตย์	๐๘๖-๗๙๘๑๒๓

๙	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ด้านการแปรรูป	๒	ทางกลาง	นางสาวหนึ่งฤทัย คำผ่อง	๐๙๔-๔๖๓๕๑๖
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ตำบลทางกลาง	ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่	๑	ทางกลาง	นางสาววารีย์ เฉลิมทอง	๐๘๑-๘๔๓๓๕๒
๑๑	ศูนย์เรียนรู้ตำบลบางปะหัน	ศูนย์เรียนรู้ด้านศูนย์ข้าวชุมชน	๔	บางปะหัน	นายปัญญา เจริญสุข	๐๘๑-๙๒๗๖๘๓๒
๑๒	ศูนย์เรียนรู้ตำบลสาธัง	ศูนย์เรียนรู้ด้านศูนย์ข้าวชุมชน	๕	สาธัง	นางสุรินทร์ โฉมยา	๐๘๑-๕๕๖๓๔๓
๑๓	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน	ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	๑	สาธัง	นายพิสิษฐ์ ศรีกรม	๐๖๑-๔๓๒๑๗๙๖

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔. การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑ (๑๖-๑๒-๘) ค่าจ้างหว่านปุ๋ย ๒ ครั้ง				←	→								๖๐๐	
๕. การป้องกันกำจัด ศัตรูพืช - สารป้องกันโรค - สารป้องกันแมลง - ค่าจ้างฉีด				←	→								๓๐๐	
๖. ให้ปุ๋ยทางใบ								←	→				๔๕๐	
๗. การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ (๔๖-๐-๐)								←	→				๕๐๐	
๘. ค่าวิตน้ำตลอด ฤดูกาล				←	→								๒๐๐	
๙. การเก็บเกี่ยว													๔๕๐	
๑๐. ค่าขนส่ง													๑๕๐/ตัน	
รวม													๔,๕๒๐	

๑.๒ พื้นที่ตามเขตความเหมาะสม

๑) ทรัพยากรดิน

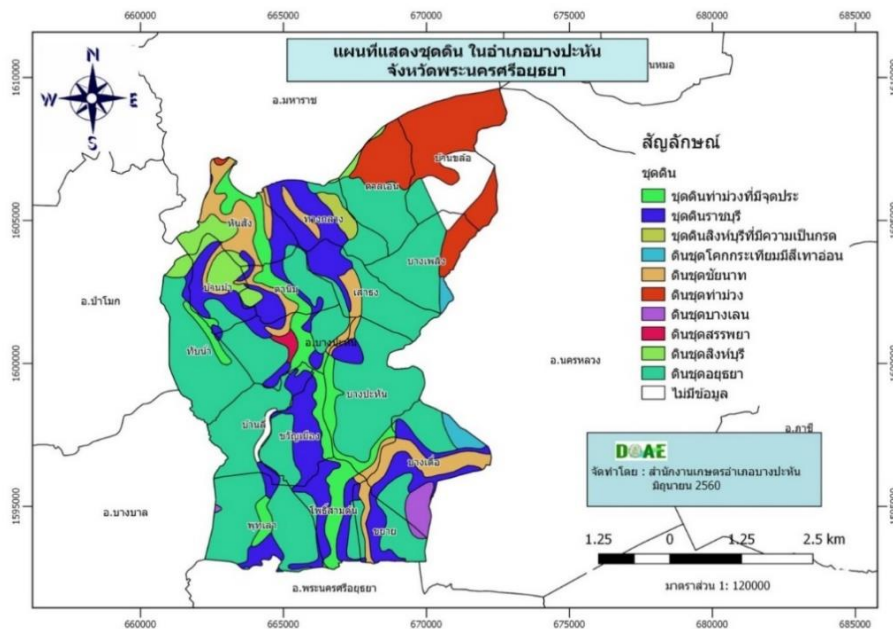
จากการสำรวจทรัพยากรดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า มีดินอยู่ทั้งหมด ๑๒ ชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๕๘๑,๗๑๒ ไร่หรือ ๙๘.๙๘๗ เพอร์เซ็นต์ ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๑ ประเภท มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๑๘๘ ไร่หรือ ๑.๐๑๓ เพอร์เซ็นต์ ของเนื้อที่ทั้งหมด ลักษณะของดิน เป็นดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ซึ่งเหมาะแก่การทำนา และปลูกพืชผัก พื้นที่บางส่วนมีลักษณะเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย การระบายน้ำดี เหมาะสำหรับการปลูกพืชผักและพืชไร่

ชุดดินของอำเภอบางปะหันมีด้วยกัน ๔ ชุดดังนี้

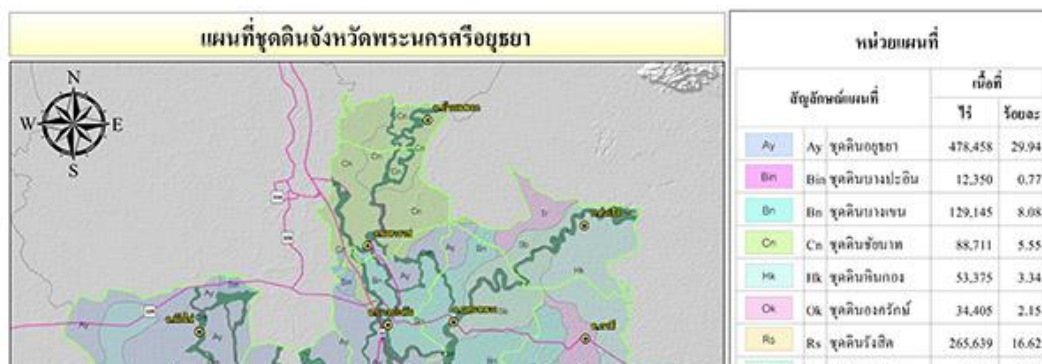
๑. ชุดดินอยุธยา (กลุ่มชุดดินที่ ๒)
๒. ชุดดินราชบุรี (กลุ่มชุดดินที่ ๔)
๓. ชุดดินท่าม่วง (กลุ่มชุดดินที่ ๓๔)
๔. ชุดดินอื่นๆ ได้แก่ ชุดดินสรพยา บางเลน สิงห์บุรี และโคกกระเทียม

ตารางที่ 2 ชุดดินและพื้นที่เบ็ดเตล็ดที่พบในจังหวัดอยุธยา

ลำดับ	ชื่อชุดดิน	สัญลักษณ์	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
1	ชุดดินอยุธยา	Ay	478,458	29.943
2	ชุดดินบางปะอิน	Bin	12,350	0.773
3	ชุดดินบางเขน	Bn	129,145	8.082
4	ชุดดินเชียงใหม่	Cm	120,749	7.557
5	ชุดดินชัยนาท	Cn	88,711	5.552
6	ชุดดินหินกอง	Hk	53,375	3.340
7	ชุดดินองครักษ์	Ok	34,405	2.153
8	ชุดดินรังสิต	Rs	265,639	16.624

ภาพที่ ๖ แสดงชุดดิน ของอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน)

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๒) ทรัพยากรน้ำ

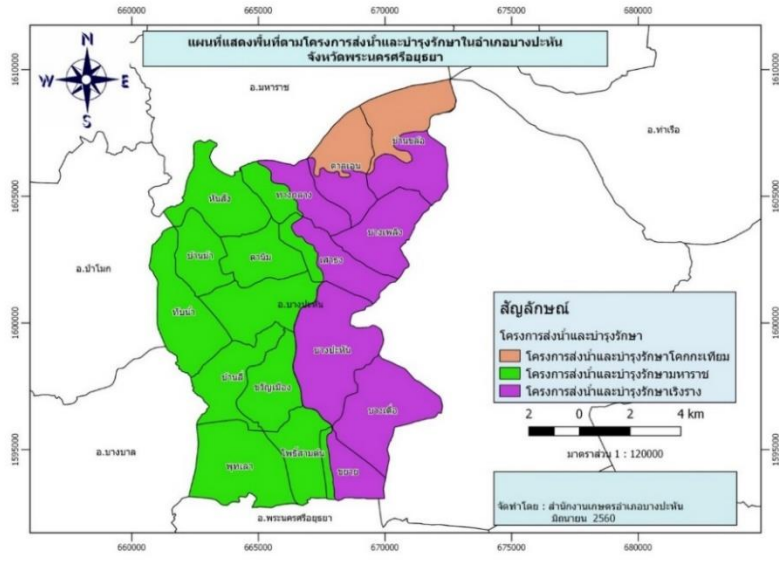
อำเภอบางปะหัน เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาล อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๙๕ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลบ้านขล้อ	จำนวนแหล่งน้ำ ๒ บ่อ
ตำบลตาลเอน	จำนวนแหล่งน้ำ ๒ บ่อ
ตำบลบางเพลิง	จำนวนแหล่งน้ำ ๖ บ่อ
ตำบลทางกลาง	จำนวนแหล่งน้ำ ๘ บ่อ
ตำบลตานิม	จำนวนแหล่งน้ำ ๓ บ่อ
ตำบลบางปะหัน	จำนวนแหล่งน้ำ ๔ บ่อ
ตำบลบางเตือ	จำนวนแหล่งน้ำ ๓ บ่อ
ตำบลเสาธง	จำนวนแหล่งน้ำ ๕ บ่อ
ตำบลบางนางร้า	จำนวนแหล่งน้ำ ๘ บ่อ
ตำบลโพธิ์สามต้น	จำนวนแหล่งน้ำ ๑๑ บ่อ
ตำบลขยาย	จำนวนแหล่งน้ำ ๑ บ่อ
ตำบลทับน้ำ	จำนวนแหล่งน้ำ ๔ บ่อ
ตำบลบ้านม้า	จำนวนแหล่งน้ำ ๔ บ่อ
ตำบลพุทไธลา	จำนวนแหล่งน้ำ ๕ บ่อ

ตำบลหันสัง จำนวนแหล่งน้ำ ๑๖ บ่อ
 ตำบลบ้านลี่ จำนวนแหล่งน้ำ ๑๒ บ่อ
 ตำบลขวัญเมือง จำนวนแหล่งน้ำ ๑ บ่อ

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอบางปะหัน มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน ๓ จำนวน

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำในพื้นที่อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ.๒๕๖๓

๑.๓ ระบบการผลิต

๑.๓.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

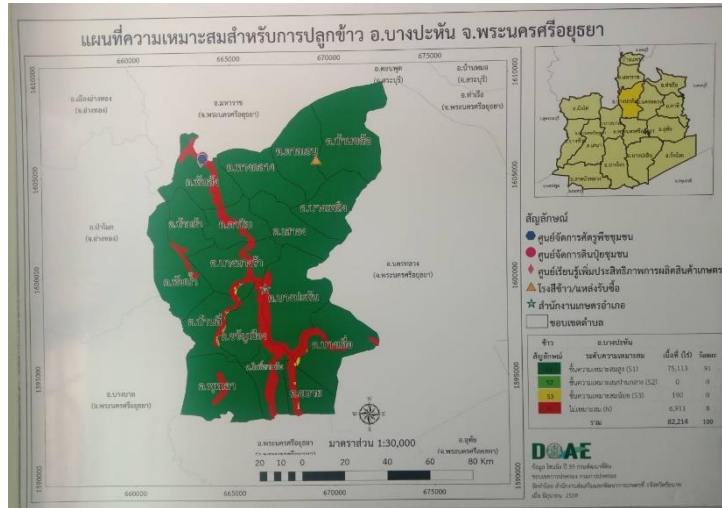
อำเภอบางปะหันมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๘๑,๘๑๐.๓๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖๐,๕๗๗.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๐๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓,๑๓๕.๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘,๐๙๗.๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๙

ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอบางปะหันจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

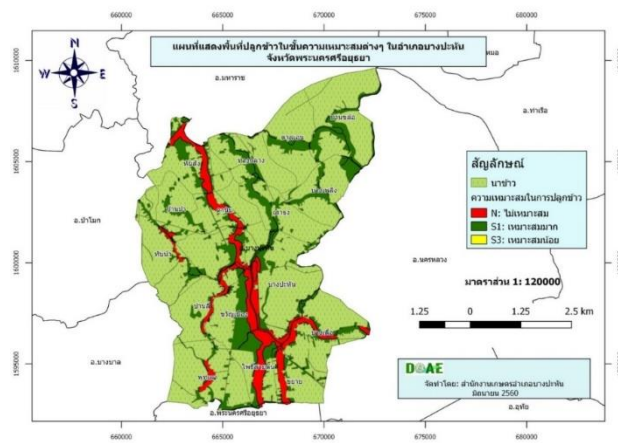
หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก (ไร่)
---------	--

	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
อำเภอบางปะหัน	๖๐,๕๗๗.๕๐	๑๓,๑๓๕.๖๐		๘,๐๘๗.๒๔	๘๑,๘๑๐.๓๔

ที่มา: Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔)

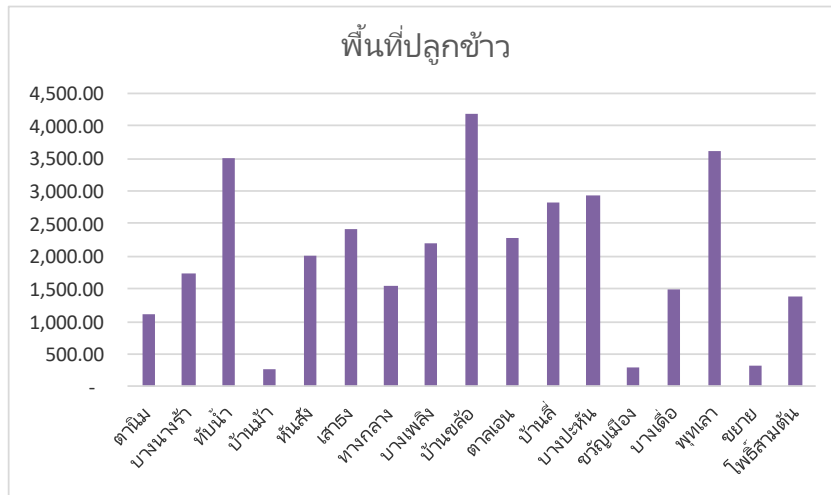

ภาพที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๓)

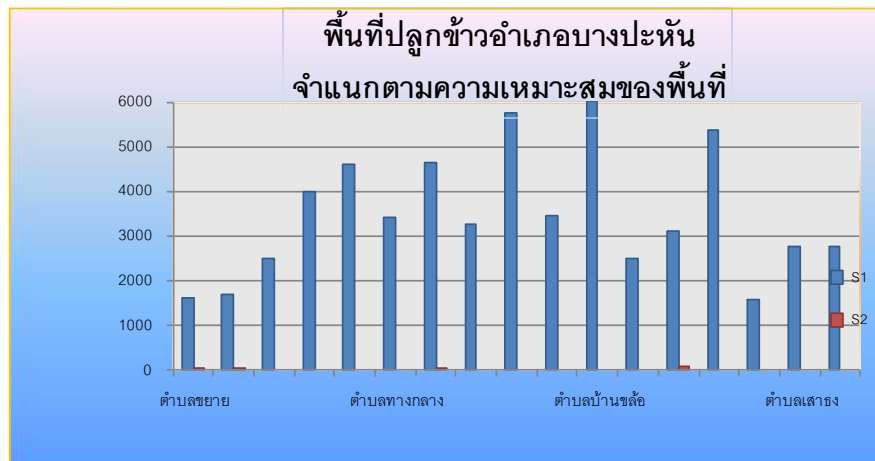
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่การเกษตรทั้งหมด จำนวน ๓๔,๑๒๑ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ้านหล่อ จำนวน ๔,๑๘๑.๗๕ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลพทุทเลา จำนวน ๓,๖๑๒.๗๕

ไร่ ตำบลทับน้ำ จำนวน ๓,๕๐๖ ไร่ ตำบลบางปะหัน จำนวน ๒,๙๔๕.๗๕ ไร่ ตำบลบ้านลี่ จำนวน ๒,๘๒๑ ไร่ ตำบลเสาชิง จำนวน ๒,๔๑๔.๑๐ ไร่ ตำบลตาลเอน จำนวน ๒,๒๗๐.๕๐ ไร่ ตำบลบางเพลิง จำนวน ๒,๒๐๙.๗๕ ไร่ ตำบลหันสัง จำนวน ๒,๐๑๗ ไร่ ตำบลบางนางร้า จำนวน ๑,๗๒๕ ไร่ ตำบลทางกลาง จำนวน ๑,๕๔๗.๒๕ ไร่ ตำบลบางเตือ จำนวน ๑,๔๙๖.๕๐ ไร่ ตำบลโพธิ์สามต้น จำนวน ๑,๓๙๒.๕๐ ไร่ ตำบลตานิม จำนวน ๑,๑๐๑.๒๕ ไร่ ตำบลขยาย จำนวน ๓๐๘.๗๕ ไร่ ตำบลขวัญเมือง จำนวน ๓๐๑.๗๕ ไร่ และ ตำบลบ้านม้า จำนวน ๒๗๐.๐๒ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบางปะหัน (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ .๒๕๖๓)

ภาพที่ ๑๒ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมของอำเภอบางปะหัน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ .๒๕๖๓)

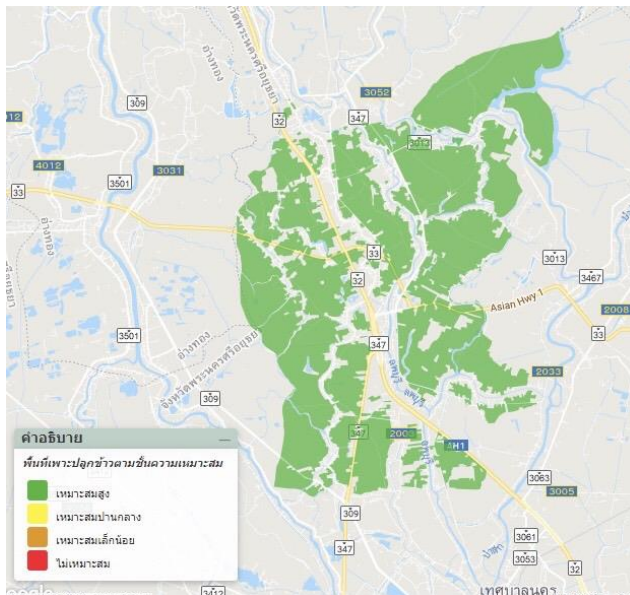
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอบางปะหัน มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕๒,๐๑๐.๒๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๒,๐๑๐.๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอบางปะหัน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
อำเภอบางปะหัน	๕๒,๐๑๐.๒๖				๕๒,๐๑๐.๒๖
รวม					

ที่มา: Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอบางปะหัน
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ .๒๕๖๓)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอบางปะหัน มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๓๒,๒๗๗ ไร่ ๑,๔๕๘ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ้านขี้เหล็ก จำนวน ๔,๑๔๓.๒๕ ไร่ ๑๗๓ ครัวเรือน รองลงมาคือ ตำบลพุดเตา จำนวน ๓,๕๔๙ ไร่ ๑๕๖ ครัวเรือน ตำบลทับน้ำ จำนวน ๓,๔๖๘.๕๐ ไร่ ๑๘๖ ครัวเรือน ตำบลบ้านลี่ จำนวน ๒,๗๗๖.๕ ไร่ ๑๒๔ ครัวเรือน ตำบลเสาชาง จำนวน ๒,๒๘๑ ไร่ ๑๒๒ ครัวเรือน ตำบลบางปะหัน จำนวน ๒,๒๖๘.๕ ไร่ ๑๐๘ ครัวเรือน ตำบลตาลเอน จำนวน ๒,๒๖๑ ไร่ ๘๔ ครัวเรือน ตำบลบางเพลิง จำนวน ๒,๑๖๔.๗๕ ไร่ ๘๗ ครัวเรือน ตำบลหันสัง จำนวน ๑,๘๖๙.๕ ไร่ ๗๙ ครัวเรือน ตำบลบางนางร้า จำนวน ๑,๖๐๗ ไร่ ๗๒ ครัวเรือน ตำบลบางเตือ จำนวน ๑,๔๕๔ ไร่ ๗๐ ครัวเรือน ตำบลทางกลาง จำนวน ๑,๔๑๕ ไร่ ๔๔ ครัวเรือน ตำบลโพธิ์สามต้น

จำนวน ๑,๒๙๕.๗๕ ไร่ ๖๑ ครัวเรือน ตำบลตานิม จำนวน ๙๙๑ ไร่ ๖๓ ครัวเรือน ตำบลขยาย จำนวน ๒๘๑.๒๕ ไร่ ๙ ครัวเรือน ตำบลขวัญเมือง จำนวน ๒๕๓ ไร่ ๙ ครัวเรือน และตำบลบ้านม้า จำนวน ๑๙๘ ไร่ ๑๑ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑. ตานิม	๖๓	๙๙๑	๙๙๑	๓๙๖.๔	๐.๔
๒. บางนางร้า	๗๒	๑,๖๐๗	๑,๖๐๗	๖๔๒.๘	๐.๔
๓. ทับน้ำ	๑๘๖	๓,๔๖๘.๕๐	๓,๔๖๘.๕๐	๒,๗๗๔.๘	๐.๘
๔. บ้านม้า	๑๑	๑๙๘	๑๙๘	๑๕๘.๔	๐.๘
๕. หันสัง	๗๙	๑,๘๖๙	๑,๘๖๙	๑,๔๙๕.๒	๐.๘
๖. เสาธง	๑๗๓	๒,๒๘๑	๒,๒๘๑	๑,๘๒๔.๘	๐.๘
๗. ทางกลาง	๔๔	๑,๔๑๕	๑,๔๑๕	๑,๑๓๒	๐.๘
๘. บางเพลิง	๘๗	๒,๑๖๔	๒,๑๖๔	๑,๗๓๑.๒	๐.๘
๙. บ้านขล้อ	๒๑๖	๔,๑๔๓.๒๕	๔,๑๔๓.๒๕	๓,๓๑๔.๖	๐.๘
๑๐. ตาลเอน	๘๔	๒,๒๖๑	๒,๒๖๑	๑,๘๐๘.๘	๐.๘
๑๑. บ้านลี	๑๒๔	๒,๗๗๖.๕๐	๒,๗๗๖.๕๐	๒,๒๒๑.๒	๐.๘
๑๒. บางปะหัน	๑๐๘	๒,๒๖๘.๕๐	๒,๒๖๘.๕๐	๑,๘๑๔.๘	๐.๔
๑๓. ขวัญเมือง	๙	๒๕๓	๒๕๓	๒๐๒.๔	๐.๘
๑๔. บางเดื่อ	๗๐	๑,๔๕๔	๑,๔๕๔	๑,๑๖๓.๒	๐.๘
๑๕. พุทเลา	๑๕๖	๓,๕๔๙	๓,๕๔๙	๒,๘๓๙.๒	๐.๘
๑๖. ขยาย	๙	๒๘๑.๒๕	๒๘๑.๒๕	๒๒๕	๐.๔
๑๗. โพธิ์สามต้น	๖๑	๑,๒๙๕.๗๕	๑,๒๙๕.๗๕	๑,๐๓๖.๖	๐.๔
รวม	๑,๕๕๒	๓๒,๒๗๕.๗๕	๓๒,๒๗๕.๗๕	๒๔,๗๘๑.๔	๖.๘๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ .๒๕๖๓)

ภาพที่ ๑๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ .๒๕๖๓)

๓.สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- (๑) การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ (กข ๔๑, กข ๕๗, หอมประทุม, ฯลฯ)
- (๒) การเตรียมดิน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเตรียมดินโดย ไถตะ ไถแปร และต้อนา
- (๓) การปลูกข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกข้าวโดยใช้เครื่องปลูก และใช้การหว่าน
- (๔) ระบบการให้น้ำในแปลงนาเกษตรกร ทั้งหมดอาศัยน้ำฝนเป็นหลักในการผลิตข้าว และให้น้ำโดยการวิดน้ำเข้านา
- (๕) การดูแลรักษา เกษตรกรกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคนและสารเคมี มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชร่องอกควบคู่ไปพร้อมกับการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชหลังออก เกษตรกรมีการป้องกันกำจัดโรคใบขาว, เพลี้ยไฟ, เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ฯลฯ
- (๖) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรใส่ปุ๋ยโดยใช้แรงงานคนและเครื่องจักรในการใส่ปุ๋ยเคมี และใส่ปุ๋ยเคมีจำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อข้าวอายุ ๒๐-๓๐ วัน ครั้งที่ ๒ ข้าวอายุเดือน ๖๐ วัน โดยใช้สูตร ๑๖-๑๒-๘ ในอัตรา ๒๕ กก./ไร่ และใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ในอัตรา ๒๕ กก./ไร่
- (๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีการเก็บเกี่ยวข้าวโดยใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่ใช้รถเกี่ยวข้าว และใช้รถบรรทุกในการนำข้าวไปขายโรงสี
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีการเผาทอซังข้าว และปล่อยน้ำเข้านา

๔. ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอบางปะหัน มีการปลูกข้าวตลอดฤดูกาล ฤดูกาลนาปีเริ่มปลูกตั้งแต่เดือน เมษายน ถึงเดือนตุลาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ฤดูกาลนาปรังเริ่มปลูกตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมีนาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน โดยมีปฏิทินการเพาะปลูก ข้าวในอำเภอบางปะหันดังนี้

เกษตรกรในอำเภอบางปะหัน มีการปลูกข้าวฤดูแล้ง/นาปรัง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี	▽				←	△						
ข้าวนาปรัง	←	△		▽							←	△

สัญลักษณ์

←.....→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←---> ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ .๒๕๖๒)

๕ ต้นทุนการผลิต

อำเภอบางปะหัน มีต้นทุนการผลิตข้าวนาปรัง โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิต

เป็นเงิน ๔,๕๒๐ บาท

ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวนาปรัง ต่อไร่ ปี ๒๕๖๔/๖๕ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดิน	๕๐๐
๒	ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (พันธุ์ กข.๔๗)	๔๘๐
๓	ค่าจ้างหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าว / ค่าปักดำข้าว	๖๐
๔	ฉีดยาคุ้มเลน	๔๕๐
๔	การใส่ปุ๋ยเคมี (ครั้งที่ ๑)	๖๐๐
	สูตร ๑๖-๑๒-๘	
๕	การใส่ปุ๋ยเคมี (ครั้งที่ ๒)	๕๐๐
	สูตร ๔๖-๐-๐	
๖	ค่าจ้างหว่านปุ๋ย ๒ ครั้ง	๑๒๐

๗	สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช	
	สารป้องกันกำจัดโรค	๓๐๐
	สารป้องกันกำจัดแมลง	๒๐๐
	ค่าจ้างฉีดสารฯ	๖๐
๘	ค่าวิดน้ำตลอดฤดู	๒๐๐
๙	ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐
๑๐	ค่าขนส่งผลผลิต	๑๕๐
	รวมต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	๔,๕๒๐
	ผลผลิต (ก.ก./ไร่)	๘๐๐
	ราคาผลผลิตที่ขายได้ (บาท/ก.ก)	๖.๘
	รายได้ (บาท/ไร่)	๕,๔๔๐
	กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)	๙๒๐

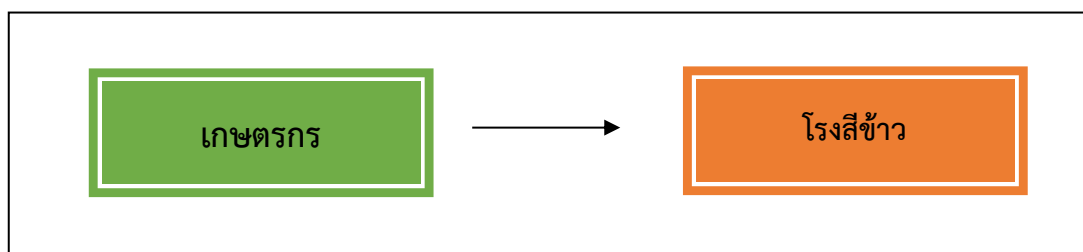
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๖ วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอบางปะหัน ส่วนใหญ่จะปลูกข้าวแข็ง (กข. ๔๑, กข. ๔๗, กข. ๕๗, กข. ๖๑, พิษณุโลก ๒ และ ข้าวพวงทอง ขาวเม็ดเล็ก) ซึ่งข้าวพันธุ์เหล่านี้ เมื่อจำหน่ายแล้ว จะมีราคาประมาณ ๖,๕๐๐ - ๘,๙๐๐ บาท/ตัน ซึ่งจะแตกต่างจากข้าวที่เพาะปลูกไว้เพื่อสีรับประทาน เช่น กข. ๔๓ และข้าวหอมปทุม ซึ่งจะมีราคาที่สูงกว่า (ราคาประมาณ ๘,๕๐๐ - ๑๑๐๐ บาท/ตัน)

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกษตรกรส่วนใหญ่ขายข้าว เข้าสู่โรงสีข้าวโดยตรง การผลิตและการขนส่งเป็นของตนเอง และมีเกษตรกรบางส่วนเก็บข้าวไว้สีขายเอง ส่วนใหญ่จะขายข้าวให้แก่ โรงสีข้าว ซึ่งอำเภอบางปะหัน ไม่มีโรงสีข้าว เกษตรกรส่วนใหญ่นำข้าวไปขายในอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอนครหลวง และจังหวัดใกล้เคียง

ภาพที่ ๑๖ แสดงวิธีการตลาดของ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ .๒๕๖๓)

๗.เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอบางปะหัน มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้าน ข้าว จำนวน ๑๙ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- ๑) ใช้เครื่องจักรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ได้เต็มประสิทธิภาพ
- ๒) ใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่

ตารางที่ ๓๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	ไพโรจน์ รอดภัย	๒	หันสัง	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๒	วัฒนา แสงเพชร	๔	บ้านลี	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๓	ณัฐวิชาดา มหิพันธ์	๓	โพธิ์สามต้น	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๔	ปราณี ทองนพ	๑	บ้านขล้อย	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๕	สมใจ กองแก้ว	๑	บ้านขล้อย	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๖	วันชัย การิพจน์	๒	บางปะหัน	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๗	ณัฐธยาน์ ดอนจ้อย	๔	บางปะหัน	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๘	ปัญญา เจริญสุข	๔	บางปะหัน	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๙	ชูชีพ กลมกล่อม	๕	บางปะหัน	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๐	เกษม สวนขวัญ	๑	บางเพลิง	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๑	วารี เฉลิมทอง	๑	ทางกลาง	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๒	วรรณภา สีทองคำ	๑	บ้านขล้อย	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๓	อารมณี ทองจันทร์	๓	บ้านขล้อย	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๔	วัชรภา แจ่มสี	๔	บ้านขล้อย	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๕	จินดาเวทย์ ห่วงทรัพย์	๓	เสาธง	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๖	จินตนา ญาณผล	๓	เสาธง	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๗	ลักณา ขวัญเมือง	๔	เสาธง	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๘	วิเชียร ศรีเสริม	๔	เสาธง	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว
๑๙	สุณี สุขสมบูรณ์	๒	บ้านลี	บางปะหัน	๒๕๖๒	ด้านข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

๑.๓.๒ชนิดสินค้า กล้วยน้ำว้า

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม -

(๒) พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า

ตำบลทางกลาง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกกล้วย จำนวน ๑๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๑ จำนวน ๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๒ จำนวน ๔ ไร่ และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลทางกลาง อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า.(ไร่)
๑	ตานิรม	๓.๗๘๘
๒	บางนางร้า	๑๑
๓	ทับน้ำ	๓.๒๕
๔	บ้านม้า	๑๕.๕
๕	หันสัง	๓๗.๕
๖	เสาชง	๙.๗๕
๗	ทางกลาง	๑๔
๘	บางเพลิง	๑๔
๙	บ้านขลื้อ	๖.๕
๑๐	ตาลเอน	๓
๑๑	บ้านลี	๓.๗๕
๑๒	บางปะหัน	๑.๕๖๓
๑๓	ขวัญเมือง	๐
๑๔	บางเดื่อ	๒.๕
๑๕	พุทเลา	๖.๕
๑๖	ขยาย	๑.๗๕
๑๗	โพธิ์สามต้น	๖.๘
	รวม	

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบางปะหัน
(ที่มา :Google Map, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒) ปริมาณการผลิต

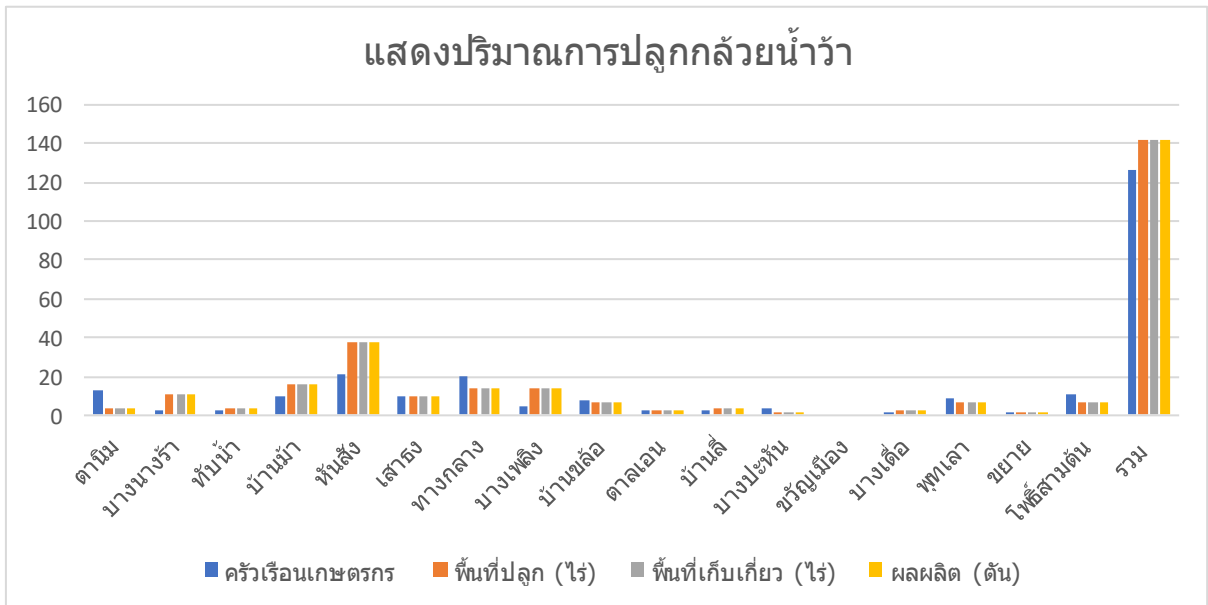
อำเภอบางปะหัน มีพื้นที่การปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน ๑๔ ไร่ ๒๐ ไร่ ๒๐ ไร่ โดยพื้นที่ปลูก
มากหมู่ที่ ๑ จำนวน ๖ ไร่ จำนวน ๘ ไร่ ๒๐ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๒ จำนวน ๔ ไร่ ๖ ไร่ และหมู่ที่ ๓ จำนวน ๖
ไร่ ๔ ไร่ ๒๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตานิม	๑๓	๓.๗๘๘	๓.๗๘๘	๓.๗๘๘	๑
บางนางร้า	๓	๑๑	๑๑	๑๑	๑
ทับน้ำ	๓	๓.๒๕	๓.๒๕	๓.๒๕	๑
บ้านม้า	๑๐	๑๕.๕	๑๕.๕	๑๕.๕	๑
หันสัง	๒๑	๓๗.๕	๓๗.๕	๓๗.๕	๑
เสาชิง	๑๐	๙.๗๕	๙.๗๕	๙.๗๕	๑
ทางกลาง	๒๐	๑๔	๑๔	๑๔	๑
บางเพลิง	๕	๑๔	๑๔	๑๔	๑
บ้านขลื้อ	๘	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๑
ตาลเอน	๓	๓	๓	๓	๑
บ้านลี	๓	๓.๗๕	๓.๗๕	๓.๗๕	๑
บางปะหัน	๔	๑.๕๖๓	๑.๕๖๓	๑.๕๖๓	๑
ขวัญเมือง	๐	๐	๐	๐	๐
บางเดื่อ	๒	๒.๕	๒.๕	๒.๕	๑
พุดเลา	๙	๖.๕	๖.๕	๖.๕	๑
ขยาย	๑	๑.๗๕	๑.๗๕	๑.๗๕	๑
โพธิ์สามต้น	๑๑	๖.๘	๖.๘	๖.๘	๑
รวม	๑๒๖	๑๔๑.๑๕๑	๑๔๑.๑๕๑	๑๔๑.๑๕๑	๑๖

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๔

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

ภาพที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- (๑) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์กล้วยน้ำว้ามะลิอ่อน พันธุ์กล้วยน้ำว้าปากช่อง ๕๐
- (๒) การเตรียมดินไถ พริกหน้าดินเพื่อการเตรียมการเพาะปลูก
- (๓) การปลูก เตรียมแปลงปลูก ระยะ ๔ คูณ ๔ ขนาดหลุม ๕๐x๕๐x๕๐ เพื่อระบบรากเดินดี
- (๔) ระบบการให้น้ำ ยกร่องสวนให้มีน้ำล้อมรอบ
- (๕) การดูแลรักษา ใส่ปุ๋ยดูแลรักษาต้นกล้วยเพื่อให้แข็งแรงทนต่อลม วัชพุ่มทุก ๓ เดือน เพื่อให้ออกผลผลิตตลอดทั้งปี
- (๖) การใส่ปุ๋ยใส่ปุ๋ย ปุ๋ยคอก ให้ปุ๋ยอินทรีย์ประเภทปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตราการใส่ปุ๋ย ๓ - ๕ กิโลกรัม/ต้น/ครั้ง หรือ ปุ๋ยเคมี อัตราการใส่ปุ๋ย ๑๐๐ กรัม/ต้น/ครั้ง โดยใส่ปุ๋ยหลังปลูก ๑ เดือน และครั้งที่ ๒ ในเดือนที่ ๕ หลังปลูก
- (๗) การเก็บเกี่ยว ครบ ๘-๙ เดือน ทำการเก็บเกี่ยว ซึ่งนิยมเก็บเกี่ยว ช่วง มกราคม กุมภาพันธ์
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวนำเครือกล้วยแขวนไว้บนราว ปล่อยให้ยางไหลจนแห้ง - ทำความสะอาดลูกผล หรือบริเวณปลายผลที่มีก๊ลิบแห้งติดอยู่ออกให้หมด
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดแมลงศัตรู

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอบางปะหัน มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กล้วยน้ำว้า		▽			△							

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้าในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอบางปะหัน มีต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า เป็นเงิน ๙,๘๐๐ บาท

ตารางที่ ๓๓ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ปี ๒๕๖๔ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ต้นทุนการผลิตกล้วย
๑. ค่าเช่าที่ (บาท/ไร่)	-
๒. ค่าเตรียมดิน (บาท/ไร่)	๑,๐๐๐
๓. ค่าพันธุ์ (บาท/ไร่)	๓,๐๐๐
๔. ค่าสารเคมี (บาท/ไร่)	๑,๕๐๐
๕. ค่าปุ๋ยเคมี (บาท/ไร่)	๓,๐๐๐
๖. ค่ารดน้ำ (บาท/ไร่)	๑,๐๐๐
๗. ค่าแรง (บาท/ไร่)	๓๐๐
รวม	๙,๘๐๐

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้าอำเภอบางปะหัน ส่วนใหญ่ทำการเพาะปลูกกล้วยพันธุ์ปากช่อง ๕๐ และกล้วยน้ำว้ามะลิอ่อง ซึ่งมีราคาอยู่ ๓๗.๕ บาทต่อหวี

(๑) วิธีการตลาด

เกษตรกรอำเภอบางปะหัน ทำการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า และดำเนินการเก็บผลผลิตช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคมโดยจะทำการขายส่งตลาด

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดของตำบลทางกลาง

ภาพที่ ๒๐ แสดงวิธีการตลาดการผลิตกล้วย อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, พ.ศ. ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผสมผสาน อำเภอบางปะหัน

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายแทนไทย จุฑาเกตุ	๓	บางเดื่อ	บางปะหัน	๒๕๖๔	พืชผสมผสาน

๑.๓.๓ ชนิดสินค้ามันเทศ

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม -

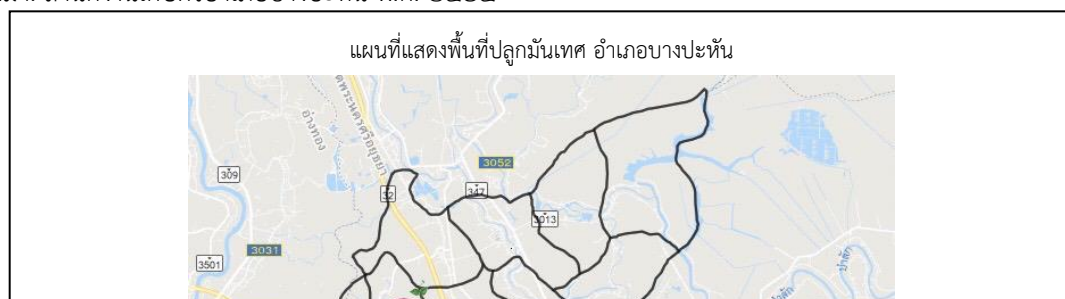
(๒) พื้นที่ปลูกมันเทศ

อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกมันเทศ

ตารางที่ ๓๕ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	ตานิม	๐
๒	บางนางร้า	๘๖
๓	ทับน้ำ	๒๐๔.๒๕
๔	บ้านม้า	๒๐
๕	หันสัง	๐
๖	เสาชง	๐
๗	ทางกลาง	๐
๘	บางเพลิง	๐
๙	บ้านขลื้อ	๐
๑๐	ตาลเอน	๐
๑๑	บ้านลี	๔๓.๗๕
๑๒	บางปะหัน	๐
๑๓	ขวัญเมือง	๐
๑๔	บางเดื่อ	๐
๑๕	พุดเลา	๐
๑๖	ขยาย	๐
๑๗	โพธิ์สามต้น	๐
	รวม	๓๕๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔

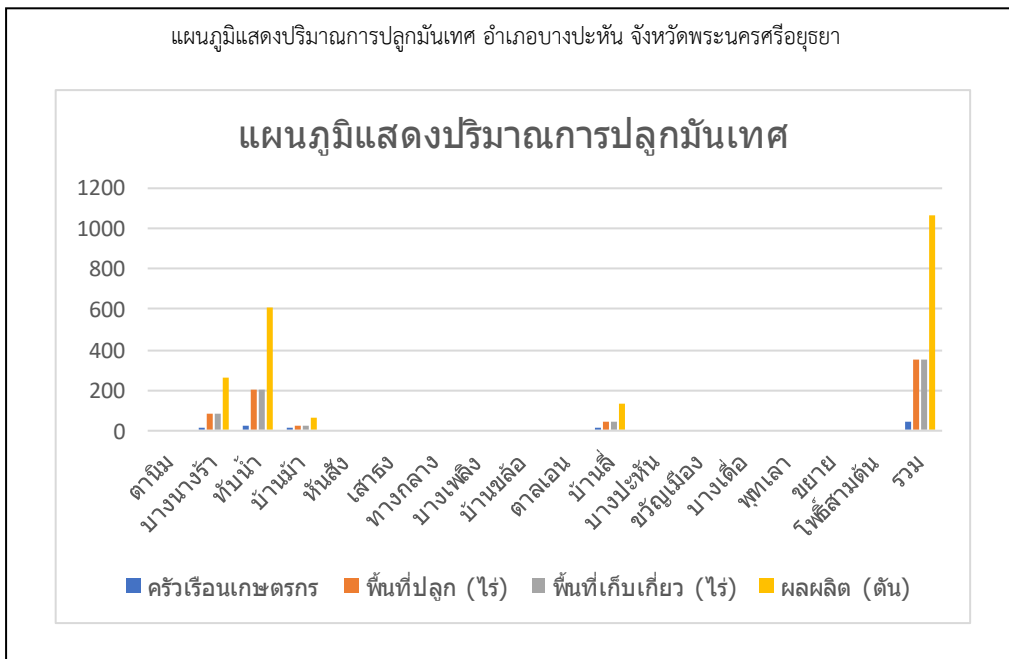
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันเทศ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบางปะหัน
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอบางปะหัน มีพื้นที่การปลูกมันเทศ จำนวน ตามลำดับ
ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกมันเทศ ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ตานิคม	๐	๐	๐	๐	๐
บางนางร้า	๘	๘๖	๘๖	๒๕๘	๓
ทับน้ำ	๒๒	๒๐๔.๒๕	๒๐๔.๒๕	๖๑๒.๗๕	๓
บ้านม้า	๔	๒๐	๒๐	๖๐	๓
หันสัง	๐	๐	๐	๐	๐
เสาชง	๐	๐	๐	๐	๐
ทางกลาง	๐	๐	๐	๐	๐
บางเพลิง	๐	๐	๐	๐	๐
บ้านขลื้อ	๐	๐	๐	๐	๐
ตาลเอน	๐	๐	๐	๐	๐
บ้านลี	๗	๔๓.๗๕	๔๓.๗๕	๑๓๑.๒๕	๓
บางปะหัน	๐	๐	๐	๐	๐
ขวัญเมือง	๐	๐	๐	๐	๐
บางเดื่อ	๐	๐	๐	๐	๐
พุทเลา	๐	๐	๐	๐	๐
ขยาย	๐	๐	๐	๐	๐
โพธิ์สามต้น	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๔๑	๓๕๔	๓๕๔	๑,๐๖๒	๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- (๑) การใช้พันธุ์ดีส่วนใหญ่เกษตรกรใช้มันเทศพันธุ์ กะปิแท้ กะปิเทียม มันไข่
- (๒) การเตรียมดิน จะเป็นการเตรียมดินโดยใช้เครื่องจักรกลในการไถ และยกร่อง
- (๓) การปลูกยกร่องรูปสามเหลี่ยมขึ้นมาโดยให้ร่องห่างกัน ๗๕-๑๐๐ เซนติเมตร และปลูกบนร่องนั้นๆ ระบบและระยะปลูก ปลูกแบบแถวเดี่ยว โดยยกดินขึ้นเป็นลูกฟูก ระยะปลูกที่เหมาะสมเท่ากับ ๓๐-๕๐ x ๘๐-๑๐๐ เซนติเมตร (ระยะต้น x ระยะแถว)
- (๔) ระบบการให้น้ำ ให้น้ำผ่านระบบสปริงเกอร์
- (๕) การดูแลรักษา การกำจัดวัชพืช จะต้องกระทำโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าหากเนื้อที่ปลูกมีขนาดเล็ก หลังจากกำจัดวัชพืชแล้วควรพูนโคนด้วย ถ้าหากเนื้อที่มีขนาดใหญ่ก็สามารถทำได้โดยไถผ่านระหว่างแถว การกระทำเช่นนี้จะทำได้หลังจากปลูกแล้ว ๑ เดือน
- (๖) การใส่ปุ๋ย ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก
- (๗) การเก็บเกี่ยว ใช้เครื่องจักรกลร่วมกับแรงงานคนในการเก็บเกี่ยว
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว มีการคัดแยกขนาดและบรรจุ ถุง ๑๐ ก.ก. เพื่อรอจำหน่าย
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ใช้สารป้องกันและกำจัดโรคและแมลงเป็นหลัก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก
เกษตรกรในตำบลทับน้ำ มีการปลูกเทศ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันเทศ		△ ←→			▽ ←·····→							

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←·····→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔)

๕) ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตมันเทศ โดยพื้นที่อำเภอบางปะหัน มีต้นทุนการผลิตมันเทศ เฉลี่ยแล้วเป็นเงิน ๗,๑๖๐ บาท

ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตมันเทศ ปี ๒๕๖๔ ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ต้นทุนการผลิตมันเทศ
๘. ค่าเช่าที่ (บาท/ไร่)	๕๐๐
๙. ค่าเตรียมดิน (บาท/ไร่)	๕๕๐
๑๐. ค่าพันธุ์ (บาท/ไร่)	๑,๒๐๐
๑๑. ค่าสารเคมี (บาท/ไร่)	๒,๖๐๐
๑๒. ค่าปุ๋ยเคมี (บาท/ไร่)	๙๖๐
๑๓. ค่าชุด (บาท/ไร่)	๓๐๐
๑๔. ค่าแรง (บาท/ไร่)	๒๐๐
๑๕. ค่าน้ำมัน	๔๕๐
รวม	๗,๑๖๐

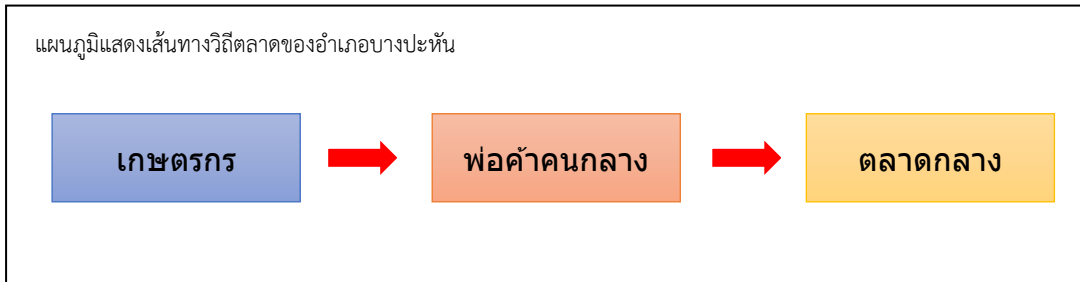
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

สถานการณ์การตลาดส่วนใหญ่ของการปลูกมันเทศอำเภอบางปะหัน เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลุกส่งจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง เพื่อนำไปส่งให้กับตลาดกลางอีกครั้งหนึ่ง และอาจมีการเก็บไว้ทำพันธุ์ในฤดูปลูกถัดไป

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

วิธีการตลาดของเกษตรกรเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลุกส่งจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง เพื่อนำไปส่งให้กับตลาดกลางอีกครั้งหนึ่ง

ภาพที่ ๒๔ แสดงวิธีการตลาดมันเทศ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านลี่ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Young Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสานจำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ แสดง Smart Farmer ในด้านการเกษตรผสมผสาน ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสำเร็จ แก้วเฉลิมทอง	๔	ทับน้ำ	บางปะหัน	๒๕๖๓	เกษตรผสมผสาน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๙ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ/ราคาไม่แน่นอน ๒. เกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องการเกษตร การค้า และการลงทุน ๓. คุณภาพของผลผลิตยังไม่ได้รับมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด ๔. ต้นทุนการผลิตสูง	๑. เกิดจากการไม่สามารถควบคุมราคาสินค้าการเกษตรได้ ๒. มีพ่อค้าคนกลางรับซื้อผลผลิต ๒. เกษตรกรปลูกพืชพร้อมกันและเหมือนกันทำให้ถูกกดราคาสินค้า	๑. ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชหมุนเวียนแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ๒. ส่งเสริมให้ความรู้ในการผลิตพืชลดต้นทุนโดยหน่วยงานจากภาครัฐ ๓. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาด ๔. เชื่อมโยงเกษตรกรผู้ผลิตกับภาคเอกชนในการรับซื้อผลผลิตโดยตรงไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง หรือการทำระบบตลาดข้อตกลง Contract Farming	ตำบลบางปะหัน ตำบลขยาย ตำบลบางเตือ ตำบลเสาชิง ตำบลทางกลาง ตำบลบางเพลิง ตำบลหันสัง ตำบลบางนางร้า ตำบลตานิม ตำบลทับน้ำ ตำบลบ้านม้า ตำบลบ้านลี ตำบลโพธิ์สามต้น ตำบลพุดเตา ตำบลตาลเอน ตำบลบ้านขล้อ ตำบลขวัญเมือง	
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. ปัญหานี้สิน ๒. แรงงานในภาคการเกษตรไม่เพียงพอ ๓. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๑. เกิดจากปัญหาภัยธรรมชาติทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย รายได้ไม่พอกับรายจ่าย ๒. เกษตรกรวัยแรงงานไปทำงานโรงงานอุตสาหกรรมทำให้เกษตรกรเป็นผู้มีอายุมากทำไม่ไหว ๓. เกษตรกรไม่มีความรู้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช โดยวิธีที่ปลอดภัย	๑. ให้เกษตรกรหมั่นเช็คสภาพอากาศในพื้นที่ว่าเหมาะแก่การทำเกษตรแบบไหน ๒. ส่งเสริมการการเกษตรแบบเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกให้มากที่สุด ๓. สร้างกระบวนการเรียนรู้กับกลุ่มเกษตรกรในการร่วมกันคิดวิเคราะห์ การแก้ไข ปัญหาการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management: IPM) โรงเรียนเกษตรกร ๔. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิตเพื่อให้เกษตรกรได้มีอำนาจการต่อรองราคาผลผลิตกับพ่อค้า รวมถึงการซื้อปัจจัยการผลิตในราคาที่ถูกลงเมื่อซื้อในปริมาณที่เยอะ	ตำบลบางปะหัน ตำบลขยาย ตำบลบางเตือ ตำบลเสาชิง ตำบลทางกลาง ตำบลบางเพลิง ตำบลหันสัง ตำบลบางนางร้า ตำบลตานิม ตำบลทับน้ำ ตำบลบ้านม้า ตำบลบ้านลี ตำบลโพธิ์สามต้น ตำบลพุดเตา ตำบลตาลเอน ตำบลบ้านขล้อ ตำบลขวัญเมือง	

<p>๔. การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง</p>	<p>๔. กลุ่มที่ตั้งขึ้นมายังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการกลุ่ม</p>	<p>๕. เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้กับกลุ่มเกษตรกรให้มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จ</p>		
<p>ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. เกษตรกรยังไม่มีการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ๒. กระบวนการผลิตและแปรรูปยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ๓. บรรจุกฎหมายยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาดและยังไม่ทันสมัยไม่จูงใจผู้บริโภค</p>	<p>๑. เกิดจากการผลิตและขายโดยไม่มี การแปรรูปสินค้าทำให้ถูกกดราคา ๒. กระบวนการผลิตยังไม่ปลอดภัย ๓. บรรจุกฎหมายไม่เกิดแรงจูงใจในการซื้อ</p>	<p>๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ความรู้กระบวนการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและได้รับรองมาตรฐานในการผลิต ๒. ส่งเสริมสนับสนุนบรรจุกฎหมายให้ทันสมัยเป็นที่ต้องการของตลาด</p>	<p>ตำบลบางปะหัน ตำบลชยาวัย ตำบลบางเดื่อ ตำบลเสาชิง ตำบลทางกลาง ตำบลบางเพลิง ตำบลหันสัง ตำบลบางนางร้า ตำบลตานิม ตำบลทับน้ำ ตำบลบ้านม้า ตำบลบ้านลี่ ตำบลโพธิ์สามต้น ตำบลพุดเตา ตำบลตาลเอน ตำบลบ้านขล้อ ตำบลขวัญเมือง</p>	

๓. แสดงการจัดทำ TOWS Matrix

	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (S = Strength)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภาคีด้านการเกษตรในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ๒. สภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๓. มีชมรมธรรมเนียนประเพณีวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น เหมาะต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว ๔. พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน ๕. มีผลผลิตทางการเกษตรตลอดทั้งปี ๖. มี SF/YSF ที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีทักษะและความชำนาญทางการเกษตร ๗. มีศูนย์เรียนรู้และสาธิตด้านการเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพในพื้นที่ ได้แก่ ศจช. ศดปช. ศบกด. ศูนย์เรียนรู้ ๘. มีการรวมกลุ่มในการดำเนินงานของเกษตรกร ๙. เกษตรกรมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำการเกษตร ๑๐. มีหน่วยงานวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องช่วยสนับสนุนข้อมูลสำหรับการดำเนินนโยบายที่เหมาะสมในพื้นที่ ๑๑. มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อช่วยในการผลิตของเกษตรกร 	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (W = Weakness)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ๒. คุณภาพของผลผลิตยังไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ๓. ปริมาณผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เนื่องจากการบริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว ๕. บรรรภูมิทัศน์ขาดความน่าสนใจ ๖. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเจ้าของพื้นที่ทำการเกษตร ๗. ขาดแคลนเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่มีขนาดใหญ่ ๘. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ๙. เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุค่อนข้างมาก ๑๐. การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็งหรือขาดการรวมกลุ่ม ๑๑. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ ๑๒. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงและบำรุงดินอย่างถูกต้องและเหมาะสมหลักวิชาการ ๑๓. เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการกำจัดโรคและแมลงอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการมีการดำเนินงานส่งเสริมนโยบายที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงานของภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
<p style="text-align: center;">โอกาส (O = Opportunity)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. รัฐบาลให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนภาคเกษตรมาโดยตลอด ๒. รัฐบาลสนับสนุนการทำเกษตรตามศาสตร์ของพระราชา เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน ๓. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นครัวโลก ๔. รัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรในบางช่วงที่ผลผลิตมีปัญหา ๕. มีแหล่งเงินทุนหรือสถาบันการเงินในพื้นที่ ๖. มีการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) ทำให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางการเกษตรได้ ๗. การสนับสนุนให้ทำการเกษตรแบบมีสัญญา (Contract Farming) ๘. ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ได้มาตรฐาน หรือสินค้าอินทรีย์เพิ่มขึ้น ๙. แหล่งน้ำและระบบชลประทานได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 	<p style="text-align: center;">SO</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงรุก ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส (รุก เพิ่มขยาย)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ ๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ 	<p style="text-align: center;">WO</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงแก้ไข เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส (ปรับปรุงตนเอง)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย ๒. ลดต้นทุนการผลิต ๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรที่ดีที่เหมาะสม
<p style="text-align: center;">ภัยคุกคาม (T = Threat)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ราคาปัจจัยการผลิตค่อนข้างสูง ๒. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ๓. ตลาดรองรับสินค้าในพื้นที่มีไม่เพียงพอ ๔. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช 	<p style="text-align: center;">ST</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงป้องกัน ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงภัยคุกคามโอกาส (รักษาสถานสภาพ)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน 	<p style="text-align: center;">WT</p> <p style="text-align: center;">กลยุทธ์เชิงรับ ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม (เล็ก หลีกเสี่ยง หมั่น)</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ๒. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

๕. การประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง และอุทกภัย ๖. เกษตรกรนิยมใช้สารเคมี เป็นหลักในการแก้ปัญหา ๗. อัตราค่าเช่าสูงไม่สอดคล้องกับราคาผลผลิตในปัจจุบัน		
---	--	--

กลยุทธ์เชิงรุก

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตรวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้การลดต้นทุนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ผ่าน SF/YSF ที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยใช้ศูนย์เรียนรู้ที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ และมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภาคีด้านการเกษตรเป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาในพื้นที่ผ่านระบบโรงเรียนเกษตรกรต้นแบบ
- ให้ความรู้และสนับสนุนให้เกษตรกรใช้พืชพันธุ์ดีและเหมาะสมกับพื้นที่ในการทำการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงขึ้น มีความต้านทานต่อโรคแมลง
- นำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเกษตรเพื่อวางแผนการผลิตร่วมกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- มีการวิจัยและพัฒนาผลผลิตที่เหมาะสมในพื้นที่และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

๑. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- วิเคราะห์สภาพพื้นที่และปรับปรุงพื้นที่ให้มีความพร้อมสำหรับการเพาะปลูกพืช
- ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสานตามศาสตร์ของพระราชชา เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อลดความเสี่ยงจากการทำการเกษตรเชิงเดี่ยว
- สนับสนุนให้เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตและการตลาดของตนเอง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือแปรรูปผลผลิตผ่านกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
- ส่งเสริมการลดต้นทุนและการผลิตสินค้าปลอดภัย ได้มาตรฐาน หรือสินค้าอินทรีย์
- วางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนในแต่ละหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานส่งเสริมนโยบายเกษตรของทุกภาคส่วน

๒. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- จัดหาช่องทางการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล เรือนจำ เพื่อลดความเสี่ยงจากตลาดภายนอก
- เพิ่มความเข้มแข็งของ ศจช./ศตปช. ในการเฝ้าระวังศัตรูพืช
- ส่งเสริมการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีของเกษตรกรผู้สูงอายุเพื่อให้สามารถทำการผลิตได้โดยไม่ต้องใช้แรงงานมาก
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ใช้น้ำเพื่อวางแผนการใช้น้ำในพื้นที่ให้เหมาะสมกับช่วงเวลาการปลูกพืชแต่ละชนิด

๓. กลยุทธ์เชิงรับ

- เน้นการปลูกพืชหลากหลายในพื้นที่เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และทำให้เกษตรกรมีรายได้ตลอดทั้งปี
- รณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาของศัตรูธรรมชาติและภัยพิบัติ
- สนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรมีการซื้อขายปัจจัยและผลผลิตร่วมกันเพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้แก่กลุ่มเกษตรกร

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๓.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย

๑) เกษตรกรมีการลดต้นทุนในการผลิต และมีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๒) เกษตรกรมีระบบการผลิตที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน

- วิธีการดำเนินงาน

๑) จัดทำโครงการเสนอขอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๓) ดำเนินงานตามโครงการ

๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ ๑ เชียงรุ๊ก

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวอินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช

กลยุทธ์ที่ ๒ เชียงรับ

โครงการที่ ๑ โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวในฤดูนาปรัง

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ YSF

- เป้าหมาย

๑) สร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อรองรับเทคโนโลยีการเกษตรแบบใหม่

๒) ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้ต่อกับเกษตรกรรุ่นใหม่ให้รักในการทำการเกษตร

- วิธีการดำเนินงาน

๑) จัดทำโครงการเสนอขอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๓) ดำเนินงานตามโครงการ

๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ ๑ เชียงรุ๊ก

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่

โครงการที่ ๒ โครงการอบรมการเลี้ยงปูนาสร้างอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๒ เชียงรับ

โครงการที่ ๑ โครงการสำนักรักบ้านเกิด

๓.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย

- ๑) เพื่อพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพสูงขึ้น
- ๒) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ

- วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ผูกอบรวมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล

กลยุทธ์ที่ ๑ เชิงรุก

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ เชิงรับ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนากระบวนการผลิตที่ได้คุณภาพปลอดภัยและได้

มาตรฐาน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

- เป้าหมาย

- ๑) เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน
- ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี

- วิธีการดำเนินงาน

- ๑) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) ดำเนินงานตามโครงการ
- ๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- ๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ ๑ เชิงรุก

โครงการที่ ๑ โครงการลดต้นทุนการผลิตการทำนา(การทำน้ำหมักชีวภาพ)

กลยุทธ์ที่ ๒ เชิงรับ

โครงการที่ ๑ โครงการรณรงค์ส่งเสริมการหมักต่อซังทดแทนการเผาในนาข้าว

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย

- ๑) เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี

- วิธีการดำเนินงาน

- ๑) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) ดำเนินงานตามโครงการ
- ๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
กลยุทธ์ที่ ๑ เชียงรุ๊ก

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการโรงเรียนเกษตรกร ข้าวต้นแบบตำบลทับน้ำบ้านม้า อำเภอบางปะหัน	๑. เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน ๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถกำหนดแนวทางการลดต้นทุนการผลิตลง ร้อยละ ๒๐ และสร้างเครือข่ายของเกษตรกร	๑.เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ๒. เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตข้าวได้	ตำบลทับน้ำ/ ตำบลบ้านม้า/	๑. จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินงานตามโครงการ ๔. ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ ๕. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๑	๑๘๓,๙๑๒	๑	๑๘๓,๙๑๒	๑	๑๘๓,๙๑๒	๑	๑๘๓,๙๑๒	๑	๑๘๓,๙๑๒	สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการโรงเรียนเกษตรกรข้าวต้นแบบตำบลบ้านขล้อยาลเอนและบางเพลิง อำเภอบางปะหัน	๑. เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน ๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถกำหนดแนวทางการลดต้นทุนการผลิตลง ร้อยละ ๒๐ และสร้างเครือข่ายของเกษตรกร	๑.เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ๒. เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตข้าวได้	ตำบลบ้านขล้อยาลเอน/ตำบลบางเพลิง	๑. จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินงานตามโครงการ ๔. ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ ๕. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๑	๖๒,๖๐๐	๑	๖๒,๖๐๐	๑	๖๒,๖๐๐	๑	๖๒,๖๐๐	๑	๖๒,๖๐๐	สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะหัน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุมูลบ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๒. โครงการส่งเสริมการใช้สารซีอินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช	๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรีย / เชื้อราไตรโครเดอร์มา ที่นำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและรักษาสิ่งแวดล้อม ๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติและอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ	๑. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้า ๒. เกษตรกรสามารถบริการจัดการกลุ่มร่วมกันได้	ศูนย์ ศจช. เครือข่าย ตำบล ทางกลาง/ตำบล บ้านขล้อ/ตำบล บ้านม้า/ตำบล เสาธง	๑. จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๓. ดำเนินงานตามโครงการ ๔. ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ ๕. สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	๑	๓๘,๓๙๖	๑	๓๘,๓๙๖	๑	๓๙๖.๐๐	๑	๓๘,๓๙๖	๑	๓๘,๓๙๖	สำนักงาน เกษตรอำเภอบางปะหัน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/กลุ่ม/ องค์กร	๑. โครงการพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่	๑. เพื่อสร้างการ รับรู้ให้กับ เกษตรกรรุ่นใหม่ ให้มีความสามารถ แสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง ในการพัฒนาและ การจัดการกับ ทรัพยากรที่มีอยู่ ๒. เพื่อปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดีให้กับ เกษตรกรรุ่นใหม่	๑.เกษตรกร รุ่นใหม่มี ความสามารถ ในการ แสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ ปัญหา กำหนด แนวทางใน การพัฒนา และการจัดการ ทรัพยากรที่มี อยู่ ๒. เกษตรกร รุ่นใหม่มี จิตสำนึกที่ดี	ตำบลบางปะหัน ตำบลขยาย ตำบลบางเตือ ตำบล เสาชิง ตำบลทาง กลาง ตำบลบาง เพลิง ตำบลหันสัง ตำบลบางนางร้า ตำบลตานิมน ตำบลทับน้ำ ตำบลบ้านม้า ตำบล บ้านลี ตำบลโพธิ์สามต้น ตำบลพุดเตา ตำบล ตาลเอน ตำบลบ้าน ขล้อ ตำบล ขวัญเมือง	๑. จัดทำโครงการ เสนอขอ งบประมาณกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ๒. ประชุมชี้แจง เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการ ๓. ดำเนินงานตาม โครงการ ๔. ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ ๕. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ	๑	๖,๔๐ ๐	๑	๖,๔๐ ๐	๑	๖,๔๐ ๐	๑	๖,๔๐ ๐	๑	๖,๔๐ ๐	สำนักงาน เกษตรอำเภอ บางปะหัน, องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่และ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการลดต้นทุน การผลิตการทำนา (การทำน้ำหมักชีวภาพ)	๑. เพื่อปรับปรุง บำรุงดิน ๒. เพื่อส่งเสริมให้ เกษตรกรใช้ สารชีวภาพทดแทน การใช้สารเคมี	๑.ปรับปรุง บำรุงดิน ๒.เกษตรกรใช้ สารชีวภาพ ทดแทนการใช้ สารเคมี	ศูนย์ ศตปช. เครือข่าย ตำบลทางกลาง/ ตำบลบ้านขล้อ/ ตำบลบ้านม้า/ ตำบลเสาธง	๑. จัดทำโครงการ เสนอขอ งบประมาณกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ๒. ประชุมชี้แจง เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการ ๓. ดำเนินงานตาม โครงการ ๔. ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ ๕. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการ ให้กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ	๑	๒๓, ๐๐๐	๑	๒๓, ๐๐๐	๑	๒๓, ๐๐๐	๑	๒๓,๐ ๐๐	๑	๒๓,๐ ๐๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอบาง ปะหัน, องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
การแปรรูปผลผลิต และพัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการ เพิ่มศักยภาพ กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน	๑. เพื่อส่งเสริมการ รวมกลุ่มของคนใน ชุมชน ๒. เพื่อพัฒนากลุ่ม วิสาหกิจชุมชนให้มี ศักยภาพสูงขึ้น ๓. เพื่อเพิ่ม ความสามารถของ ชุมชนในการผลิต สินค้าให้มีคุณภาพ	๑.ผลิตภัณฑ์มี มูลค่าเพิ่มขึ้น ๒๐% จากมูลค่าเดิม ๒.ผลิตภัณฑ์สามารถ จดทะเบียนเป็นสินค้า OTOP อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์ ๓.ผลิตภัณฑ์มี ยอดขายเพิ่มขึ้น ๒๐% จากยอดขาย เดิม	กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน ๒๓ กลุ่ม ที่สนใจ ในอำเภอ บางปะหัน	๑. จัดทำโครงการ เสนอของบประมาณ กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ๒.ประชุมชี้แจง เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการ ๓.ดำเนินงานตาม โครงการ ๔.ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ ๕. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงานโครงการ ให้กับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐ ๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	สำนักงาน เกษตร อำเภอ บางปะ หัน, องค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐				
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.			
การแปรรูป ผลผลิตและ พัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑.โครงการ อบรมการ เลี้ยง ปูนาสร้าง อาชีพ	๑. เพื่อส่งเสริมให้ เกษตรกรมีอาชีพ เสริมและช่วยเพิ่ม รายได้ให้แก่ ครอบครัวและ ครัวเรือน ๒) เพื่อสร้างการรับรู้ ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้มีการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการ พัฒนาและการจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่ ๓) เพื่อปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดี	๑.ผลิตภัณฑ์มี มูลค่าเพิ่มขึ้น ๒๐% จากมูลค่าเดิม ๒.ผลิตภัณฑ์สามารถ จดทะเบียนเป็นสินค้า OTOP อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์ ๓.เกษตรกรและ ผู้สนใจ จำนวน ๔๕ ราย	๔๐ ม.๒ ต.ทางกลาง อ.บางปะหัน จ.อยุธยา	๑. จัดทำโครงการ เสนอขอ งบประมาณกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ๒.ประชุมชี้แจง เกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการ ๓.ดำเนินงานตาม โครงการ ๔.ติดตามผลการ ดำเนินงานตาม โครงการ ๕. สรุปและ ประเมินผลการ ดำเนินงาน โครงการให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทราบ	๑	๒๔,๓๕๐	๑	๒๔,๓๕๐	๑	๒๔,๓๕๐	๑	๒๔,๓๕๐	๑	๒๔,๓๕๐	๑	๒๔,๓๕๐	สำนักงาน เกษตรอำเภอ บางปะหัน, องค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น

ภาคผนวก

โครงการโรงเรียนเกษตรกรข้าวต้นแบบตำบลทับน้ำ บ้านม้า อำเภอบางปะหัน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของประเทศไทยเผชิญกับปัญหาด้านทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี และเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดการตรวจสอบพื้นที่บริเวณแปลงนา ทำให้เมื่อเกิดปัญหาหรือโรคระบาดไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที จึงได้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (Farmers Field School) เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สำหรับผู้ใหญ่แบบไม่เป็นทางการ อาศัยกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรไปสู่เกษตรกรภายใต้ระบบส่งเสริมการเกษตร (Training and Visit System : ระบบอบรมและเยี่ยมเยียน) ซึ่งประเทศไทยได้เริ่มโรงเรียนเกษตรกรนำร่องแห่งแรกขึ้นที่อำเภอโมรณัม จังหวัดชัยนาท เนื่องจากการเกิดโรคพืช โรคในนาข้าวมากขึ้น ปัญหาศัตรูพืช มีวิธีการควบคุมหลายวิธี มีช่องว่างระหว่างข้อมูลทางวิชาการและการปฏิบัติของเกษตรกร

โรงเรียนเกษตรกร หมายถึง กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรได้ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ในกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว (Season Long Training) การถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรนี้ จะหลีกเลี่ยงการบรรยายในลักษณะห้องเรียน ซึ่งแตกต่างจากกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิบัติกันอยู่ดังนี้

๑. เกษตรกรเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลเพาะปลูก ตามหลักสูตรที่กำหนด โดยเน้นให้มีการศึกษา ทดลอง วิเคราะห์ และตัดสินใจโดยตัวเกษตรกร

๒. เกษตรกรเป็นผู้จัดทำวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน รวมทั้งทำแปลงศึกษา ทดลอง ทำสวนแมลง (Insect Zoo) การเก็บตัวอย่างศัตรูพืช เพื่อการจำแนกและศึกษาบทบาทของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และการวิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตรกร เพื่อประกอบการตัดสินใจ

๓. แปลงทดลอง (Field Lab) หรือแปลงสาหรับฝึกหัด เรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียนเกษตรกร ประกอบด้วย พื้นที่ประมาณ ๑ ไร่ หรือ ๑,๖๐๐ ตารางเมตร ที่เกษตรกรจะร่วมกันใช้เป็นแปลงศึกษา ทดลอง เปรียบเทียบ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกษตรกรต้องการหรือควรจะได้เรียนรู้

อำเภอบางปะหัน ได้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการอบรมเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรตำบลทับน้ำและบ้านม้า เพื่อให้เกษตรกรได้ร่วมกันคิด แก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสามารถตัดสินใจร่วมกันได้ด้วยตนเองในกระบวนการผลิตทุกขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมดิน เมล็ดพันธุ์ การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันแบบมีส่วนร่วมจากการปฏิบัติ และศึกษาทดลองในแปลงพืชของพื้นที่ตำบล นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ชาวนาเป้าหมายมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูข้าวหรือ IPM เพื่อเตือนภัยให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าวในชุมชน ส่งเสริม ให้ผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าวทดแทนการใช้สารเคมี ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในแปลงปลูกได้ถูกต้อง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูข้าวด้วยวิธีผสมผสาน

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรสามารถกำหนดแนวทางการลดต้นทุนการผลิตลง ร้อยละ ๒๐ และสร้าง

เครือข่ายของเกษตรกรในอำเภอบางปะหัน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลทับน้ำ	จำนวน ๑๒ คน
๓.๒ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลบ้านม้า	จำนวน ๘ คน
๓.๓ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน ๑๐ คน
รวมทั้งสิ้น ๓๐ คน	

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ดำเนินโครงการในช่วงการปลูกข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ – มีนาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๖ เดือน โดยเรียนการปลูกข้าวตลอดหนึ่งฤดูกาล จำนวน ๘ ครั้งๆ ละ ๑ วัน และจัดงานวันสาธิตตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรที่มีกิจกรรมเดียวกัน จำนวน ๒๐ คน
- ๔.๒ เกษตรกรที่ร่วมกิจกรรมจะต้องมีความสมัครใจ
- ๔.๓ จัดกิจกรรมเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตามระยะการเจริญเติบโตของพืชตลอดฤดูกาลผลิต จำนวน ๘ ครั้ง
- ๔.๔ จัดงานวันสาธิตตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๑๕๐ คน
- ๔.๕ จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๓๐ คน
- ๔.๖ ประเด็นในการเรียนรู้ ต้องสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของเกษตรกร
- ๔.๗ สถานที่สำหรับเรียนรู้ควรอยู่ใกล้กับแปลงปลูกพืชมากที่สุด
- ๔.๘ จัดให้เกษตรกรได้มีการศึกษา ทดลอง พิสูจน์ทราบเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น
- ๔.๙ เกษตรกรจะเรียนรู้ด้วยการค้นพบด้วยตนเอง โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นวิทยากรที่เลี้ยง (Facilitator) ในกิจกรรมเรียนรู้โดยกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ดังนี้

แผนการปฏิบัติงาน

โครงการอบรมเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรตำบลทับน้ำและบ้านม้า

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนการปฏิบัติงาน						ผู้รับผิดชอบ
	ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗			
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	
๑. ประชุมเตรียมการ	↔						กษอ.
๒. จัดประชุมชี้แจง	↔						กษอ.
๓. จัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน ๘ ครั้ง		←				→	กษอ.
๔. จัดงานวันสาธิตตาม แนวทางโรงเรียนเกษตรกร						↔	กษอ.
๕. สรุปและรายงานผล						↔	กษอ.

หมายเหตุ : กษอ. = สำนักงานเกษตรอำเภอ

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. วิธีการดำเนินการ

วิธีดำเนินการรายละเอียด ดังนี้

๖.๑ ประชุมเตรียมการ

๖.๑.๑ คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินการร่วมกับชุมชน อบต. และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๖.๑.๒ การเลือกชนิดพืช/ปัญหา เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่ทำให้ทราบว่า การดำเนินงานโรงเรียนเกษตรกรในครั้งนี้เพื่อเรียนรู้กับพืชชนิดใดและปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรมีอะไรบ้าง เป็นส่วนสำคัญที่วิทยากรจะต้องจัดเตรียมหลักสูตรการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมเสริม การแก้ไขปัญหาในทางวิชาการและทราบถึงระบบนิเวศที่สำคัญของพืชนั้นด้วย

๖.๑.๓ สถานที่เรียนรู้ ควรอยู่ใกล้กับแปลงเรียนรู้เพื่อที่เกษตรกรสามารถทำกิจกรรมในแปลงและนำมาเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มได้ โดยอาจใช้บ้านของเกษตรกรที่จัดทำแปลงหรือการใช้ศาลาเพิงพักได้ร่มไม้ ที่มีความเหมาะสม ควรมีโต๊ะ เก้าอี้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งตามแผนการเรียนรู้ได้ และการเดินทางสะดวก

๖.๑.๔ แปลงเรียนรู้ ใช้สถานที่ของเกษตรกร โดยมีแปลง ๒ แปลง ขนาดแปลงละ ๑ ไร่ (กิจกรรมพืชคือข้าว) โดยแบ่งเป็นแปลงเพื่อฝึกปฏิบัติตามแนวทาง IPM และอีก ๑ แปลงเป็นแปลงปฏิบัติตามที่เกษตรกรในกลุ่มปฏิบัติอยู่เดิม เกษตรกรจะสำรวจติดตามสถานการณ์แปลง IPM ทุกครั้งที่มีการประชุม และร่วมกันตัดสินใจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด โดยปฏิบัติตามแนวทางการฝึกตามแบบฝึกหัดเรื่องการวิเคราะห์ระบบนิเวศที่ยึดเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจ และจัดทำแปลงศึกษาประเด็นต่างๆ ในแปลงนี้ด้วย

๖.๑.๕ มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมในแต่ละครั้ง

๖.๒ จัดประชุมชี้แจง จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๓๐ คน

๖.๓ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๘ ครั้ง เป้าหมาย

๒๐ คน

- การจัดทำปฏิทินการปลูกข้าว
- การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
- โรคข้าวที่สำคัญในแปลงนา
- การจำแนกแมลงศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ
- ระบบนิเวศในนาข้าว
- การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ตามมาตรฐานชุมชนและการนำไปใช้
- การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง/ฮอร์โมนไข่/สารสกัดสะเดาไล่แมลง และการนำไปใช้
- การเคลื่อนย้ายธาตุอาหารในพืช
- การทดสอบก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้

๖.๔ จัดงานวันสาธิตตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๑๕๐ คน

๖.๕ สรุปและรายงานผล

๗. งบประมาณ : ๑๓๒,๖๐๐ บาท

รายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ๘.๑ ค่าอาหารกลางวันในการจัดประชุมชี้แจง จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท
เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
- ๘.๒ ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มในการจัดประชุมชี้แจง จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท
เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
- ๘.๓ ค่าอาหารกลางวันในการจัดอบรม จำนวน ๒๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท
จำนวน ๘ ครั้ง เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
- ๘.๔ ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มในการจัดอบรม จำนวน ๒๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน
๘ ครั้ง เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท
- ๘.๕ ค่าอาหารกลางวันในการจัดงานวันสาธิตฯ จำนวน ๑๕๐ คน คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท
เป็นเงิน ๒๒,๕๐๐ บาท
- ๘.๖ อาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มในการจัดงานวันสาธิตฯ จำนวน ๑๕๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท
เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท
- ๘.๗ ค่าจ้างเหมาจัดงานวันสาธิตฯ เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
- ๘.๘ ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรมและการฝึกปฏิบัติ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
- ๘.๙ ค่าวิทยากร จำนวน ๑๖ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๙,๖๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ เกษตรกรนำชีวภัณฑ์ไปใช้แทนสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี
- ๘.๒ เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูข้าวด้วยวิธีผสมผสาน
- ๘.๓ เกษตรกรสามารถกำหนดแนวทางการลดต้นทุนการผลิตลง ร้อยละ ๒๐ และสร้างเครือข่ายของ
เกษตรกรในอำเภอบางปะหัน จำนวน ๑ เครือข่าย

๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรผ่านการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรต้นแบบ จำนวน ๒๐ ราย
- ๙.๒ เกษตรกรผ่านการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรต้นแบบ นำความรู้ไปถ่ายทอดสู่
เกษตรกร อัตราร้อย ๑ : ๒
- ๙.๓ เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติจริง ร้อยละ ๖๐

โครงการโรงเรียนเกษตรกรชาวต้นแบบตำบลบ้านขล้อย ตาลเอนและบางเพลิง อำเภอบางปะหัน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าวของประเทศไทยเผชิญกับปัญหาต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมี ปุ๋ยเคมี และเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดการตรวจสอบพื้นที่บริเวณแปลงนา ทำให้เมื่อเกิดปัญหาหรือโรคระบาดไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที จึงได้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (Farmers Field School) เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สำหรับผู้ใหญ่แบบไม่เป็นทางการ อาศัยกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรไปสู่เกษตรกรภายใต้ระบบส่งเสริมการเกษตร (Training and Visit System : ระบบอบรมและเยี่ยมเยียน) ซึ่งประเทศไทยได้เริ่มโรงเรียนเกษตรกรนำร่องแห่งแรกขึ้นที่อำเภอโมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท เนื่องจากการเกิดโรคพืช โรคในนาข้าวมากขึ้น ปัญหาศัตรูพืช มีวิธีการควบคุมหลายวิธี มีช่องว่างระหว่างข้อมูลทางวิชาการและการปฏิบัติของเกษตรกร

โรงเรียนเกษตรกร หมายถึง กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรได้ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ในกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มปลูกจนกระทั่งเก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว (Season Long Training) การถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรนี้ จะหลีกเลี่ยงการบรรยายในลักษณะห้องเรียน ซึ่งแตกต่างจากกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิบัติกันอยู่ดังนี้

๑. เกษตรกรเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลเพาะปลูก ตามหลักสูตรที่กำหนด โดยเน้นให้มีการศึกษา ทดลอง วิเคราะห์ และตัดสินใจโดยตัวเกษตรกร

๒. เกษตรกรเป็นผู้จัดทำวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน รวมทั้งทำแปลงศึกษา ทดลอง ทำสวนแมลง (Insect Zoo) การเก็บตัวอย่างศัตรูพืช เพื่อการจำแนกและศึกษาบทบาทของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และการวิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตรกร เพื่อประกอบการตัดสินใจ

๓. แปลงทดลอง (Field Lab) หรือแปลงสาหรับฝึกหัด เรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียนเกษตรกร ประกอบด้วย พื้นที่ประมาณ ๑ ไร่ หรือ ๑,๖๐๐ ตารางเมตร ที่เกษตรกรจะร่วมกันใช้เป็นแปลงศึกษา ทดลอง เปรียบเทียบ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกษตรกรต้องการหรือควรจะได้เรียนรู้

อำเภอบางปะหัน ได้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการอบรมเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรตำบลทับน้ำและบ้านม้า เพื่อให้เกษตรกรได้ร่วมกันคิด แก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสามารถตัดสินใจร่วมกันได้ด้วยตนเองในกระบวนการผลิตทุกขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมดิน เมล็ดพันธุ์ การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และหลังเก็บเกี่ยว โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันแบบมีส่วนร่วมจากการปฏิบัติ และศึกษาทดลองในแปลงพืชของพื้นที่ตำบล นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ชาวนาเป้าหมายมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูข้าวหรือ IPM เพื่อเตือนภัยให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าวในชุมชน ส่งเสริม ให้ผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าวทดแทนการใช้สารเคมี ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในแปลงปลูกได้ถูกต้อง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูข้าวด้วยวิธีผสมผสาน

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรสามารถกำหนดแนวทางการลดต้นทุนการผลิตลง ร้อยละ ๒๐ และสร้าง
เครือข่ายของเกษตรกรในอำเภอบางปะหัน

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลบ้านชลื้อ	จำนวน ๑๐ คน
๓.๒ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลตาลเอน	จำนวน ๕ คน
๓.๓ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลบางเพลิง	จำนวน ๕ คน
๓.๔ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	จำนวน ๑๐ คน
รวมทั้งสิ้น ๓๐ คน	

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ดำเนินโครงการในช่วงการปลูกข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๗/๖๘ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – มีนาคม ๒๕๖๘
รวมระยะเวลา ๖ เดือน โดยเรียนการปลูกข้าวตลอดหนึ่งฤดูการผลิต จำนวน ๘ ครั้งๆ ละ ๑ วัน และจัดงานวันสาธิต
ตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรที่มีกิจกรรมเดียวกัน จำนวน ๒๐ คน
- ๔.๒ เกษตรกรที่ร่วมกิจกรรมจะต้องมีความสมัครใจ
- ๔.๓ จัดกิจกรรมเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตามระยะการเจริญเติบโตของพืชตลอดฤดูการผลิต จำนวน ๘ ครั้ง
- ๔.๔ จัดงานวันสาธิตตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๑๕๐ คน
- ๔.๕ จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงาน จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๓๐ คน
- ๔.๖ ประเด็นในการเรียนรู้ ต้องสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของเกษตรกร
- ๔.๗ สถานที่สำหรับเรียนรู้ควรอยู่ใกล้กับแปลงปลูกพืชมากที่สุด
- ๔.๘ จัดให้เกษตรกรได้มีการศึกษา ทดลอง พิสูจน์ทราบเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น
- ๔.๙ เกษตรกรจะเรียนรู้ด้วยการค้นพบด้วยตนเอง โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นวิทยากรที่เลี้ยง
(Facilitator) ในกิจกรรมเรียนรู้โดยกำหนดแผนการปฏิบัติงาน ดังนี้

แผนการปฏิบัติงาน

โครงการอบรมเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรตำบลทับน้ำและบ้านม้า

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนการปฏิบัติงาน						ผู้รับผิดชอบ
	ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗			
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	
๑. ประชุมเตรียมการ	↔						กษอ.
๒. จัดประชุมชี้แจง	↔						กษอ.
๓. จัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน ๘ ครั้ง		←				→	กษอ.
๔. จัดงานวันสาธิตตาม แนวทางโรงเรียนเกษตรกร						↔	กษอ.
๕. สรุปและรายงานผล						↔	กษอ.

หมายเหตุ : กษอ. = สำนักงานเกษตรอำเภอ

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลบ้านขล้ออำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. วิธีการดำเนินการ

วิธีดำเนินการรายละเอียด ดังนี้

๖.๑ ประชุมเตรียมการ

๖.๑.๑ คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินการร่วมกับชุมชน อบต. และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๖.๑.๒ การเลือกชนิดพืช/ปัญหา เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่ทำให้ทราบว่าการดำเนินงานโรงเรียนเกษตรกรในครั้งนี้เพื่อเรียนรู้กับพืชชนิดใดและปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรมีอะไรบ้าง เป็นส่วนสำคัญที่วิทยากรจะต้องจัดเตรียมหลักสูตรการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมเสริม การแก้ไขปัญหาในทางวิชาการและทราบถึงระบบนิเวศที่สำคัญของพืชนั้นด้วย

๖.๑.๓ สถานที่เรียนรู้ ควรอยู่ใกล้กับแปลงเรียนรู้เพื่อที่เกษตรกรสามารถทำกิจกรรมในแปลงและนำมาเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มได้ โดยอาจใช้บ้านของเกษตรกรที่จัดทำแปลงหรือการใช้ศาลาเพิงพักใต้ร่มไม้ ที่มีความเหมาะสม ควรมีโต๊ะ เก้าอี้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งตามแผนการเรียนรู้ได้ และการเดินทางสะดวก

๖.๑.๔ แปลงเรียนรู้ ใช้สถานที่ของเกษตรกร โดยมีแปลง ๒ แปลง ขนาดแปลงละ ๑ ไร่ (กิจกรรมพืชคือข้าว) โดยแบ่งเป็นแปลงเพื่อฝึกปฏิบัติตามแนวทาง IPM และอีก ๑ แปลงเป็นแปลงปฏิบัติตามที่เกษตรกรในกลุ่มปฏิบัติอยู่เดิม เกษตรกรจะสำรวจติดตามสถานการณ์แปลง IPM ทุกครั้งที่มีการประชุม และร่วมกันตัดสินใจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด โดยปฏิบัติตามแนวทางการฝึกตามแบบฝึกหัดเรื่องการวิเคราะห์ระบบนิเวศที่ยึดเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจ และจัดทำแปลงศึกษาประเด็นต่างๆ ในแปลงนี้ด้วย

๖.๑.๕ มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมในแต่ละครั้ง

๖.๒ จัดประชุมชี้แจง จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๓๐ คน

๖.๓ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๘ ครั้ง เป้าหมาย ๒๐ คน

- การจัดทำปฏิทินการปลูกข้าว
- การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
- โรคข้าวที่สำคัญในแปลงนา
- การจำแนกแมลงศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติ
- ระบบนิเวศในนาข้าว
- การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์ตามมาตรฐานชุมชนและการนำไปใช้
- การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง/ฮอร์โมนไข่/สารสกัดสะเดาไล่แมลง และการนำไปใช้
- การเคลื่อนย้ายธาตุอาหารในพืช
- การทดสอบก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้

๖.๔ จัดงานวันสาธิตตามแนวทางโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๑ ครั้ง เป้าหมาย ๑๕๐ คน

๖.๕ สรุปและรายงานผล

๗. งบประมาณ : ๖๒,๖๐๐ บาท รายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๘.๑ ค่าอาหารกลางวันในการจัดประชุมชี้แจง จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท

เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

๘.๒ ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มในการจัดประชุมชี้แจง จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท

เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท

๘.๓ ค่าอาหารกลางวันในการจัดอบรม จำนวน ๒๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท

จำนวน ๘ ครั้ง เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท

๘.๔ ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มในการจัดอบรม จำนวน ๒๐ คนๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน ๘ ครั้ง เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท

๘.๕ ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรมและการฝึกปฏิบัติ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

๘.๖ ค่าวิทยากร จำนวน ๑๖ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๙,๖๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรนำชีวภัณฑ์ไปใช้แทนสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี

๘.๒ เกษตรกรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการศัตรูข้าวด้วยวิธีผสมผสาน

๘.๓ เกษตรกรสามารถกำหนดแนวทางการลดต้นทุนการผลิตลง ร้อยละ ๒๐ และสร้างเครือข่ายของเกษตรกรในอำเภอบางปะหัน จำนวน ๑ เครือข่าย

๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรผ่านการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรต้นแบบ จำนวน ๒๐ ราย

๙.๒ เกษตรกรผ่านการเรียนรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรต้นแบบ นำความรู้ไปถ่ายทอดสู่เกษตรกร อัตราร้อย ๑ : ๒

๙.๓ เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติจริง ร้อยละ ๖๐

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวอินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช ตำบลทางกลาง อำเภอบางปะหัน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกและเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัย (Food Safety) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมืองอู่ข้าว อู่น้ำ เป็นจังหวัดที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีประมาณ ๕๐๖,๗๖๗ ไร่ ได้ผลผลิตรวม ๖๓๔,๗๓๗ ตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนใหญ่ของพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการทำนาอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในอัตราที่สูงมากเกินความจำเป็น โดยมีได้คำนึงถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนระบบนิเวศ นั้นหมายถึงความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งมีชีวิตทั้งสัตว์ แมลง ตลอดจนจุลินทรีย์ต่าง ๆ ถูกทำลาย เกือบสูญพันธุ์ ในจำนวนนี้จะรวมถึงศัตรูธรรมชาติซึ่งเป็นสัตว์ แมลง และจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร สร้างความสมดุลของระบบนิเวศให้แก่เกษตรกร ช่วยยืดระยะเวลา ตลอดจนลดความรุนแรงของการระบาดของศัตรูพืชได้อีกทางหนึ่ง

อำเภอบางปะหัน ได้เห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพในสภาพการทำนาของเกษตรกร จึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการส่งเสริมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยเฉพาะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว มาเป็นการส่งเสริมการควบคุมศัตรูข้าวโดยใช้สารชีวอินทรีย์และศัตรูธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อันจะส่งผลต่อผลผลิตของเกษตรกรที่มีคุณภาพปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรีย / เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

๓. เป้าหมายของโครงการ

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลทางกลาง อำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

แผนการดำเนินงาน

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและการใช้สารชีวอินทรีย์เชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท
- ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา	เป็นเงิน	๓๔,๓๖๖	บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น เป็นเงิน ๓๘,๓๖๖.๐๐ บาท

วัสดุอุปกรณ์อุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราบิวเวอร์เรียและเชื้อราไตรโครเดอร์ม่า

วัสดุในการผลิตขยาย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนวัสดุ ในการผลิตขยาย	เป็นเงิน (บาท)
๑. ข้าวสารบรรจุถุงๆละ ๕ ก.ก.	๑๕๐ บาท	๕๐ ถุง	๗,๕๐๐
๒. ตะเกียงแอลกอฮอล์	ใบละ ๑๕๐ บาท	๒ ใบ	๓๐๐
๓. แอลกอฮอล์ ๙๕% บรรจุขวด ๑,๐๐๐ ml	ขวดละ ๑๒๐ บาท	๓๐ ขวด	๓,๖๐๐
๔. แอลกอฮอล์ ๗๕% บรรจุขวด ๔๕๐ ml	ขวดละ ๕๐ บาท	๓๐ ขวด	๑,๕๐๐
๕. พ็อกกี้	ขวด ๓๕ บาท	๔ ขวด	๑๔๐
๖. ถุงพลาสติกกันความร้อน (ขนาด ๖ นิ้ว x ๑๒ นิ้ว)	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๑๐ กิโลกรัม	๑,๐๐๐
๗. ยางรัด	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๒ กิโลกรัม	๒๐๐
๘. เข็มเบอร์ ๒๔ + สลึง ๕ ml	ชุดละ ๑๐ บาท	๑๐ ชุด	๑๐๐
๙. ทัพพีตักข้าว สแตนเลส	อันละ ๒๕ บาท	๔ อัน	๑๐๐
๑๐. หม้อหุงข้าว SHARP ขนาด ๑๐ ลิตร	ใบละ ๔,๘๗๐ บาท	๒ ใบ	๙,๗๔๐
๑๑. ปลีกสามตา ยาว ๕ เมตร	อันละ ๕๔๙ บาท	๒ อัน	๑,๐๙๘
๑๒. ชั้นวางของตะแกรง ๓ ชั้น ขนาด ๑๖๐*๑๒๐ เมตร	ชั้น ๓,๐๐๐ บาท	๒ ตัว	๖,๐๐๐
๑๓. หัวเชื้อบิวเวอร์เรีย ๒๐ กรัม	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ
๑๔. เชื้อราไตรโครเดอร์ม่า	ขวดละ ๑๕๐ บาท	๒๐ ขวด	๓,๐๐๐
๑๕. ไม้พาย ขนาด ๔ นิ้ว	อันละ ๕๙ บาท	๒ อัน	๑๑๘
รวม			๓๔,๓๙๖.๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๔,๓๙๖.๐๐ บาท

๗. วิธีดำเนินการ

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ฝึกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล
๖. เกษตรกร ๒๐ ราย

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชง จำนวน ๓๘,๓๙๖.๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวอินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช ตำบลเสาชง อำเภอบางปะหัน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกและเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัย (Food Safety) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมืองอู่ข้าว อู่น้ำ เป็นจังหวัดที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีประมาณ ๙๐๖,๗๖๗ ไร่ ได้ผลผลิตรวม ๖๓๔,๗๓๗ ตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนใหญ่ของพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการทำนาอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในอัตราที่สูงมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น โดยมีได้คำนึงถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้

ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนระบบนิเวศ นั้นหมายถึงความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งมีชีวิตทั้งสัตว์ แมลง ตลอดจนจุลินทรีย์ต่าง ๆ ถูกทำลาย เกือบสูญพันธุ์ ในจำนวนนี้จะรวมถึงศัตรูธรรมชาติซึ่งเป็นสัตว์ แมลง และจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร สร้างความสมดุลของระบบนิเวศให้แก่เกษตรกร ช่วยยืดระยะเวลา ตลอดจนลดความรุนแรงของการระบาดของศัตรูพืชได้อีกทางหนึ่ง

อำเภอบางปะหัน ได้เห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพในสภาพการทำนาของเกษตรกร จึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการส่งเสริมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยเฉพาะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว มาเป็นการส่งเสริมการควบคุมศัตรูข้าวโดยใช้สารชีวอินทรีย์และศัตรูธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อันจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตของเกษตรกรที่มีคุณภาพปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรีย / เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

๓. เป้าหมายของโครงการ

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลเสาชาง อำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

แผนการดำเนินงาน

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและการใช้สารชีวอินทรีย์เชื้อราบิวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราบิวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา เป็นเงิน ๓๔,๓๙๖ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น เป็นเงิน ๓๘,๓๙๖.๐๐ บาท

วัสดุอุปกรณ์อุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราบิวเวอร์เรียและเชื้อราไตรโคเดอร์มา

วัสดุในการผลิตขยาย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนวัสดุ ในการผลิตขยาย	เป็นเงิน (บาท)
๑. ข้าวสารบรรจุถุงๆละ ๕ ก.ก.	๑๕๐ บาท	๕๐ ถุง	๗,๕๐๐
๒. ตะเกียงแอลกอฮอล์	๖๐ บาท	๒ ใบ	๓๐๐
๓. แอลกอฮอล์ ๙๕% บรรจุขวด ๑,๐๐๐ ml	๖๐ บาท	๓๐ ขวด	๓,๖๐๐
๔. แอลกอฮอล์ ๗๕% บรรจุขวด ๔๕๐ ml	๕๐ บาท	๓๐ ขวด	๑,๕๐๐

๕. พ็อกกี้	ขวด ๓๕ บาท	๔ ขวด	๑๔๐
๖. ถูพลาสติกกันความร้อน (ขนาด ๖ นิ้ว x ๑๒ นิ้ว)	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๑๐ กิโลกรัม	๑,๐๐๐
๗. ยางรัด	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๒ กิโลกรัม	๒๐๐
๘. เข็มเบอร์ ๒๔ + สลึง ๕ ml	ชุดละ ๑๐ บาท	๑๐ ชุด	๑๐๐
๙. ทัพพีตักข้าว สแตนเลส	อันละ ๒๕ บาท	๔ อัน	๑๐๐
๑๐. หม้อหุงข้าว SHARP ขนาด ๑๐ ลิตร	ใบละ ๔,๘๗๐ บาท	๒ ใบ	๙,๗๔๐
๑๑. ปลีกสามตา ยาว ๕ เมตร	อันละ ๕๔๙ บาท	๒ อัน	๑,๐๙๘
๑๒. ชั้นวางของตะแกรง ๓ ชั้น ขนาด ๑๖๐*๑๒๐ เมตร	ชั้น ๓,๐๐๐ บาท	๒ ตัว	๖,๐๐๐
๑๓. หัวเชื้อบิวเวอร์เรีย ๒๐ กรัม	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ
๑๔. เชื้อราไตรโครเดอร์มา	ขวดละ ๑๕๐ บาท	๒๐ ขวด	๓,๐๐๐
๑๕. ไม้พาย ขนาด ๔ นิ้ว	อันละ ๕๙ บาท	๒ อัน	๑๑๘
รวม			๓๔,๓๙๖.๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๔,๓๙๖.๐๐ บาท

๗. วิธีดำเนินการ

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ฝึกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล
๖. เกษตรกร ๒๐ ราย

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง จำนวน ๓๔,๓๙๖.๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโครเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวอินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช ตำบลบ้านขล้อ ตาลเอนและบางเพลิง อำเภอบางปะหัน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกและเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัย (Food Safety) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมืองอู่ข้าว อู่น้ำ เป็นจังหวัดที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีประมาณ ๕๐๖,๗๖๗ ไร่ ได้ผลผลิตรวม ๖๓๔,๗๓๗ ตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนใหญ่ของพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการทำนาอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในอัตราที่สูงมากเกินความจำเป็น โดยมิได้คำนึงถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนระบบนิเวศ นั้นหมายถึงความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งมีชีวิตทั้งสัตว์ แมลง ตลอดจนจุลินทรีย์ต่าง ๆ ถูกทำลาย เกือบสูญพันธุ์ ในจำนวนนี้จะรวมถึงศัตรูธรรมชาติซึ่งเป็นสัตว์ แมลง และจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร สร้างความสมดุลของระบบนิเวศให้แก่เกษตรกร ช่วยยืดระยะเวลา ตลอดจนลดความรุนแรงของการระบาดของศัตรูพืชได้อีกทางหนึ่ง

อำเภอบางปะหัน ได้เห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพในสภาพการทำนาของเกษตรกร จึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการส่งเสริมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยเฉพาะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว มาเป็นการส่งเสริมการควบคุมศัตรูข้าวโดยใช้สารชีวอินทรีย์และศัตรูธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อันจะส่งผลต่อผลผลิตของเกษตรกรที่มีคุณภาพปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรีย / เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม

๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

๓. เป้าหมายของโครงการ

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลบ้านขล้อ ตาลเอน และบางเพลิง อำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

แผนการดำเนินงาน

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและการใช้สารชีวอินทรีย์เชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท
- ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา	เป็นเงิน	๓๔,๓๖๖	บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น เป็นเงิน ๓๘,๓๖๖.๐๐ บาท

วัสดุอุปกรณ์อุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราบิวเวอร์เรียและเชื้อราไตรโครเดอร์ม่า

วัสดุในการผลิตขยาย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนวัสดุ ในการผลิตขยาย	เป็นเงิน (บาท)
๑. ข้าวสารบรรจุถุงๆละ ๕ ก.ก.	๑๕๐ บาท	๕๐ ถุง	๗,๕๐๐
๒. ตะเกียงแอลกอฮอล์	ใบละ ๑๕๐ บาท	๒ ใบ	๓๐๐
๓. แอลกอฮอล์ ๙๕% บรรจุขวด ๑,๐๐๐ ml	ขวดละ ๑๒๐ บาท	๓๐ ขวด	๓,๖๐๐
๔. แอลกอฮอล์ ๗๕% บรรจุขวด ๔๕๐ ml	ขวดละ ๕๐ บาท	๓๐ ขวด	๑,๕๐๐
๕. พ็อกกี้	ขวด ๓๕ บาท	๔ ขวด	๑๔๐
๖. ถุงพลาสติกกันความร้อน (ขนาด ๖ นิ้ว x ๑๒ นิ้ว)	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๑๐ กิโลกรัม	๑,๐๐๐
๗. ยางรัด	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๒ กิโลกรัม	๒๐๐
๘. เข็มเบอร์ ๒๔ + สลึง ๕ ml	ชุดละ ๑๐ บาท	๑๐ ชุด	๑๐๐
๙. ทัพพีตักข้าว สแตนเลส	อันละ ๒๕ บาท	๔ อัน	๑๐๐
๑๐. หม้อหุงข้าว SHARP ขนาด ๑๐ ลิตร	ใบละ ๔,๘๗๐ บาท	๒ ใบ	๙,๗๔๐
๑๑. ปลีกสามตา ยาว ๕ เมตร	อันละ ๕๔๙ บาท	๒ อัน	๑,๐๙๘
๑๒. ชั้นวางของตะแกรง ๓ ชั้น ขนาด ๑๖๐*๑๒๐ เมตร	ชั้น ๓,๐๐๐ บาท	๒ ตัว	๖,๐๐๐
๑๓. หัวเชื้อบิวเวอร์เรีย ๒๐ กรัม	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ
๑๔. เชื้อราไตรโครเดอร์ม่า	ขวดละ ๑๕๐ บาท	๒๐ ขวด	๓,๐๐๐
๑๕. ไม้พาย ขนาด ๔ นิ้ว	อันละ ๕๙ บาท	๒ อัน	๑๑๘
รวม			๓๔,๓๙๖.๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๔,๓๙๖.๐๐ บาท

๗. วิธีดำเนินการ

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ฝึกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล
๖. เกษตรกร ๒๐ ราย

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขล้อย จำนวน ๓๘,๓๙๖.๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคโรเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวอินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช ตำบลบ้านม้า อำเภอบางปะหัน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลมีนโยบายให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกและเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัย (Food Safety) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมืองอู่ข้าว อู่น้ำ เป็นจังหวัดที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีประมาณ ๕๐๖,๗๖๗ ไร่ ได้ผลผลิตรวม ๖๓๔,๗๓๗ ตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนใหญ่ของพื้นที่ทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการทำนาอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในอัตราที่สูงมากเกินความจำเป็น โดยมีได้คำนึงถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค ตลอดจนระบบนิเวศ นั้นหมายถึงความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งมีชีวิตทั้งสัตว์ แมลง ตลอดจนจุลินทรีย์ต่าง ๆ ถูกทำลาย เกือบสูญพันธุ์ ในจำนวนนี้จะรวมถึงศัตรูธรรมชาติซึ่งเป็นสัตว์ แมลง และจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร สร้างความสมดุลของระบบนิเวศให้แก่เกษตรกร ช่วยยืดระยะเวลา ตลอดจนลดความรุนแรงของการระบาดของศัตรูพืชได้อีกทางหนึ่ง

อำเภอบางปะหัน ได้เห็นความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพในสภาพการทำนาของเกษตรกร จึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการส่งเสริมการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยเฉพาะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูข้าว มาเป็นการส่งเสริมการควบคุมศัตรูข้าวโดยใช้สารชีวอินทรีย์และศัตรูธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อันจะส่งผลต่อผลผลิตของเกษตรกรที่มีคุณภาพปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรีย / เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

๓. เป้าหมายของโครงการ

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลบ้านม้า อำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

แผนการดำเนินงาน

จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและการใช้สารชีวอินทรีย์เชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒ มื้อๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท
- ค่าอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา	เป็นเงิน	๓๔,๓๖๖	บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น เป็นเงิน ๓๘,๓๖๖.๐๐ บาท

วัสดุอุปกรณ์อุปกรณ์ที่ใช้ผลิตขยายเชื้อราบิวเวอร์เรียและเชื้อราไตรโครเดอร์ม่า

วัสดุในการผลิตขยาย	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนวัสดุ ในการผลิตขยาย	เป็นเงิน (บาท)
๑. ข้าวสารบรรจุถุงๆละ ๕ ก.ก.	๑๕๐ บาท	๕๐ ถุง	๗,๕๐๐
๒. ตะเกียงแอลกอฮอล์	ใบละ ๑๕๐ บาท	๒ ใบ	๓๐๐
๓. แอลกอฮอล์ ๙๕% บรรจุขวด ๑,๐๐๐ ml	ขวดละ ๑๒๐ บาท	๓๐ ขวด	๓,๖๐๐
๔. แอลกอฮอล์ ๗๕% บรรจุขวด ๔๕๐ ml	ขวดละ ๕๐ บาท	๓๐ ขวด	๑,๕๐๐
๕. พ็อกกี้	ขวด ๓๕ บาท	๔ ขวด	๑๔๐
๖. ถุงพลาสติกกันความร้อน (ขนาด ๖ นิ้ว x ๑๒ นิ้ว)	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๑๐ กิโลกรัม	๑,๐๐๐
๗. ยางรัด	กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท	๒ กิโลกรัม	๒๐๐
๘. เข็มเบอร์ ๒๔ + สลึง ๕ ml	ชุดละ ๑๐ บาท	๑๐ ชุด	๑๐๐
๙. ทัพพีตักข้าว สแตนเลส	อันละ ๒๕ บาท	๔ อัน	๑๐๐
๑๐. หม้อหุงข้าว SHARP ขนาด ๑๐ ลิตร	ใบละ ๔,๘๗๐ บาท	๒ ใบ	๙,๗๔๐
๑๑. ปลีกสามตา ยาว ๕ เมตร	อันละ ๕๔๙ บาท	๒ อัน	๑,๐๙๘
๑๒. ชั้นวางของตะแกรง ๓ ชั้น ขนาด ๑๖๐*๑๒๐ เมตร	ชั้น ๓,๐๐๐ บาท	๒ ตัว	๖,๐๐๐
๑๓. หัวเชื้อบิวเวอร์เรีย ๒๐ กรัม	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ	ขอรับจากทางราชการ
๑๔. เชื้อราไตรโครเดอร์ม่า	ขวดละ ๑๕๐ บาท	๒๐ ขวด	๓,๐๐๐
๑๕. ไม้พาย ขนาด ๔ นิ้ว	อันละ ๕๙ บาท	๒ อัน	๑๑๘
รวม			๓๔,๓๙๖.๐๐

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๔,๓๙๖.๐๐ บาท

๗. วิธีดำเนินการ

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ฝึกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล
๖. เกษตรกร ๒๐ ราย

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ จำนวน ๓๘,๓๙๖.๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการลดใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงขบวนการผลิตเชื้อราชีวเวอร์เรีย/เชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อนำไปใช้ทดแทนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และรักษาสิ่งแวดล้อม
๓. เพื่อให้เกษตรกรได้รู้จักศัตรูธรรมชาติ และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ

โครงการเพิ่มศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันการพัฒนาความสามารถในการจัดการ และการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชนทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พร้อมสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคตไม่ว่าในระดับใด รวมถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้น โดยภาครัฐให้การสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทั้งด้านการแปรรูปการตลาด ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ชุมชนมีความพร้อมสามารถดำเนินกิจการได้ด้วยตนเองและพัฒนาเป็นอาชีพที่ยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของคนในชุมชน
๒. เพื่อพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
๓. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ

๓. เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อ. บางปะหัน จ.พระนครศรีอยุธยา

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจ

๖. กิจกรรม

๑. ค่าจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ฝึกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สมาชิกกลุ่มมีรายเพิ่มขึ้น
๒. สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิต ลดปัญหาผลผลิตล้นตลาด
๓. มีการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
๔. ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้

โครงการลดต้นทุนการผลิตการทำนา(การทำน้ำหมักชีวภาพ) ตำบลทางกลาง

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรเริ่มใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ละปุ๋ยเคมีมีราคาสูงการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียวไม่ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุดนอกจากจะทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ด้านกายภาพและชีวภาพ ยังทำลายดินให้เสื่อมโทรมมากขึ้น อีกทั้งเป็นอันตรายต่อชีวิตคน สัตว์อย่างต่อเนื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพจึงเป็นทางหนึ่งที่เกษตรกรสามารถนำมาใช้ลดต้นทุนการผลิต และปรับปรุงสภาพดินให้ดีขึ้น ปลอดภัยต่อสุขภาพ ผู้ผลิต ผู้บริโภค

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้สารเคมีในการทำนา นอกจากนี้ยังเป็นยุทธศาสตร์ของสำนักงานเกษตรจังหวัด ประกอบกับปัจจุบันเกษตรกรมีการตื่นตัว มีความสนใจในการทำน้ำหมักชีวภาพ หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำไว้ใช้เอง จึงเป็นทางเลือกใหม่ของเกษตรกร

ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพประกอบด้วยสารอินทรีย์ต่าง ๆ หลากหลายชนิด เช่น เอนไซม์ ฮอร์โมน และธาตุอาหารต่าง ๆ เอนไซม์บางชนิดจะทำหน้าที่ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุให้เป็นสารอินทรีย์เป็นอาหารของ จุลินทรีย์เอง และเป็นอาหารของต้นพืช ฮอร์โมนหลายชนิดที่จุลินทรีย์สร้างขึ้นก็เป็นประโยชน์ต่อพืชถ้าให้ในปริมาณเล็กน้อย แต่จะมีโทษถ้าให้ในปริมาณที่เข้มข้นเกินไป ฉะนั้นในการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพในพืช จำเป็นต้องให้อัตราเจือจาง สารอินทรีย์บางชนิด สร้างขึ้นเป็นสารเพิ่มความต้านทานให้แก่พืช ทำให้พืชมีความต้านทานต่อโรคและแมลงและทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน

๒. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ สนับสนุนการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพเพื่อการผลิตทางการเกษตรสู่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
- ๓.๒ สนับสนุนการผลิตพืชที่สามารถเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ ตามแนวทางของเกษตรอินทรีย์ เพื่อนำไทยสู่ครัวโลกตามแนวยุทธศาสตร์ของรัฐบาล
- ๓.๓ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินงาน

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลทางกลาง ในอำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

- คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีศักยภาพ
- กำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- แจ้งเกษตรกรเข้ารับการอบรม
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการสาธิต
- เชิญวิทยากร
- อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ วิธีการใช้ประโยชน์
- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- ติดตามและประเมินผล

ค่าอุปกรณ์ที่ใช้จ่าย ดังนี้

๑. ค่าหัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑๐ ลิตร ๆ ละ ๑๐๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
๒. กากน้ำตาล ๗๐๐ ลิตร ๆ ละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน	๑๐,๕๐๐	บาท
๓. วัตถุดิบ (สับปะรด / ไข่ไก่ / ผักและผลไม้ / น้ำนมดิบ)	เป็นเงิน	๒,๑๐๐	บาท
๔. ถังพลาสติก ๘ ใบ ๆ ละ ๕๐๐ บาท	เป็นเงิน	๔,๐๐๐	บาท
๕. ค่าวิทยากร ๒ คน ๆ ละ ๑,๒๐๐ บาท	เป็นเงิน	๒,๔๐๐	บาท
๖. ค่าอาหารพร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่ม	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท

หมายเหตุ ** สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ผูกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง เป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรที่ได้รับการอบรม ได้รับความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีลงได้
- เพิ่มผลผลิตพืช และทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- ปรับสภาพดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดิน
- ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
- พื้นที่การผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒,๐๙๓ ไร่
- เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต ๕๐% จากเดิม
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ไร่ละ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท

โครงการลดต้นทุนการผลิตการทำนา(การทำน้ำหมักชีวภาพ) ตำบลเสาชาง

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรเริ่มใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ละปุ๋ยเคมีมีราคาสูงการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียวไม่ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุดนอกจากจะทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ด้านกายภาพและชีวภาพ ยังทำลายดินให้เสื่อมโทรมมากขึ้น อีกทั้งเป็นอันตรายต่อชีวิตคน สัตว์อย่างต่อเนื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพจึงเป็นทางหนึ่งที่เกษตรกรสามารถนำมาใช้ลดต้นทุนการผลิต และปรับปรุงสภาพดินให้ดีขึ้น ปลอดภัยต่อสุขภาพ ผู้ผลิต ผู้บริโภค

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้สารเคมีในการทำนา นอกจากนี้ยังเป็นยุทธศาสตร์ของสำนักงานเกษตรจังหวัด ประกอบกับปัจจุบันเกษตรกรมีการตื่นตัว มีความสนใจในการทำน้ำหมักชีวภาพ หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำไว้ใช้เอง จึงเป็นทางเลือกใหม่ของเกษตรกร

ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพประกอบด้วยสารอินทรีย์ต่าง ๆ หลากหลายชนิด เช่น เอนไซม์ ฮอร์โมน และธาตุอาหารต่าง ๆ เอนไซม์บางชนิดจะทำหน้าที่ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุให้เป็นสารอินทรีย์เป็นอาหารของ จุลินทรีย์เอง และเป็นอาหารของต้นพืช ฮอร์โมนหลายชนิดที่จุลินทรีย์สร้างขึ้นก็เป็นประโยชน์ต่อพืชถ้าให้ในปริมาณเล็กน้อย แต่จะมีโทษถ้าให้ในปริมาณที่เข้มข้นเกินไป ฉะนั้นในการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพในพืช จำเป็นต้องให้อัตราเจือจาง สารอินทรีย์บางชนิด สร้างขึ้นเป็นสารเพิ่มความต้านทานให้แก่พืช ทำให้พืชมีความต้านทานต่อโรคและแมลงและทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน

๒. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ สนับสนุนการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพเพื่อการผลิตทางการเกษตรสู่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
- ๓.๒ สนับสนุนการผลิตพืชที่สามารถเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ ตามแนวทางของเกษตรอินทรีย์ เพื่อนำไทยสู่ครัวโลกตามแนวยุทธศาสตร์ของรัฐบาล
- ๓.๓ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินงาน

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลเสาชาง ในอำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

- คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีศักยภาพ
- กำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- แจกเกษตรกรเข้ารับการอบรม
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการสาธิต
- เชิญวิทยากร
- อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ วิธีการใช้ประโยชน์
- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- ติดตามและประเมินผล

ค่าอุปกรณ์ที่ใช้จ่าย ดังนี้

๑. ค่าหัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑๐ ลิตร ๆ ละ ๑๐๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
๒. กากน้ำตาล ๗๐๐ ลิตรๆละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน	๑๐,๕๐๐	บาท
๓. วัตถุดิบ (สับปะรด / ไข่ไก่ / ผักและผลไม้ / น้ำนมดิบ)	เป็นเงิน	๒,๑๐๐	บาท
๔. ถังพลาสติก ๘ ใบ ๆ ละ ๕๐๐ บาท	เป็นเงิน	๔,๐๐๐	บาท
๕. ค่าวิทยากร ๒ คน ๆละ ๑,๒๐๐ บาท	เป็นเงิน	๒,๔๐๐	บาท
๖. ค่าอาหารพร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่ม	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท

หมายเหตุ ** สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ฝึกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง เป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรที่ได้รับการอบรม ได้รับความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีลงได้
- เพิ่มผลผลิตพืช และทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- ปรับสภาพดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดิน
- ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
- พื้นที่การผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒,๐๙๓ ไร่
- เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต ๕๐% จากเดิม
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ไร่ละ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท

โครงการลดต้นทุนการผลิตการทำนา(การทำน้ำหมักชีวภาพ) ตำบลบ้านขล้อย ตาลเอนและบางเพลิง

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรเริ่มใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ละปุ๋ยเคมีมีราคาสูงการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียวไม่ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุดนอกจากจะทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ด้านกายภาพและชีวภาพ ยังทำลายดินให้เสื่อมโทรมมากขึ้น อีกทั้งเป็นอันตรายต่อชีวิตคน สัตว์อย่างต่อเนื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพจึงเป็นทางหนึ่งที่เกษตรกรสามารถนำมาใช้ลดต้นทุนการผลิต และปรับปรุงสภาพดินให้ดีขึ้น ปลอดภัยต่อสุขภาพ ผู้ผลิต ผู้บริโภค

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้สารเคมีในการทำนา นอกจากนี้ยังเป็นยุทธศาสตร์ของสำนักงานเกษตรจังหวัด ประกอบกับปัจจุบันเกษตรกรมีการตื่นตัว มีความสนใจในการทำน้ำหมักชีวภาพ หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำไว้ใช้เอง จึงเป็นทางเลือกใหม่ของเกษตรกร

ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพประกอบด้วยสารอินทรีย์ต่าง ๆ หลากหลายชนิด เช่น เอนไซม์ ฮอร์โมน และธาตุอาหารต่าง ๆ เอนไซม์บางชนิดจะทำหน้าที่ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุให้เป็นสารอินทรีย์เป็นอาหารของ จุลินทรีย์เอง และเป็นอาหารของดินพืช ฮอร์โมนหลายชนิดที่จุลินทรีย์สร้างขึ้นก็เป็นประโยชน์ต่อพืชถ้าให้ในปริมาณเล็กน้อย แต่จะมีโทษถ้าให้ในปริมาณที่เข้มข้นเกินไป ฉะนั้นในการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพในพืช จำเป็นต้องให้อัตราเจือจาง สารอินทรีย์บางชนิด สร้างขึ้นเป็นสารเพิ่มความต้านทานให้แก่พืช ทำให้พืชมีความต้านทานต่อโรคและแมลงและทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน

๒. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ สนับสนุนการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพเพื่อการผลิตทางการเกษตรสู่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
- ๓.๒ สนับสนุนการผลิตพืชที่สามารถเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ ตามแนวทางของเกษตรอินทรีย์
เพื่อนำไทยสู่ครัวโลกตามแนวยุทธศาสตร์ของรัฐบาล
- ๓.๓ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินงาน

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลบ้านขล้อย ตาลเอนและบางเพลิง ในอำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

- คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีศักยภาพ
- กำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- แจ้งเกษตรกรเข้ารับการอบรม
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการสาธิต
- เชิญวิทยากร
- อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ วิธีการใช้ประโยชน์
- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- ติดตามและประเมินผล

ค่าอุปกรณ์ที่ใช้จ่าย ดังนี้

๑. ค่าหัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑๐ ลิตร ๆ ละ ๑๐๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
๒. กากน้ำตาล ๗๐๐ ลิตร ๆ ละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน	๑๐,๕๐๐	บาท
๓. วัสดุดิบ (สับประรด / ไข่ไก่ / ผักและผลไม้ / น้ำนมดิบ)	เป็นเงิน	๒,๑๐๐	บาท
๔. ถังพลาสติก ๘ ใบ ๆ ละ ๕๐๐ บาท	เป็นเงิน	๔,๐๐๐	บาท
๕. ค่าวิทยากร ๒ คน ๆ ละ ๑,๒๐๐ บาท	เป็นเงิน	๒,๔๐๐	บาท
๖. ค่าอาหารพร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่ม	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท

หมายเหตุ ** สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ผูกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขล้อย เป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรที่ได้รับการอบรม ได้รับความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีลงได้
- เพิ่มผลผลิตพืช และทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- ปรับสภาพดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดิน
- ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
- พื้นที่การผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒,๐๙๓ ไร่
- เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต ๕๐% จากเดิม
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ไร่ละ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท

โครงการลดต้นทุนการผลิตการทำนา(การทำน้ำหมักชีวภาพ) ตำบลบ้านม้า

๑. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรเริ่มใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ละปุ๋ยเคมีมีราคาสูงการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียวไม่ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุดนอกจากจะทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ด้านกายภาพและชีวภาพ ยังทำลายดินให้เสื่อมโทรมมากขึ้น อีกทั้งเป็นอันตรายต่อชีวิตคน สัตว์อย่างต่อเนื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพจึงเป็นทางหนึ่งที่เกษตรกรสามารถนำมาใช้ลดต้นทุนการผลิต และปรับปรุงสภาพดินให้ดีขึ้น ปลอดภัยต่อสุขภาพ ผู้ผลิต ผู้บริโภค

เนื่องด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้สารเคมีในการทำนา นอกจากนี้ยังเป็นยุทธศาสตร์ของสำนักงานเกษตรจังหวัด ประกอบกับปัจจุบันเกษตรกรมีการตื่นตัว มีความสนใจในการทำน้ำหมักชีวภาพ หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำไว้ใช้เอง จึงเป็นทางเลือกใหม่ของเกษตรกร

ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพประกอบด้วยสารอินทรีย์ต่าง ๆ หลากหลายชนิด เช่น เอนไซม์ ฮอร์โมน และธาตุอาหารต่าง ๆ เอนไซม์บางชนิดจะทำหน้าที่ย่อยสลายอินทรีย์วัตถุให้เป็นสารอินทรีย์เป็นอาหารของ จุลินทรีย์เอง และเป็นอาหารของดินพืช ฮอร์โมนหลายชนิดที่จุลินทรีย์สร้างขึ้นก็เป็นประโยชน์ต่อพืชถ้าให้ในปริมาณเล็กน้อย แต่จะมีโทษถ้าให้ในปริมาณที่เข้มข้นเกินไป ฉะนั้นในการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพในพืช จำเป็นต้องให้อัตราเจือจาง สารอินทรีย์บางชนิด สร้างขึ้นเป็นสารเพิ่มความต้านทานให้แก่พืช ทำให้พืชมีความต้านทานต่อโรคและแมลงและทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน

๒. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ สนับสนุนการปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพเพื่อการผลิตทางการเกษตรสู่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
- ๓.๒ สนับสนุนการผลิตพืชที่สามารถเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ ตามแนวทางของเกษตรอินทรีย์
เพื่อนำไทยสู่ครัวโลกตามแนวยุทธศาสตร์ของรัฐบาล
- ๓.๓ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เสริมสร้างสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินงาน

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลบ้านม้า ในอำเภอบางปะหัน

๖. กิจกรรม

- คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีศักยภาพ
- กำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- แจ้งเกษตรกรเข้ารับการอบรม
- จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการสาธิต
- เชิญวิทยากร
- อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ วิธีการใช้ประโยชน์
- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ
- ติดตามและประเมินผล

ค่าอุปกรณ์ที่ใช้จ่าย ดังนี้

๑. ค่าหัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑๐ ลิตร ๆ ละ ๑๐๐ บาท	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
๒. กากน้ำตาล ๗๐๐ ลิตรๆละ ๑๕ บาท	เป็นเงิน	๑๐,๕๐๐	บาท
๓. วัตถุดิบ (สับปะรด / ไข่ไก่ / ผักและผลไม้ / น้ำนมดิบ)	เป็นเงิน	๒,๑๐๐	บาท
๔. ถังพลาสติก ๘ ใบ ๆ ละ ๕๐๐ บาท	เป็นเงิน	๔,๐๐๐	บาท
๕. ค่าวิทยากร ๒ คน ๆละ ๑,๒๐๐ บาท	เป็นเงิน	๒,๔๐๐	บาท
๖. ค่าอาหารพร้อมอาหารว่างและเครื่องดื่ม	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท

หมายเหตุ ** สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อเสนอความต้องการ
๒. นำเสนอโครงการขออนุมัติงบประมาณ
๓. ฝึกอบรมให้ความรู้
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ติดตามประเมินผล

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลทับน้ำ เป็นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรที่ได้รับการอบรม ได้รับความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีลงได้
- เพิ่มผลผลิตพืช และทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- ปรับสภาพดินและเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดิน
- ระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
- พื้นที่การผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒,๐๙๓ ไร่
- เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต ๕๐% จากเดิม
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ไร่ละ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท

โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งนี้ ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มองค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนาและการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่
- ๒) เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๑๒ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ๑๗ ตำบล ในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. กิจกรรม

๖.๑ กิจกรรมการจัดการกระบวนการเรียนรู้สร้างทัศนคติที่ดีและปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน

๖.๒ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมการจัดการกระบวนการเรียนรู้สร้างทัศนคติที่ดีและปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่

ก่อนการดำเนินงานโครงการ

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอประชุมชี้แจงทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานโครงการ

๒) คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการถ่ายทอดความรู้

๓) กำหนด วัน เวลา เพื่อเข้าร่วมกระบวนการถ่ายทอดความรู้

การดำเนินงานโครงการ

๑) จัดกระบวนการเรียนรู้สร้างทัศนคติที่ดีและปลูกฝังค่านิยมการทำการเกษตรให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน

เครื่องมือที่ใช้จัดการกระบวนการเรียนรู้ : บัตรคำ แผนที่ความคิด (Mind Map) ปฏิทิน

กระดาษขบรูป ปากกาเคมี แบบฟอร์มการประเมินผล (ก่อน - หลัง) เอกสารประกอบการบรรยาย

๗.๒ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

หลังดำเนินโครงการ

สรุปผลจัดทำรายงานโครงการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ

๘. งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๖,๔๐๐ บาท

๑. ค่าวิทยากร จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑,๘๐๐ บาท	เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท
๓. ค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนและอื่น ๆ	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
๔. ค่าเอกสารประกอบการบรรยายจำนวน ๑๒ ชุด ๆ ละ ๕๐ บาท	เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน ๖,๔๐๐ บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถ่วงจ่ายได้ตามความเหมาะสม

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

๑. เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๒ ราย มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนาและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่

๒. เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๒ ราย มีจิตสำนึกที่ดีในการทำการเกษตร

โครงการอบรมการเลี้ยงปุนาสรางอาชีพ

๑. หลักการและเหตุผล

เพื่อสงเสริมและพัฒนาองคความรูเกี่ยวกับกาเลี้ยงปุนา และการตอยอดแปรรูปผลิตภัณฑจากปุนา เพื่อเป็นแนวทางการสรางอาชีพเสริมและเพิ่มรายไดแกครอบครัว อย่างมีขั้นตอนและแบบแผนแนวทางการประกอบอาชีพ โดยมีต้นแบบ (role model) เป็นตัวอยางที่ดี อีกทั้งคอยใหคำแนะนำเป็นที่ปรึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสงเสริมใหเกษตรกรมีอาชีพเสริมและช่วยเพิ่มรายไดแกครอบครัวและครัวเรือน

๑) เพื่อสรางการรับรู้ใหกับเกษตรกรรุนใหมใหมีการแสวงหาขอมูล วิเคราะห์ปัญหากำหนดแนวทางการพัฒนาและการจัดการทรัพยากรที่มีอยู

๒) เพื่อปลูกฝงจิตสำนึกที่ดี

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรและผู้สนใจ จำนวน ๔๕ ราย

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. พื้นที่การดำเนินการ

บ้านเลขที่ ๔๐ ม.๒ ต.ทางกลาง อ.บางปะหัน จ.พระนครศรีอยุธยา

๖. กิจกรรม

๖.๑ กิจกรรมจัดการเรียนรู เรื่องการเลี้ยงปุนาสรางอาชีพและการตอยอดแปรรูปผลิตภัณฑจากปุนา เพื่อสรางรายไดแกครอบครัว ใหกับเกษตรกรรุนใหมผู้ที่สนใจ

๖.๒ กิจกรรมสาธิตการแปรรูปจากปุนา

๖.๓ กิจกรรมภาคปฏิบัติ โดยทดลองจากบ่อเลี้ยงจริง

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ กิจกรรมจัดการเรียนรู เรื่องการเลี้ยงปุนาสรางอาชีพและการตอยอดแปรรูปผลิตภัณฑจากปุนา เพื่อสรางรายไดแกครอบครัว ใหกับเกษตรกรรุนใหมผู้ที่สนใจ เดือนละ ๑ ครั้ง

ก่อนการดำเนินงานโครงการ

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอ ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานโครงการ

๒. คัดเลือกพื้นที่การดำเนินการถ่ายทอดความรู

๓. กำหนดวัน เวลา เพื่อเข้าร่วมกระบวนการถ่ายทอดความรู

การดำเนินงานโครงการ

๑. กิจกรรมจัดการเรียนรู้ เรื่องการเลี้ยงปูนาสร้างอาชีพและการต่อยอดแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปูนา เพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัว ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ผู้สนใจ จำนวน ๑ ครั้งๆละ ๑ เดือน

เครื่องมือที่ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ แผ่นป้ายความรู้ แบบฟอร์มการประเมินผลก่อน/หลัง เอกสารประกอบการบรรยาย

๒.จัดทำรายสรุปผลการดำเนินกิจกรรม

๘. งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง รวมทั้งสิ้น ๒๔,๓๕๐ บาท

๘.๑ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ๑ ครั้ง จำนวน ๔๕ คนๆละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท

๘.๒ ค่าเก้าอี้ จำนวน ๔๕ ตัวๆละ ๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๓,๕๐๐ บาท

๘.๓ ค่าอุปกรณ์ในการเรียนการสอน และอื่นๆ เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๘.๔ ค่าเอกสารประกอบการบรรยาย จำนวน ๔๕ ชุด ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๑,๓๕๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๒๔,๓๕๐ บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถ่วงจ่ายได้ตามความเหมาะสม

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรและผู้สนใจ มีความพึงพอใจกับกิจกรรมที่จัดขึ้น

๒. เกษตรกรและผู้สนใจ มีความเข้าใจการเลี้ยงและการต่อยอดผลิตภัณฑ์จากปูนามากขึ้น

หมายเหตุ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มแผนพัฒนาการเกษตรฯ ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมหนังสือแจ้งจังหวัด

๒. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

๓. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูล

๔. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง กราฟหรือแผนที่ประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน